

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

ROK III 18. PAZ. 1952 19 5 2
Nr. 37 (72)

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y
(ważniejsze informacje)

	<u>str.</u>
Przegląd kapitalistycznych rynków zbożowych	1
Produkcja i obroty mięsem puszkowanym w krajach kapitalistycznych	10
Wiadomości z rynku rybnego	15
Eksport skór surowych z Argentyny	16
Meldunki z międzynarodowego rynku cukru	19
Międzynarodowy rynek nasion oleistych i olejów	23
Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego	25
Zapatrzczenie Francji w ropę naftową	31
Obroty zagraniczne cementem Niemiec zachodnich w I-iej połowie 1952 r.	33
Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku	41
Wiadomości z rynku tarcicy iglastej	45
Rynek miazgi drzewnej	53
Wiadomości z kapitalistycznego rynku papieru	56
B A W E I N A	59
W E I N A	65
J U T A	69
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali	77
Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych	85
Brytyjskie samoloty na eksport	91

Wkładka luźna: Oficjalne kursy walut w krajach kapitalistycznych

=====

Redakcja i administracja:

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża 35, tel. 8-98-90

=====

OFICJALNE KURSY WALUT W KRAJACH KAPITALISTYCZNYCH

w zł amerykańskich za jednostkę monetarną danego kraju

Kraj i nazwa waluty	1937	1948	1951	V. - 1952r.
1. Argentyna /peso/ 1/ zasadniczy kurs w kupnie	33,00	29.76	20.00	20.00
" " w sprzedaży	30.96	23.64	13.33	13.33
2. Australia /£.A./	393,9	322,4	224,0	224,0
3. Austria /schilling/	18.52	9.862	4.653	4.670
4. Belgia /frank/	3.375	2.282	2.000	2.000
5. Boliwia /boliwiano/ 2/	5.760	2.357	1.650	1.650
6. Brazylia /cruzeiro/	8.772	5.405	5.405	5.405
7. Kanada /\$/	100,0	100,0	95.00	101,6
8. Cejlon /rupia/ 3/	37.22	30.22	21.00	21.00
9. Chile /peso/ 3/ oficjalny	3.578	3.226	3.226	3.226
handlowy	-	-	1.667	1.667
10. Kolumbia /peso/ oficjalny w kupnie	56.56	57.31	51.28	51.28
" w sprzedaży	56.56	56.98	39.84	39.84
11. Costa - Rica /colon/ wolnorynkowy	17.79	17.64	17.64	17.64
	17.70	15.36	13.03	14.81
12. Kuba /peso/	99.11	100.0	100.0	100.0
13. Dania /korona/	22.02	20.84	14.48	14.48
14. Dominikańska Republika /Peso/	-	-	100.0	100.0
15. Ekwador /sucres/	8.569	7.407	6.601	6.601
16. Egipt /£.E./	507.1	413.3	287.2	287.2
17. Salvador /colon/	40.0	40.0	40.0	40.0
18. Finlandia /marka/	2.171	0.7353	0.4348	0.4348
19. Francja /frank/	3.978	0.3238	0.2857	0.2857
20. Niemcy zachodnie /DM/	40.16	30.00	23.81	23.81
21. Grecja /drachma/	0.8977	0.0200	0.0067	0.0067
22. Hong-Kong /\$/	30.69	24.90	17.50	17.50
23. Islandia /korona/	22.32	15.41	6.140	6.140
24. Indie /rupia/	37.22	30.22	21.00	21.00
25. Indonezja /rupia/ podstawowy w kupnie	55.04	37.81	26.39	8.80
" w sprzedaży	55.01	37.59	26.25	8.75
26. Iran /rial/	6.083	3.077	3.077	3.077
27. Irak /dynar/	494,4	403.0	280.0	280.0

1/ Prócz kursów zasadniczych istnieje: /w V. 1952/ preferencyjny kurs w kupnie = 13.33 zł wolnorynkowy kurs w sprzedaży = 7.47 zł, specjalnie obniżony kurs w sprzedaży 4.26 zł.

2/ Prócz kursów zasadniczych istnieje: /w V. 1952/ specjalny w sprzedaży = 0.769 zł, "wolny kontrolowany" = 0.990 zł

3/ Prócz kursów zasadniczych istnieje: /w V. 1952/ specjalny = 2.000 zł

4/ Przy eksporcie do krajów poza obszarem dolarowym

5/ Przy imporcie z krajów poza obszarem dolarowym

6/ W sprzedaży /wolno-rynkowy w tym okresie = 15.26 zł/.

28. Irlandia /£.I.7/	494.4	403.0	280.0	280.0
29. Israel /£.I./	-	403.0	280.0	280.0
30. Włochy /lir/ wolnorynkowy	5.263	0.1739	0.1600	0.1600
31. Japonia /Yen/	28.81	-	0.2778	0.2778
32. Liban /£.I./	79.55	45.35	45.25	45.25
33. Meksyk /peso/	27.79	20.60	11.56	11.56
34. Holandia /gulden/	54.95	37.70	26.32	26.32
35. Nowa Zelandia /£.NZ/	398.1	323.0	280.0	280.0
36. Norwegia	24.73	20.15	14.00	14.00
37. Pakistan /rupia/	-	30.22	30.22	30.22
38. Panama /balboa/	100.0	100.0	100.0	100.0
39. Paragwaj /guaranii/8/	40.00	32.04	16.67	16.67
40. Peru /sol/	25.00	15.38	6.631	6.443
41. Portugalia /escudo/	4.486	4.000	3.478	3.478
42. Hiszpania /peseta/	11.67	8.913 ^{9/}	8.913 ^{9/}	8.913 ^{9/}
43. Szwecja /korona/	25.43	27.82	19.32	19.33
44. Szwajcaria /frank/	22.95	23.17	23.07	23.08
45. Syria /£.S./	79.55	45.35	45.25	45.25
46. Thailand /baht/	44.05	10.03	7.967	7.967
47. Turcja /£.I./	79.18	35.71	35.71	35.71
48. Zw. Afryki Południo- wej /£/	491.8	403.0	280.0	280.0
49. Wielka Brytania /£/	494.4	403.0	280.0	280.0
50. Urugwaj /peso/ 10/ w sprzedaży	78.99	52.66	52.63	52.63
w kupnie	-	65.83	65.83	65.83
51. Wenezuela /boliwar/ w sprzedaży	31.35	29.85	29.85	29.85
w kupnie	32.36	30.12	30.12	30.12

7/ Prócz kursu zasadniczego istnieje: /w V. 1952/ kurs
 "inwestycyjny" = 100.0 zł
 "specjalny" = 140.0 zł

8/ Prócz kursu zasadniczego istnieje: /w V. 1952/ kurs
 "specjalny" = 11.11 zł
 wolnorynkowy = 3.33 zł

9/ Przy sprzedaży.

10/ Wolnorynkowy w sprzedaży wynosił w końcu r. 1952 -
 37,45.

Racjonalizatorskie pomysły Działu
Badań Gospodarczych

"BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH"

P.I.H.Z.

Okres: 15.IX. - 1.X.1952 r.

Artykuł	Znaczn. wzrocn. rynku	Wzrocn. rynku	Rynek nieregul. larny	Bez- zmian	Oslab. rynku	Znaczn. oslab. rynku	Uwagi
Pszonica			X				Pszonica kanadyjska wykazywała na ogół tendencje zwyklowe, amerykańska niżkowe.
Kukurydza					X		Głównie w począt.okresu sprawozdawczego.
Cukier				X			
Oleje rośl.		X					Z wyjątkiem oleju z siemienia lnianego indyjskiego i pol.amerykańskiego.
Kawa					X		
Bawełna					X		
Wełna		X					
Juta		X					Głównie w począt.okresu sprawozdawczego.
Kauczuk					X		Opóźn. zmian znacz.
Skóry surow.					X		
Cyna			X				
Miedź				X			Nieznaczne oznaki osłabienia.
Cynk					X		
Stal belg.					X		
Węgiel europ.				X			Ogólny wzrost zaobserwowany w krajach zachodnio-europejskich.
Frachty			X				

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŻOWY: Druga dekada września i początek trzeciej przyniosły osłabienie tendencji na północno-amerykańskich rynkach zbóż na paszę, natomiast ceny pszenicy po pewnej obniżce w połowie miesiąca bądź ustabilizowały się bądź też ponownie zwyżkowały. Notowania pszenicy w Chicago /dostawa w grudniu/ wynosiły w dniu 16.IX. 237 - 237 1/8 centa za buszel wykazując spadek o 2 centy w stosunku do notowań z 9.IX., poczym nastąpiło pewne ustabilizowanie się tendencji i w dniu 22.IX. notowano 237 centów za buszel. W Winnipeg ceny pszenicy Nr11 północna miały tendencję nieregularną: w dniu 16.IX. zanotowano spadek o 2 centy w stosunku do notowań z 9.IX. do poziomu 217 3/4 centa za buszel poczem nastąpiła zwyżka i w dniu 23.IX. notowano 219 5/8 centa za buszel. Jęczmień w dostawach październikowych wykazywał w dniu 23.IX. silny spadek do 151 5/8 centa za buszel wobec 135 1/2 centa w dniu 16.IX. Kukurydza w Chicago /dostawy grudniowe/ wykazywała również znaczny spadek: z 174 7/8 - 175 centów za buszel 9.IX. do 170 1/8 - 170 1/8 - 170 1/4 centa 16.IX. i 168 1/4 - 168 1/8 centa w dniu 22.IX. Zbiory pszenicy w krajach kapitalistycznych półkuli północnej wykazują w 1952 r. wzrost w stosunku do roku poprzedniego i średniej przedwojennej.

RYNEK MIĘSNY: W związku ze zmniejszeniem się siły nabywczej ludności Austria posiada "nadwyżki" bydła rzeźnego, które zamierza eksportować do Niemiec zachodnich i Włoch w ilości 6 000 sztuk. Na podstawie umowy handlowej z dnia 11.IX.b.r. Węgry dostarczą Austrii m.in. 25 000 ton żywca trzody chlewnej oraz pewną ilość jelit i dzielnicy. W ostatnim tygodniu września wznowione zostały rozmowy handlowe brytyjsko-argentyńskie. W Brytanii proponuje zwiększenie ceny mięsa o 10%. Holandia zaproponowała Anglii zawarcie nowego układu na dostawy bekonu. Dostawy 35 000 ton bekonu holenderskiego do Anglii na podstawie istniejącej umowy będą zakończone z upływem bieżącego miesiąca. Według ostatnich danych średnia miesięczna produkcja wieprzowiny w Danii była w I półroczu b.r. o 14% niższa w tym samym okresie czasu roku ubiegłego i wynosiła 28 880 ton. Produkcja mięsa wieprzowego w Holandii zmniejszyła się odpowiednio o 20,4%.

RYNEK CUKRU: W dniu 29 września cukier Kontrakt nr 4 na giełdzie nowojorskiej oferowano w dostawach na październik po 4,00 \$. Dorywcze transakcje likwidacyjne powodują tendencję zniżkową w kontraktach światowych. Począwszy od pozycji listopadowych wszystkie następne mają wyraźną tendencję zniżkową w następstwie transakcji zabezpieczających. Sprzedaż przez Single Seller 148 000 ton cukru po przeciętnej cenie 4,03 \$ za lb zamiast po 4,25 \$, podważyło zaufanie do oficjalnej polityki cen na Kubie.

Kubański Instytut Cukrowy w celu ożywienia rynku cukrowego sprzedał Francji 51 700 t. ton cukru surowego na poczet 200 000 ton, zatwierdzonych kontraktem po cenie 4,10 zł. Płatność za cukier następuje w 1/3 w dolarach i 2/3 we frankach francuskich.

RYNEK WĘGLA: Sytuacja opałowa krajów zachodnio-europejskich oceniana jest nadal jako pomyślna. Zapasy węgla w Anglii po raz pierwszy od zakończenia wojny przekroczyły poziom 18 mln. ton. Konsumcja węgla w Anglii od początku roku do połowy września była o 3,5 mln. ton względnie 25% mniejsza niż o rok wcześniej. Import węgla amerykańskiego do Niemiec zachodnich w IV kw. b. r. wyniesie około 1,5 mln. ton. W chwili obecnej szacuje się wydobycie węgla we Francji w 1952 - na około 58 mln. ton. Zapasy na hałdach w kopalniach francuskich wzrosły w ciągu lipca i sierpnia o 1,2 mln. ton. Produkcja węgla w Belgii w pierwszych 33 tygodniach była o 1/2 mln. ton większa niż w analogicznym okresie r. ub. Z końcem sierpnia zapasy węgla we Włoszech osiągnęły poważną ilość 1,5 mln. ton. W pierwszych 8-miu miesiącach import węgla i koksu do Argentyny osiągnął poziom 1 325 tys. ton wobec 1 336 tys. ton w tym samym okresie roku poprzedniego.

RYNEK BAWELNY: Trzeci tydzień września nie przyniósł większych zmian w notowaniach bawełny amerykańskiej. W dostawach natychmiastowych pomimo spodziewanej zwyżki cen w związku z niskim szacunkiem zbiorów nastąpił spadek notowań a mianowicie 39,60 zł za lb na 39,45 zł za lb 15,16" Middling. W dniu 25.IX. ceny powtórnie odzyskały poziom 39,60 zł za lb. Notowania bawełny brazylijskiej bez zmian, eksport bawełny brazylijskiej nadal hamowany jest nierealnie wysokim parytetem cruzeiros. Rynek aleksandryjski wykazuje ożywienie przy niezmiennych cenach. Zbiory bawełny w Meksyku o 50 tys. bel mniejsze niż w 1951 r. Sprzedaż bawełny peruwiańskiej wyniosła od marca do połowy września 271 700 bel wobec ogólnego eksportu w sezonie 1951/52 w ilości 260 000 bel. Bawełną turecką z nowych zbiorów interesują się Niemcy zachodnie i Francja. Tegoroczny szacunek zbiorów w Pakistanie - 1,70 - 1,75 mln. bel.

RYNEK WEŁNY: Według opinii australijskich kół handlowych międzynarodowy rynek wełny znajduje się obecnie w okresie stabilizacji, której zagrozić może jedynie nagłe likwidowanie zapasów wełny w Argentynie i w Urugwaju. Popyt na aukcjach londyńskich i dominialnych, znaczny, lecz nie wywoływał w trzecim tygodniu września poważniejszych zmian cen. Tegoroczna pierwsza seria aukcji londyńskich charakteryzowała się mocnymi tendencjami przy niższym jednak poziomie cen niżli w lipcu w czasie ostatnich aukcji poprzedniego sezonu. W tygodniu kończącym się 23 września na aukcjach australijskich ogólny poziom cen podniósł się o 4 - 5%. Według prowizorycznych ocen, światowe zasoby wełny pranej w sezonie 1952 - 1953 wyniosą 2 500 mln. lb. Konsumcja światowa wełny według tych samych ocen /Komitet Ekonomiczny Wspólnoty Brytyjskiej/ wyniosła w I połowie bieżącego roku 2 100 mln. lb na bazie pranej, a w II połowie roku szacuje się ją na 2 250 mln. lb.

RYNEK KAUCZUKU: W II dekadzie września cena RSS nr 1 ustabilizowała się na rynku londyńskim na poziomie 22 3/4 d za lb. W pierwszej połowie trzeciej dekady obniżyła się ona do 22 1/2 d za lb. Światowa produkcja kauczuku naturalnego w lipcu bieżącego roku wyniosła 157 500 long ton /najwyższa miesięczna od stycznia b.r./ nadwyżka nad konsumpcję wyniosła 52 500 long ton /najwyższa nadwyżka miesięczna w ciągu ostatnich lat/. Cejlon jest skłonny sprzedać całą produkcję kauczuku Chinom Ludowym. Na Malajach podatek od produkcji i importu kauczuku naturalnego zostaje utrzymany w wysokości 4,5 centów malajskich za lb. Japonia zamierza zwiększyć zakupy kauczuku malajskiego i indonezyjskiego.

RYNEK ŻELAZA I STALI: W związku z poprawą sytuacji w dziedzinie zaopatrzenia rynku brytyjskiego w stal, koła handlowe domagają się uchylenia reglamentacji rynku, szacując wzrost podaży na konsumpcję krajową w ilości 750 tys. ton w porównaniu do roku ubiegłego. Amerykańska prasa branżowa przewiduje wyrównanie popytu i podaży na rynku stali w USA na I kwartał 1953 roku. Amerykański Urząd Stabilizacji Gen zezwolił w dniu 4.IX. na podniesienie cen surowki o dolarów 2,50 na tonie. Rynek belgijski przejawiał w drugiej dekadzie września nadal silne tendencje przy wysokich obrotach. Na rynku tym spodziewane są rychło większe zamówienia z Danii i Szwecji. W lipcu i sierpniu produkcja stali surowej w Niemczech zachodnich wynosiła w skali rocznej około 16,4 mln. ton. W okresie od 15 sierpnia Niemcy zachodnie zakupiły 70 - 80 tys. ton stali japońskiej. Rynek japoński przechodzi obecnie okres znacznego ożywienia przy dużym napływie zamówień zagranicznych zwłaszcza amerykańskich i europejskich.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: W dniu 22 września NPA ogłosiła, że przydział aluminium dla konsumentów amerykańskich na I kw. 1953 roku pozostał niezmienny. Handlowe koła austriackie oceniają tegoroczną produkcję aluminium na 35 tys. ton, wobec 27 tys. ton w 1951 r. Druga dekada września nie przyniosła większych zmian na kapitalistycznym rynku cyny. Notowania w Londynie wahały się w tym okresie w granicach £ 955 - £ 961 za long tonę spot. Według meldunków z Nowego Jorku Boliwia nie zamierza w najbliższej przyszłości wiązać się długoterminowymi kontraktami na dostawę cyny do USA. Od 12.IX. do 21.IX. cena cynku East and West kształtowała się na "sztucznie" - według kół branżowych - podniesionym poziomie 14,5 £ za lb., poczem obniżyła się do 13,5 £ a 14,0 £ za lb. Odpowiednie zmiany ceny cynku nastąpiły w notowaniach brytyjskich. Kapitalistyczny rynek miedzi cechowały w drugiej dekadzie września nadal mocne tendencje i Chile nie miało trudności w lokowaniu metalu na rynkach zagranicznych po 35,5 £ za lb fob. Popyt na miedź chilijską ze strony Europy nieznacznie się jednak zmniejszył.

Złota i okopowe

Przegląd kapitalistycznych rynków zbożowych

P s z e n i c a. Dalsza podwyżka szacunków zbiorów pszenicy jarej w Stanach Zjednoczonych i potwierdzające się wiadomości o rekordowych zbiorach kanadyjskich wpłynęły na osłabienie terminowego rynku w Chicago, gdzie w początkach września zanotowano spadek o $1/4 - 3/8$ centa na buszlu.

Kanadyjski Urząd Pszeniczny podwyższył cenę wyższych gatunków Manitoby o 3 centy na buszlu, pomimo to jednak notowania pszenicy północnej No 1 - 217 $7/8$ centa za buszel są znacznie niższe od zeszłorocznych notowań w analogicznym okresie - 240 $1/8$ centa, nawet przy uwzględnieniu wyższego kursu dolara kanadyjskiego.

Niemcy zachodnie zakupiły w pierwszym tygodniu września 76.000 ton pszenicy w Stanach Zjednoczonych, dostawa w drugiej połowie października. Szwecja zakupiła ładunek Red Winters a Włochy dwa ładunki "Winters" z dostawą w październiku. Duże zainteresowanie przejawiała Japonia, która zakontraktowała 6 ładunków Pacific White. Wielka Brytania zakupiła ładunek Nr 2 Hard Winter dostawa w drugiej połowie września.

Najnowsze zamówienia Brazylii, dotyczące zakupu pszenicy amerykańskiej, pokryte zostanie - jak donoszą - przez Kanadę.

Na kanadyjskim rynku pszenicy obroty były niewielkie.

Niemcy zachodnie zakupiły ładunek pszenicy australijskiej po maksymalnej cenie Paktu Pszenicznego.

W tygodniu upływającym 13 września ceny pszenicy w transakcjach terminowych w Chicago wykazywały dalszą obniżkę o $1/8 - 3$ centy na buszlu, podczas gdy wyższe gatunki pszenicy sprzedawanej poza Paktem zwiększały w Winnipeg o $7/8$ centa na buszlu. Ograniczona zdolność przeładunkowa portów kanadyjskich uważana jest za główną przyczynę mocnej tendencji na tzw. "wolną pszenicą kanadyjską".

Głównymi nabywcami pszenicy amerykańskiej w omawianym tygodniu były Portugalia, Niemcy zachodnie i Chile. Wielka Brytania zakupiła niewielką ilość Nr 2 Hard Winter. Chile zakupiły ponadto 20.000 ton pszenicy kanadyjskiej. Z pośród innych nabywców na rynku kanadyjskim wymienić należy Wielką Brytanię, Portugalię i Danię.

Corn Trade News, Weekly Review of Grain Trade,
9. i 16.IX.52 r.

Poraz pierwszy po zakończeniu wojny Niemcy zachodnio zakupiły pszenicę w Związku Radzieckim, a mianowicie około 16.000 ton, które będą dostarczone we wrześniu i październiku po cenie \$ 105 za tonę c.i.f. Hamburg.

ANA, 20.IX.1952 r.

Zgodnie z zapowiedzią Ministerstwa Wyżywienia, Wielka Brytania zakupi w Kanadzie w ramach kwot Paktu Pszenicznego na r. 1952/53, 115 mln buszli pszenicy w postaci mąki. Umowa zawarta pomiędzy brytyjskim Ministerstwem Wyżywienia i kanadyjskim Urzędem dla spraw pszenicy przewiduje sprzedaż i zakup pszenicy i mąki pszennej, jak również omawia ogólne warunki załadunku zboża ze zbiorów 1952/53 r.

Reuter, 26.IX.52 r.

Zbiory pszenicy w krajach kapitalistycznych półkuli
północnej

	/w tys. ton/		Srednia
	1952	1951	1935 - 39
<u>Europa</u>			
Austria	370	359	412
Belgia	523	496	440
Dania	272	278	390
Irlandia	327	253	213
Finlandia	207	243	192
Niemcy zachodnie	3.205	3.264	2.504
Francja	8.274	7.076	7.873
Grecja	936	931	823
Holandia	38	267	403
Włochy	7.294	6.895	7.598
Norwegia	54	47	63
Portugalia	566	594	438
Hiszpania	3.919	4.161	3.124
Szwecja	653	480	721
Szwajcaria	200	200	168
Wielka Brytania	2.243	2.354	1.698
O g ó ł e m	29.391	27.898	27.060
<u>Afryka Północna</u>			
Algier	1.044	888	947
Marokko	905	741	627
Tunis	544	321	407
Egipt	1.132	1.195	1.248
O g ó ł e m	3.625	3.145	3.229

Środkowy Wschód

Turcja	5.878	5.625	3.751
Irak	305	544	425
Syria	980	570	538
O g ó ł e m	7.163	6.739	4.714

Ameryka Północna

Stany Zjednoczone	35.315	26.876	20.646
Kanada	17.854	15.306	8.502
O g ó ł e m	53.169	42.182	29.148

Łącznie półkula
północna

93.348	79.941	64.151
--------	--------	--------

Corn Trade News, 16.IX.1952 r.

K u k u r y d z a. W początkach września nie zanotowano większego ożywienia na amerykańskim rynku kukurydzy. Ceny na giełdzie chicagowskiej miały w dalszym ciągu mocną tendencję i nie wykazywały większych zmian w porównaniu z cenami z końca sierpnia. Z pośród nabywców wymienić należy Wielką Brytanię, Belgię i Norwegię. Antwerpia płaciła £ 28/15/ - za tonę c.i.f. Nr 2 żółtej amerykańskiej, z dostawą w październiku/listopadzie. Belgia zakupiła ponadto ładunek kukurydzy argentyńskiej płacąc równowartość £ 35/16/3 d za długą tonę cif, wysyłka w drugiej połowie września.

Milo amerykańskie nie jest w ogóle oferowane, natomiast niewielkie ilości milo australijskiego z dostawą we wrześniu/październiku zakupione zostało przez Wielką Brytanię po £ 30/10/ - za tonę c.a.f.

W tygodniu upływającym 13 września zanotowano na rynku amerykańskim nieco większe zainteresowanie krajów importujących, szczególnie Niemiec zachodnich, tym nie mniej ceny nieznacznie zniżkowały. W obrotach uczestniczyły Wielka Brytania, Irlandia, Belgia i Niemcy zachodnie. Niemcy zachodnie zakupiły sześć ładunków, w tym pięć /45.000 ton/ po cenie £ 76,25 za tonę f.o.b., dostawa w listopadzie /£ 27/4/7 d za tonę/.

Tegoroczny zbiór kukurydzy w Stanach Zjednoczonych będzie przypuszczalnie o 245 mln buszli większy od zeszłorocznego, nie wpłynie to jednak na wzrost podaży z początkiem nowego sezonu, wobec przewidywanego spadku remanentów. Należy raczej liczyć się ze spadkiem podaży kukurydzy amerykańskiej w sezonie 1952/53 nadwyżki eksportowe milo będą znacznie mniejsze. W okresie najbliższych siedmiu miesięcy Stany Zjednoczone będą nadal prawie wyłącznym źródłem dostaw kukurydzy. Dopiero wyniki nowych zbiorów w Argentynie spowodować mogą zmianę sytuacji.

Drobniejsi producenci sprzedają od czasu do czasu niewielkie ilości, brak jednak regularnych ofert. Wielka Brytania zakupiła ostatnio ładunek kukurydzy w Afryce Wschodniej do wysyłki w październiku/listopadzie po cenie £ 34/10/ - za tonę

C.i.f.

Włoski zbiór kukurydzy jest o 10,4% mniejszy od zeszłorocznego. W porównaniu z innymi latami powojennymi zbiór jest dość dobry i wystarczy na pokrycie zapotrzebowania wewnętrzne-go Włoch, które w zależności od wielkości remanentów tego zbo-
ża, dysponować mogą nawet niewielkimi nadwyżkami na eksport.

Zbiór milo w Stanach Zjednoczonych szacowany jest obec-
nie na zaledwie 72.377.000 buszli wobec 159.000.000 w ubiegłym
roku.

Corn Trade News, Weekly Review of Grain Trade,
9 i 16.IX.1952 r.

Ję c z m i e ń. W pierwszym tygodniu września Wielka Bryta-
nia nie wykazywała większego zainteresowania jęczmieniem. Za-
kupiła ona niewielką ilość jęczmienia syryjskiego po cenie
£ 29/10/ - za tonę c.i.f., do wysyłki w październiku/listopa-
dzie. Z drugiej strony popyt krajów kontynentu europejskiego
i Japonii na jęczmień kanadyjski był dość silny i ceny na tym
ryнку wykazywały ponownąwyżkę. Niemcy zachodnie zakupiły
pięć ładunków kanadyjskiego jęczmienia na paszę do wysyłki
w listopadzie, cena jednakowoż nie została ujawniona. Holandia
zakupiła jeden ładunek z dostawą w maju po £ 26/12/6 d za to-
nę c.a.f. Japonia zakontraktowała dalszych sześć ładunków.
Belgia zakupuje w dalszym ciągu regularnie pewne ilości jęcz-
mienia w Kanadzie, jednakowoż zapotrzebowanie konsumcyjne te-
go kraju zmniejsza się w związku ze spadkiem opłacalności ho-
dowli trzody chlewnej.

W następnym tygodniu upływającym 13 września Japonia
wykazywała w dalszym ciągu duże zainteresowanie jęczmieniem
kanadyjskim i zakontraktowała 40.000 ton z dostawą w paździer-
niku. Popyt krajów europejskich był natomiast mniejszy i ry-
nek w Winnipeg wykazywał z końcem tygodnia osłabienie: notowa-
nia końcowe były o 1 1/8 - 3 1/2 centa na buszlu niższe w po-
równaniu z notowaniami z poprzedniego tygodnia. Zainteresowa-
nie jęczmieniem niedolarowym w dalszym ciągu słabe.

Wydaje się, że podaż jęczmienia niedolarowego jest obec-
nie i sprzedawcy niechętnie godzą się na ceny znacznie niż-
sze od poziomu £ 29/10/ - za tonę c.a.f. Irak i Syria niewąt-
pliwie sprzedały już znaczną część swych nadwyżek, podczas
gdy sytuacja w Afryce Północnej nie jest wyjaśniona. Należy
przypuszczać, że istnieje tam tendencja zatrzymania części
nadwyżek aż do chwili kiedy będzie można oszacować perspekty-
wy przyszłych zbiorów.

Znaczna część nadwyżek koncentruje się oczywiście w
Kanadzie, która spodziewa się wyeksportować duże ilości rów-
nież w bieżącym sezonie. Wydaje się, że w okresie conajmniej
kilku najbliższych miesięcy nie należy oczekiwać poważnej
konkurencji z innych źródeł. Ewentualny wzrost eksportu jęcz-
mienia z Argentyny w przyszłym roku uzależniony będzie od wy-
ników nowych zbiorów w tym kraju. Chociaż podaż światowa jęcz-
mienia jest obecnie duża i przewyższa podaż w analogicznym
okresie ubiegłego roku, ceny w Winnipeg utrzymują się na wyż-

szym poziomie, niż w roku ubiegłym.

Ogólny eksport jęczmienia z Kanady w sezonie 1951/52 wyniósł 69.913.000 buszli, podczas gdy w poprzednim sezonie wynosił on 23.076.000 buszli zaś w r. 1949/50 = 17.523.000 buszli. Głównymi odbiorcami jęczmienia kanadyjskiego były Belgia, Japonia, Wielka Brytania, Niemcy zachodnie i Dania.

Jęczmień browarniany z nowych zbiorów w Kanadzie Zachodniej jest bardzo wysokiej jakości. Firmy amerykańskie zakupiły już pewne ilości tego jęczmienia i spodziewany jest eksport dalszych dużych ilości do Stanów Zjednoczonych.

Wobec słabych tegorocznych zbiorów zbóż na paszę w Niemczech zachodnich, które w porównaniu z zeszłorocznymi wykazują spadek o 350.000 ton, jak również spadek produkcji ziemniaków, należy przypuszczać, że kraj ten będzie importował duże ilości jęczmienia w bieżącym sezonie, tym bardziej, że spodziewany jest spadek podaży amerykańskiego mł. "Rząd" boński zamierza importować w bieżącym sezonie 1 1/2 mln ton zbóż na paszę, jednakowoż niemieckie koła handlowe są zdania, że potrzebne będą większe ilości importowanego ziarna na paszę.

Tegoroczny zbiór jęczmienia w Wielkiej Brytanii szacowany jest na 1.972.000 ton wobec 1.747.000 ton zebranych w poprzednim roku. Wzrost produkcji przypisać należy większej powierzchni zasiewów, gdyż wydajność z hektara jest mniejsza niż w poprzednim sezonie.

Corn Trade News, Weekly Review of Grain Trade, 10 i 17.IX.1952 r.

O w i e s. Import dużych ilości owsa australijskiego do Włoch spowodował silny spadek cen. Notowania przy końcu tygodnia upływającego 6 września były o 30/- na tonie niższe w porównaniu z notowaniami z końca sierpnia. Owies australijski z dostawą w październiku/grudniu do zachodnich portów włoskich oferowany był po £ 27/5/-, zaś do wschodnich portów po £ 27/10/- za tonę c.a.f.

Niewielkie ilości owsa kanadyjskiego sprzedane zostały Szwajcarii, Portugalii i Belgii. Dobry zbiór owsa w Belgii spowodował jednakowoż osłabienie popytu na owies zagraniczny w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

Stany Zjednoczone są w dalszym ciągu najlepszym rynkiem zbytu dla owsa kanadyjskiego, jednakowoż najnowsze meldunki z Winnipeg wskazują na pewne osłabienie popytu amerykańskiego.

W Winnipeg owies w transakcjach terminowych zwyżkował o 7/8 - 2 1/8 centa na buszlu w ciągu tygodnia, zaś w Chicago o 3/8 centa na buszlu.

W tygodniu upływającym 13 września rynek owsa australijskiego wykazywał w dalszym ciągu słabą tendencję co spowodowane było zaprzestaniem zakupów przez Włochy. Dostawy w październiku/listopadzie do portów włoskich zachodniego wybrzeża oferowane były po £ 26/15/-, zaś do portów wschodniego wybrzeża po £ 27 za tonę c.a.f. W okresie tym zanotowano nawet niższe jeszcze oferty. Wielka Brytania nie wykazywała żadnego zainteresowania natomiast na rynku antwerpskim doszły do skutku pewne transakcje.

Potwierdzają się wiadomości o słabym zbiorze owsa w Stanach Zjednoczonych, który według najnowszych oszacowań wynosi 1.264 mln buszli wobec 1.317 mln buszli w poprzednim roku. Jakość owsa kanadyjskiego z nowych zbiorów jest wysoka. Pewne zainteresowanie owsem kanadyjskim przejawiają importerzy europejscy. Ceny owsa na paszę są obecnie atrakcyjne w porównaniu z cenami jęczmienia na paszę. W dniu 11 września owies kanadyjski na paszę Nr 1, f.o.b. Lakehead, notowany był \$ 49 za tonę wobec \$ 57 za jęczmień na paszę Nr 1 oraz wobec \$ 53 1/2 za pszenicę Nr 6.

Terminowy rynek owsa w Chicago wykazywał w ciągu tygodnia tendencje nieregularne; dostawy wrześniowe zwykowały o 2 1/8 centa na buszlu, natomiast grudniowe spadły o 1/2 centa na buszlu. W Winnipeg zanotowano ogólny spadek cen owsa o 2 centy na buszlu.

Obfite deszcze w sierpniu wpłynęły korzystnie na stan zasiewów owsa w Argentynie. Perspektywy zbiorów owsa w Australii, które rozpoczną się za trzy miesiące są raczej pomyślne, a powierzchnia zasiewów jest co najmniej równa zeszłorocznej.

Corn Trade News, Weekly Review of Grain Trade,
10 i 17.IX.1952 r.

Szacunki zbiorów w Niemczech zachodnich

Szacunki zbiorów w Niemczech zachodnich wskazują na wzrost produkcji zbóż chlebowych o 100.000 ton w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zbiór jęczmienia jest prawie równy zeszłorocznemu, natomiast owsa i mieszanki jarej o 350.000 ton mniejszy, co spowodowane zostało spadkiem powierzchni zasiewu. Ogólny zbiór zbóż jest zatem o około 250.000 ton mniejszy niż w 1951 r.

W wyniku strat spowodowanych niesprzyjającą pogodą plony są na ogół słabsze: przeciętny zbiór zbóż chlebowych z hektara jest o około 3 - 4% mniejszy niż w ubiegłym roku, jęczmienia o około 6%, owsa i jarej mieszanki zbożowej o 8%. Ogólnie biorąc wydajność z hektara jest o około 5% mniejsza od zeszłorocznej.

Powierzchnia zasiewu żyta nie wykazywała większych zmian, pszenicy natomiast powiększyła się o 110.000 ha a jęczmienia o około 40.000 ha. Obszar zasiewu owsa zmniejszył się o około 40.000 ha.

Tegoroczna produkcja zbóż według urzędowych obliczeń opartych na powierzchni zasiewów i wydajności z ha wyniesie:

w milionach ton

pszenica i orkisz	3,26
żyto i ozima mieszanka	3,27
O g ó ł e m zboża chlebowe	6,53

w milionach ton

jęczmień
owies i mieszanka jara

1,74

3,04

O g ó ł e m zboża na paszę

4,78

O g ó ł e m wszystkie zboża

11,31

Corn Trade News, 5.IX.52 r.

Zwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Światowe obroty mięsem w r.1951^{+/}

We wrześniu b.r. U.S. Office of Foreign Agricultural Relations ogłosiło cyfry, dotyczące międzynarodowych obrotów mięsem w latach 1949 - 1951. Z cyfr tych wynika, że kraje Ameryki Północnej zwiększają zakupy mięsa na rynkach zagranicznych, natomiast kraje europejskie dążą wyraźnie do ograniczenia importu, a rozwijają eksport mięsa. W krajach Ameryki Południowej i Oceanii zaznaczyło się w omawianym okresie zmniejszenie nadwyżek eksportowych. Poniższa tabela podaje szczegółowe zestawienie obrotów światowych:

	1949	1950	1951
	/w tys. lbs/		
<u>I M P O R T</u>			
<u>Ameryka Północna</u>	297.400	431.100	630.600
w tym:			
Stany Zjedn.	242.000	368.400	526.200
Kanada	32.851	39.117	78.700
Meksyk	337	388	326
<u>Europa</u>	3.300.100	3.510.400	2.924.700
w tym:			
W. Brytania	2.619.625	2.976.005	2.350.311
Niemcy zach.	195.900	276.004	138.788
Holandia	85.490	28.797	28.610
Francja	30.167	22.253	81.000
Dania	2.247	990	443
<u>E K S P O R T</u>			
<u>Ameryka Północna</u>	425.600	316.300	334.300
w tym:			
Kanada	201.270	188.084	133.000
Stany Zjednoczone	97.400	85.700	109.100
Meksyk	126.953	42.481	92.275
<u>Europa</u>	607.100	1.174.500	1.466.800
w tym:			
Dania	349.660	654.540	818.800
Francja	44.801	154.679	146.000
Holandia	41.060	89.942	129.008
Niemcy zachodn.	2.000	4.950	72.353
<u>Ameryka Południowa</u>	1.541.500	1.356.900	1.254.200
w tym:			
Argentyna	1.161.200	973.500	976.600
Urugwaj	249.855	294.356	221.694

^{+/} Brak informacji, czy w szacunkach uwzględniono obroty krajów Obozu Pokoju. Przypuszczać należy, że dane obejmują eksport krajów socjalistycznych do krajów kapitalistycznych i odwrotnie.

	1949	1950	1951
	/w tys. lbs/		
<u>Oceania</u>	1.296.800	1.229.600	966.100
w tym:			
Nowa Zelandia	766.934	763.342	600.000
Australia	529.843	466.279	366.068

/..g.Records and Statistics - 6.9.52 r./

Produkcja i obroty mięsem puszkowym w krajach kapitalistycznych.

Produkcja mięsa w puszkach w roku 1951 zwiększyła się znacznie w Kanadzie, Stanach Zjednoczonych i w Europie głównie ze względu na większe ilości konserwowanej wieprzowiny. Natomiast w Australii, Nowej Zelandii i Argentynie, gdzie puszkowana jest głównie wołowina, wystąpił w omawianym okresie spadek produkcji. Te zmiany odbiły się na poziomie międzynarodowych obrotów mięsem puszkowym, które zwiększyły się znacznie w roku 1951, chociaż pozostały jeszcze znacznie niższe niż przed wojną. Zmieniły się również kierunki handlu mięsem w konserwach. W pierwszych latach powojennych Kanada, Stany Zjednoczone i Argentyna były największymi eksporterami, jednak w następnych latach, w miarę rozwoju przemysłu opartego na mięsie wieprzowym, zwiększył się udział eksporterów europejskich. Zmieniły się również rynki importowe. W pierwszych latach po wojnie Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Francja i Belgia były głównymi odbiorcami, podczas gdy w roku 1951 zapotrzebowanie importowe Europy kontynentalnej było bardzo małe, natomiast dostawy do Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Kanady znacznie się zwiększyły. Przypuszczalnie w roku 1952 wystąpi znaczny spadek obrotów, ponieważ wprowadzenie zmniejszonych kwot importowych ograniczy obroty krajów europejskich, a brak mięsa w Argentynie będzie w dalszym ciągu hamować eksport z tego kraju.

P r o d u k c j a

Stany Zjednoczone są w dalszym ciągu największym kapitalistycznym producentem mięsa w puszkach, chociaż produkcja ich jest obecnie znacznie niższa niż w okresie wojny, kiedy osiągnęła poziom prawie jednego miliona ton. W ciągu ostatnich trzech lat produkcja amerykańska wykazywała stały wzrost, osiągając w roku 1951 poziom pięć razy większy niż w 1938, lecz w I półroczu b.r. spadła o 25% w stosunku do odpowiedniego okresu poprzedniego roku. W roku 1951 lunchon meat stanowił zaledwie około 24% weterynaryjnie kontrolowanej produkcji mięsa Stanów Zjednoczonych. Dość znaczny spadek produkcji tego gatunku mięsa został z nadwyżką skompensowany przez wzrost produkcji szynek i corned beef hash.

Produkcja mięsa w puszkach w Argentynie wykazuje duże wahania z roku na rok. W roku 1950 wykazała ona znaczny wzrost, lecz zmniejszenie produkcji mięsa świeżego w roku 1951 spowodowało również spadek produkcji mięsa w puszkach, która zmniejszyła się o 8% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Nie ma jeszcze danych co do produkcji mięsa w bieżącym roku w krajach Ameryki Południowej. Sądząc jednak z poziomu eksportu, jest ona znacznie niższa niż w ubiegłym roku.

Produkcja mięsa w puszkach w Kanadzie, mimo że mniejsza niż w okresie wojny, wykazuje w ostatnich dwóch latach tendencję wzrostu. W roku 1951 zmniejszona produkcja "spiced pork" i "spiced ham" została zrównoważona przez zwiększenie produkcji "roast pork", "roast ham" i "roast beef". W wyniku zamknięcia granicy Stanów Zjednoczonych dla kanadyjskiego mięsa świeżego, z powodu wybuchu zarazy pyska i racie, w Kanadzie, kanadyjska produkcja mięsa w konserwach zwiększyła się bardzo w bieżącym roku. W I kwartale b.r. była ona o 33% większa niż w tym samym okresie 1951 r., głównie na skutek zwiększenia puszkowania spiced pork, roast pork, spiced ham i roast ham o 2.700 ton.

W Australii produkcja zmniejszała się nieco w okresie 1950/51, lecz w następnym sezonie wzrosła o 15%, mimo spadku produkcji corned beef i minced beef. Podobną tendencję można zaobserwować w Nowej Zelandii, gdzie w pierwszych siedmiu miesiącach 1951/1952 produkcja była o 41% większa niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu.

W Danii produkcja zwiększała się szybko w roku 1950, a sądząc z poziomu eksportu, wzrosła ona również w 1951 r.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowo zmiany w poziomie produkcji poszczególnych krajów:

	1950	1951	Pierwsze miesiące	
			1951	1952
		/ w tonach /		
Kanada	23.877	24.350	6.888 ^{a/}	9.180 ^{a/}
w tym:				
beef stews ^{a/}	4.931	5.619	1.677	1.333
corned beef	287	277	231	113
spiced pork i ham	7.837	7.583	2.117	4.575
roast pork i ham	3.123	3.653	1.145	1.401
Australia	57.124	66.857	-	-
w tym:				
corned beef	12.150 ^{f/}	8.537 ^{f/}	-	-
minced beef loaf	12.184 ^{g/}	7.654 ^{f/}	-	-
inny beef	-	19.648 ^{f/}	-	-
becon i szynki	2.330 ^{f/}	3.548 ^{f/}	-	-
Nowa Zelandia ^{a/}	7.580	7.360	4.320 ^{1/}	6.080 ^{1/}
Irlandia	9.200	8.758	-	-
Argentyna	82.870	75.981	-	-
Stany Zjednoczone	549.688	643.398	394.674 ^{g/}	296.949 ^{g/}
w tym:				
luncheon meat	155.006	151.961 ^{h/}	93.659	79.956
szynki w puszkach	76.453	81.801 ^{h/}	52.346	49.574
devilled ham	3.231	3.746 ^{h/}	2.487	1.761
corned hash	33.182	38.386 ^{h/}	22.257	10.988

^{a/} zawiera boiled beef dinners, chili corn carne, wieners with beans.

^{b/} kontrolowana produkcja

- c/ lata gospodarcze, kończące się 30 czerwca
- d/ lata gospodarcze, kończące się 30 września
- e/ styczeń - marzec
- f/ lipiec - maj
- g/ styczeń - lipiec
- h/ jedynie dla konsumpcji cywilnej, począwszy od 28 lipca 1951
- i/ październik - maj.

E k s p o r t

Przed wojną Argentyna eksportowała ponad 75.000 ton mięsa w puszkach, a Brazylia i Urugwaj - każde po 20.000 ton. W 1951 r. eksport mięsa w puszkach z Argentyny był o 32% większy niż w poprzednim roku, a 29% wyższy niż w 1938 r. Ten wzrost eksportu dokonany był przypuszczalnie kosztem obniżenia poziomu zapasów, ponieważ produkcja mięsa w puszkach w tym okresie spadła. Natomiast w Brazylii i Urugwaju eksport w roku 1951 znacznie się obniżył i spadł poważnie w stosunku do ilości eksportowanych przed wojną. Zgodnie ze wspólnym programem zwalczania zarazy pyska i racie, szerzącej się od szeregu lat w Meksyku, Stany Zjednoczone zobowiązały się do zakupienia znacznych ilości meksykańskiego mięsa w puszkach z przeznaczeniem na reeksport do innych krajów w ramach tzw. "pomocy amerykańskiej". W wyniku tej umowy, amerykański eksport mięsa w konserwach zwiększył się w roku 1949 do poziomu 37.000 ton, lecz obniżył się znacznie w następnym roku. W początkach 1951 r. Stany Zjednoczone otworzyły granicę dla importu niektórych meksykańskich gatunków mięsa w puszkach oraz gotowanych i wędzonych produktów mięsnych. Ponieważ znaczne ilości mięsa wędzonego /cured/ zostały eksportowane do Stanów Zjednoczonych, eksport mięsa w puszkach obniżył się.

Australijski eksport w sezonie 1950/51 był znacznie wyższy niż w poprzednim. W okresie lipiec - maj bieżącego sezonu tendencja wzrostu utrzymała się, wykazując zwiększenie eksportu o 32% w porównaniu z tym samym okresem poprzedniego sezonu. Około 2/3 eksportu australijskiego przeznaczone jest do Wielkiej Brytanii, lecz dość duże ilości przeznaczone są do Nowej Gwinei i Kanady. Spadek eksportu z Nowej Zelandii został wstrzymany w 1951 r., kiedy poziom eksportu był o 41% wyższy niż w poprzednim roku. W roku 1951 około 40% nowozelandzkiego eksportu zostało skierowane do Wielkiej Brytanii, a reszta do Brytyjskich Indii Zachodnich, Fidżi i innych.

Irlandia eksportowała w roku 1951 o 24% więcej niż w poprzednim. Prawie cały eksport skierowany był do Anglii.

Eksport z Kanady, który w roku 1946 wynosił 66.000 ton, spadł do 4.000 ton w roku 1950 i chociaż w następnym roku zwiększył się o 10%, Kanada była nadal poważnym importerem netto konserw mięsnych.

Wywóz konserw mięsnych ze Stanów Zjednoczonych wskazuje te same tendencje, co w Kanadzie. W 1951 r. był on o 7% wyższy niż w 1950, lecz amerykański import netto zwiększył się mimo to z 60.000 ton do 70.000 ton.

Ogółem w krajach europejskich zaznaczyła się w roku 1951 tendencja zwiększania wywozu konserw mięsnych, głównie do Wielkiej Brytanii. Eksport z Danii, wynoszący 44.600 ton,

był półtora raza większy niż w 1950 r. Podobny wzrost zanotować można w Holandii, która w 1951 roku eksportowała 48.000 ton. W roku 1938 eksport konserw mięsnych z Danii wynosił 6.600 t, a z Holandii 9.000 t. Największy wzrost wywozu w omawianym roku wystąpił w Niemczech zachodnich, które zwiększyły ilość eksportowanych produktów mięsnych w puszkach z 300 ton do 18.500. Ograniczenie importu Wielkiej Brytanii w bieżącym roku doprowadziło do znacznego zmniejszenia eksportu mięsa w puszkach z krajów europejskich. Wysokość eksportu mięsa w konserwach z poszczególnych krajów wskazuje poniższa tabela:

	1938	1950	1951	pierwsze miejsce 1951	1952
Kanada	621	3.964	4.356	1.722 ^{d/}	2.736 ^{d/}
Nowa Zelandia	2.532	5.386	7.608	1.095 ^{j/}	2.516 ^{j/}
Australia ^{a/}	5.516	31.426	44.933 ^{b/}	37.349 ^{bc/}	49.234 ^{bc/}
Irlandia	-	9.338	11.534	3.563 ^{e/}	5.600 ^{e/}
Argentyna	75.100	73.190	96.721	42.600 ^{e/}	19.300 ^{e/}
Urugwaj	21.893	21.567	12.175 ^{h/}	-	-
Brazylia	23.995	7.970	2.700	-	-
Paragwaj	2.238	7.969	4.130	-	-
Meksyk	-	6.057	415	-	-
Francja	2.084	27.020	36.665	22.525 ^{d/}	9.208 ^{d/}
Dania	6.562 ^{f/}	27.453	44.607	22.190 ^{d/}	20.193 ^{d/}
Holandia	9.000 ^{f/}	27.762	48.143	26.432 ^{d/}	29.519 ^{d/}
Niemcy zachodnie	300	335	18.517	7.194 ^{e/}	4.237 ^{e/}
U.S.A.	5.500	5.035	5.391	1.616 ^{d/}	1.712 ^{d/}
Madagaskar	3.847	3.614	3.272 ^{e/}	-	-

a/ lata kończące się 30 czerwca

b/ zawiera puszkowane kiełbaski i "meat and vegetables"

c/ lipiec - maj

d/ styczeń - maj

e/ styczeń - czerwiec

f/ zawiera kiełbasy

g/ jedynie styczeń - wrzesień

h/ jedynie styczeń - listopad

i/ szacunek

j/ styczeń - marzec.

Poniższa tabela przedstawia kierunkowe rozbięcie wywozu czterech największych eksporterów mięsa w konserwach:

E K S P O R T E R Z Y

	Kanada		U.S.A.		Argentyna		Urugwaj	
	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951
	(w t e n a c h)							
Kanada			132	1085	2570	3664	1484	793
U.S.A.	2223	3444	-	-	44404	55565	9322	4489
Anglia	1	-	3	11	21052	27412	8917	4815
Gracja			994	553	a	a	-	8
Izrael	478	157	225	57	a	a	-	-
Japonia	5	8	778	40	a	a	30	37
Wenezuela	619	216	1207	947	561	585	77	15
Kuba	48	23	607	569	a	a	2	-
Filipiny			166	1136	118	2125	641	335
Kongo Belg.	247	207	9	19	a	a	2205	272
Inne	343	301	914	974	4485	7370 ^{b)}	889	1411
O g ó ł e m	3964	4356	5035	5391	73190	96721	21567	12175

	Kanada		U.S.A.		Argentyna		Urugwai	
	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951
w tym:								
mięso wieprzowe	-	3336 ^{c)}	2154	2206	950	341	143	
wołowina)			957	931	71717	95761	21304	12138
inne)	-	1020	1924	2254	524	619	120	37

a) zawarte w pozycji "inne"

b) z czego 1054 ton do Belgii i 1682 do Włoch

c) tylko szynki

d) styczeń - listopad.

Jak widać z powyższej tabeli, Stany Zjednoczone otrzymały w roku 1951 ym 79% eksportu mięsa w puszkach z Kanady /w roku 1950 - tylko 56%/. Znacznymi rynkami zbytu dla konserw kanadyjskich były Wenezuela, Izrael, Kongo Belgijskie. Stany Zjednoczone dostarczyły w roku 1951 około jednej trzeciej swego eksportu konserw mięsnych do Kanady, podczas gdy w poprzednim roku eksport ten wynosił zaledwie 3%. Największym rynkiem zbytu dla Stanów Zjednoczonych były w roku 1951 Filipiny, które w poprzednim roku otrzymały jedynie małe ilości. Mimo, że eksport mięsa w konserwach z Argentyny do Stanów Zjednoczonych w roku 1951 był o 11.000 ton większy niż w poprzednim roku, udział Stanów Zjednoczonych w całym eksporcie argentyńskim obniżył się z 61% w 1950 r. do 57% w 1951 r. Wielka Brytania zakupiła w obydwóch latach ok. 28% nadwyżek argentyńskich. Eksport do Kanady i Filipin był w omawianym roku znacznie większy niż w poprzednim. W roku 1951 największym rynkiem zbytu dla konserw Urugwaju była W. Brytania, która zakupiła około 40% nadwyżek Urugwaju. Stany Zjednoczone zakupiły również około 40%.

CENY JAJ NA KAPITALISTYCZNYM RYNKU EUROPEJSKIM

W tygodniu kończącym się 20 września na europejskim rynku jajczarskim, z wyjątkiem francuskiego, gdzie tendencje były istotnie mocniejsze, obserwowano tylko nieznaczne zmiany cen. Tak na przykład eksportowe ceny jaj szwedzkich notowano niezmiennie po 3,75 kr za kg, ale cena świeżych jaj eksportowych do Niemiec zachodnich wahała się w granicach 840-850 \$ za tonę metr. wobec 860-870 w tygodniu poprzednim. Cena duńskich jaj eksportowych do dnia 19 września przez długi czas utrzymywała się niezmiennie na poziomie 5,85 kr za kg, po czym podniosła się do 6,00 kr. Przeciętna cena hurtowa jaj norweskich wynosiła 6,50 kr za kg, jaj sortowanych i 6,30 kr za kg jaj niesortowanych.

Produkcja jaj w Szwecji zmniejsza się w dalszym ciągu, ale jak dotychczas cena jaj nie podniosła się, dzięki rzuceniu na rynek jaj chłodzonych. Import jaj do Szwajcarii w sierpniu wyniósł 811 ton wobec 625 ton w miesiącu poprzednim i wobec 718 ton w sierpniu roku ubiegłego. Polska, Bułgaria, Holandia i Dania były głównymi dostawcami na ten rynek. Szwajcarscy importerzy jaj pertraktują w dalszym ciągu o następne dostawy jaj z krajów demokracji ludowej i Argentyny.

/Wg. Reuter - Trade Food Service/

+) (Wg. Intelligence Bulletin nr 8-9)

Wiadomości z rynku rybnego

W pierwszej połowie b.r. połowy norweskie osiągnęły tak wysoki poziom, że można przypuszczać, iż w całym roku 1952 będą one zbliżone do rekordowo wysokich połowów z roku 1951. Przypuszczenia te są tym prawdopodobniejsze, że obejmują już połowy śledzi zimowych /styczeń - maj/, które stanowią wysoki procent norweskiej produkcji ryb. Były one w bieżącym sezonie mniejsze niż w poprzednim roku, lecz zwiększenie wysokości połowów małych /small i fat herring/ skompensowało z nadwyżką ten spadek. Zapotrzebowanie kraju utrzymuje się na stałym poziomie, lecz ceny detaliczne ryb wzrastają. Mimo, że ceny płacone rybakom na Lofotach za śledzie zimowe i dorsze wzrastały w ciągu roku 1951 i będą nadal wzrastać w roku 1952, nie mogą skompensować wyższych kosztów sprzętu i paliw. Norweska produkcja olejów rybnych w roku 1952 będzie nieznacznie niższa niż w 1951 r., kiedy osiągnęła 320.000 ton. Zmniejszenie produkcji w 1952 r. dotyczyć będzie przede wszystkim oleju śledziowego, którego produkcja szacowana jest w b.r. na 77.000 ton wobec 88.200 w 1951 r. Produkcja tranu z wątróbek dorszowych będzie, przypuszczalnie tak, jak w zeszłym roku, wynosić 12.300 ton. W pierwszym półroczu b.r. eksport ryb z Norwegii był nieco wyższy niż w tym samym okresie 1951 r. Mniejszy eksport świeżych śledzi został zrównoważony przez wzrost eksportu klipfish a i śledzi wędzonych.

Połowy dorszy /spawning cod i Finkark cod/ wynosiły w I. półroczu 156.311 ton /w I półroczu 1951 - 171.502 tony/ śledzi zimowych /winter herring/, w okresie styczeń-maj - 790.924 /888.006/ ton, fat herring 20.685 /12.283/ ton, small herring - 127.135 /79.024/ ton, makreli 8.728 /8.363/ ton.

W pierwszym kwartale b.r. eksport ryb i produktów rybnych z Norwegii przekroczył wysokość eksportu poprzedniego roku. W porównaniu z eksportem poprzedniego roku, eksport śledzi świeżych i mrożonych wynosił 58.882 /67.699/ ton, innych świeżych i mrożonych ryb - 12.357 /12.926/ ton, klipfish - 18.617 /14.915/ ton, śledzi i podobnych wędzonych - 20.399 /14.314/ ton, stokfisza - 4.598 /3.606/ ton, innych ryb solonych - 26 /190/ ton, ryb w puszkach - 7.630 /8.477/ ton, skorupiaków 1.010 /1.009/ ton, olejów rybnych i zwierząt morskich - 19.989 /16.101/ ton, mączki rybnej - 50.533 /50.900/ ton.

Połowy Islandii były w pierwszych 5-ciu miesiącach b.r. znacznie większe niż w tym samym okresie 1951 r. Wynosiły one ogółem 174.532 tony w porównaniu ze 146.707 tonami. W tym połowy dorsza i ryb dorszowatych wynosiły 157.213 /115.729/ ton.

W okresie styczeń - maj Islandia eksportowała 35.069 ton ryb świeżych i mrożonych w porównaniu z 43.724 tonami w tym samym okresie 1951 r., 2.534 ton klipfisha /4.806/, innych ryb wędzonych lub solonych 13.000 /14.303/ ton, olejów rybnych 1.000 /4.405/ ton, mączki rybnej 10.980 /9.795/ ton. Ogółem eksport ryb i produktów rybnych z Islandii wyniósł w omawianym okresie 35.069 tony w porównaniu z 70.015 tonami w odpowiednim okresie poprzedniego roku.

W Holandii połowy 5-ciu pierwszych miesięcy b.r. były wyższe niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Wnosiły one 52.181 ton w porównaniu z 40.819 tonami przed rokiem. W tym połowy dorszy i podobnych wyniosły 10.064 /8.087/ ton, śledzi 3.881 /3.468/ ton, makreli 3.104 /5.322/ tony.

W pierwszych czterech miesiącach b.r. Holandia eksportowała świeżych śledzi 1.080 ton /471/, innych świeżych ryb 5.419 ton /4.136/, śledzi wędzonych lub solonych 22.943 /20.768/ ton, skorupiaków 10.670 /3.245/ ton, olejów rybnych 3.171 /8.759/ ton, mączki rybnej 9.809 /1.355/ ton. Ogółem w omawianym okresie Holandia eksportowała 56.178 ton ryb w porównaniu z 41.531 ton w tym samym okresie przed rokiem. Z ogólnej ilości śledzi solonych i wędzonych, eksportowanych w I kwartale - 16.469 ton, 3.308 ton eksportowano do Belgii, 5.379 ton do N.R.D., 1.553 ton do Niemiec zachodnich, 622 ton do Francji, 389 ton do Izraela, 314 ton do Norwegii, 125 ton do Afryki Południowej, 178 ton do U.S.A.

W okresie styczeń - kwiecień 1952 Holandia importowała 3.199 ton świeżych śledzi i szprot /w 1951 - 2.609/, innych świeżych ryb - 2.438 /626/ ton, ryb wędzonych lub solonych - 303 tony /159/, olejów rybnych - 6.673 /19.709/ ton, mączki rybnej - 3.806 /8.550/ ton. Ogółem import ryb i produktów rybnych w ciągu pierwszych 4-ech miesięcy roku wynosił 16.790 ton w porównaniu z 33.072 ton w tym samym okresie 1951.

Import ryb do Francji w okresie styczeń - kwiecień wynosił w b.r. 33.395 ton w porównaniu z 35.956 tonami w tym samym okresie 1951 r. W tym import ryb świeżych osiągnął cyfrę 7.634 /8.697/ ton, ryb wędzonych i solonych 1.888 /2.523/ ton, ryb w puszkach 8.032 /9.227/ ton, skorupiaków 13.530 /11.151/ ton, olejów rybnych 1.844 /3.384/ tony. Eksport ryb i produktów rybnych z Francji w okresie styczeń - kwiecień 1952 wynosił 11.309 ton w porównaniu z 10.938 w tym samym okresie poprzedniego roku. Eksport ryb wędzonych i solonych zwiększył się w omawianym okresie z 7.026 ton do 7.975 ton w 1952 r. Eksport ryb w puszkach zwiększył się z 912 ton do 1.024 ton.

/Wg. FAO Monthly Bulletin of Statist.
August/.

Eksport skór surowych z Argentyny

Według statystyki obrotów argentyńskimi skórami surowymi, jaką podał na początku września brytyjski tygodnik branżowy "The Leather World", eksport solonych, mokrych skór surowych z Argentyny kształtował się w I-ym półroczu b.r. następująco:

	/w 1000 sztuk/			
	I połowa 1950	I połowa 1951	II połowa 1951	I połowa 1952
W. Brytania	1.037	340	58	191
Stany Zjednoczone	352	633	117	198
Francja	17	-	6	28
Belgia	40	41	6	35

	I połowa 1950	I połowa 1951	II połowa 1951	I połowa 1952
Włochy	10	29	19	65
Holandia	208	454	278	593
Niemcy zachodnie	185	199	130	203
Norwegia	57	44	22	46
Szwecja	497	95	321	149
Szwajcaria	87	4	3	30
Hiszpania	-	-	-	191
Inne kraje Europy ^{+/}	346	336	555	711
Inne kraje poza- europejskie	420	292	33	131
Ogółem	3274	2472	1559	2643

Z powyższego zestawienia widać, że w pierwszych 6-ciu miesiącach b.r. Argentyna eksportowała o blisko 70% więcej solonych mokrych skór surowych niż w drugiej połowie r.ub. i o ca 7% więcej niż w tym samym okresie o rok wcześniej. W strukturze kierunkowej eksportu tych skór nastąpiły w roku bieżącym dość istotne zmiany, zaznaczające się już i w drugiej połowie roku ubiegłego. Udział skór eksportowanych do Anglii i Stanów Zjednoczonych obniżył się z 40% całkowitego eksportu w I-ej połowie 1951 r. na 15% w omawianym okresie, natomiast wzrósł udział eksportu do Holandii i do Włoch oraz po raz pierwszy od zakończenia wojny miał miejsce eksport do Hiszpanii. Zasadniczy jednak wzrost udziału, a m. z 13,5% na 27% nastąpił w odniesieniu do wywozu do nie wymienionych w powyższym zestawieniu krajów europejskich, nie wyłączając krajów demokracji ludowej i ZSRR.

Wysoki eksport do Holandii The Leather World tłumaczy dalszym reeksportem do Niemiec zachodnich. Pod pozycją "inne kraje pozaeuropejskie" kryją się w pierwszym rzędzie dostawy skór argentyńskich do Japonii, która w coraz silniejszym stopniu uzależniona jest od rynku amerykańskiego. W 1951 r. Japonia importowała z USA blisko 90.000 sztuk skór surowych solonych, a import tych skór w b.r. przekroczy zapewne 100.000 szt.

W przeciwieństwie do wzrostu eksportu mokrych skór bydlęcych, wywóz suchych wykazywał spadek o 20% w stosunku do poziomu z pierwszej połowy 1951 r., jak to ilustruje poniższe zestawienie:

	/w 1000 sztuk/			
	I połowa 1950	I połowa 1951	II połowa 1951	I połowa 1952
W. Brytania	20	19	9	2
Stany Zjednoczone	14	113	16	7
Włochy	92	113	147	230
Holandia	46	40	43	23
Niemcy zachodnie	60	60	104	42
Szwecja	70	1	1	8
Hiszpania	-	40	13	18

^{+/} łącznie z krajami Obozu Pokoju

	I połowa 1950	I połowa 1951	II połowa 1951	I połowa 1952
Szwajcaria	5	-	1	14
Inne kraje Europy	53	36	6	1
Inne kraje	31	13	19	19
Ogółem	391	445	364	357

Równolegle do spadku znaczenia Stanów Zjednoczonych jako jednego z głównych odbiorców argentyńskich skór surowych, systematycznie rosła rola Włoch, które w okresie badanym odebrały blisko 2/3 ogólnego argentyńskiego eksportu tych skór.

/The Leather World nr 36 - 4.9.52/.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych

W końcu drugiej dekady września Reuter informował, że W. Brytania i Holandia nabyły ostatnio około 100.000 skór surowych Frigorifico i Municipals, płacąc o 53 i 57% poniżej urzędowego cennika IAPI. W. Brytania dokonała zapłaty w szterlingach, a Holandia w dolarach, otrzymując z tego tytułu 2% rabatu. Ze źródeł dobrze poinformowanych donoszą, że duże stosunkowo zainteresowanie na rynku argentyńskim przejawiają agenci Niemiec zachodnich, którzy domagają się od IAPI takiego samego rabatu, jaki otrzymała ostatnio Anglia, a nie 33% proponowanych przez władze argentyńskie. Zapasy IAPI oceniane są obecnie na około 500.000 sztuk, czyli że byłyby o połowę mniejsze niż na ultimo lipca b.r. Według doniesień Reutera z Londynu, w trzecim tygodniu września sprzedano ok. 40.000 argentyńskich Frigorifico Heavy Ox do W. Brytanii po ok. 18 d za 1b caf. Przeprowadzano także transakcje gatunkami Frigorifico Extremes po 20 1/4 - 20 1/2 d. Notowano ponadto Frigorifico Rejects Cow po 16 d i Frigorifico Sound Light Ox po 18 1/4 d za 1b caf.

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Meldunki z międzynarodowego rynku cukru.

Naciekawszym wydarzeniem na międzynarodowym rynku cukru w ciągu dwóch tygodni, kończących się 9 września, była sprzedaż 148.000 ton cukru surowego przez kubański Komitet Sprzedaży t.zw. Single Seller po przeciętnej cenie \$ 4,034 za 100 lb. Ta ostatnia transakcja dokonana była w celu pokrycia kontraktów, zawartych już w sierpniu, które przedstawiały się następująco:

Holandia	9.100	ton	à	4,05	¢
Izrael	2.000	"	"	4,09	"
Belgia	7.000	"	"	4,06	"
Portugalia	10.000	"	"	4,045	"
Japonia	13.460	"	"	4,06	"
Casablanca	19.810	"	"	4,031	"
Egipt	7.894	"	"	4,02	"
Kanada	9.500	"	"	4,00	"
Anglia	50.000	"	"	4,00	"
inne	20.000	"	"	4,10	"

Ponieważ jednak w ciągu całego sierpnia kubański Single Seller utrzymywał oficjalnie, że nie będzie sprzedawał po cenie niższej niż 4,25 ¢, ta ostatnia transakcja podważyła zaufanie do oficjalnej kubańskiej polityki cen.

W pierwszej dekadzie września br. - jak podejmuje C. Czarnikow - Japonia zakupiła dalszy ładunek cukru kubańskiego, a do Syrii sprzedano 5.000 ton po 4,05 ¢ za lb. Ponadto Holandia zakontraktowała ładunek cukru surowego z wysyłką wrzesień-październik po cenie 3,99 ¢. W dniu 9 września spotykano nawet oferty po 3,98 ¢ z wysyłką do końca roku kalendarzowego. Nie znajdowały one jednak nabywców, którzy wstrzymywali się z zakupami w związku ze zbliżeniem się nowych zbiorów buraka cukrowego w Europie.

Według szacunków firmy Mason, t.zw. "World Free Quote" na Kubie w wysokości 1.826.000 ton została rzeczywiście rozsprzedana. Razem z innymi transakcjami w wysokości 359.000 ton, całkowita sprzedaż na rynki poza USA wyniosła w bieżącym roku kalendarzowym 2.185.000 ton. Do końca roku 1952 Instytut Kubański posiada jeszcze do sprzedania około 141.000 ton z tak zwanej Kwoty Specjalnej, podczas gdy prywatni eksporterzy - około 210.000 ton.

Pertraktacje pomiędzy Francją a Kubą o zakup 200.000 ton cukru surowego - o czym pisaliśmy w poprzednim numerze Rynków Towarowych - przeciągają się jeszcze. Jak donosi prasa branżowa, Francja zamierzała odsprzedać tę ilość Japonii, całkowicie płatną we frankach francuskich, ale Kuba nie zgodziła się na reeksport cukru do żadnego z bezpośrednich swoich importerów.

Jak podaje Reuter z dnia 25.9. Kubański Instytut cukrowy sprzedał Francji 51.700 t. ton w ramach zawartego układu /część cukru płatna we frankach/ po 4,10 \$ za lb z wysyłką październik-grudzień do Marokka. Cena ta jest o 10 punktów wyższa od notowań rynku światowego. Umowa ta zmierza wyraźnie do ożywienia zastoju w obrotach cukrem kubańskim na światowym rynku, ponieważ jak dotychczas Kuba domagała się pełnej płatności w dolarach.

Z innych rynków donoszą, że w omawianym okresie Peru sprzedało 26.000 ton cukru do Japonii po 4,05 \$ za 100 lb, a Brazylia przyjęła ofertę na 30.000 ton, płatnych w miękkiej walucie, z wysyłką październik-grudzień. Jednakże cena podawana przez brazylijskich sprzedawców jest znacznie wyższa od cen światowych.

Jak donoszą z Formozy, nowy zbiór, którego wysyłka spodziewana jest na początku stycznia, oszacowany jest na 700.000 ton. Z ilości tej na konsumcję krajową przeznaczą się 50.000 ton, a na eksport do Japonii 350.000 ton. Pozostałą nadwyżkę eksportową w formie cukru białego skieruje się na rynki europejskie i Środkowego Wschodu.

Zrzeszenie państwowych cukrowni w Iranie, oszacowało, że w roku 1952 obszar wzięty pod uprawę buraka cukrowego wynosi 45.800 ha. Przeciętna wydajność buraków z hektara obliczona jest na 12,1 ton metr., a zatem cała produkcja wyniesie na 544.500 ton. Z ilości tej 530.000 ton przeznacza się na produkcję cukru. Przy normalnej zawartości cukru w buraku - 14%, produkcja cukru wyniesie powinna 74.200 ton cukru rafinowanego. Krajowa konsumpcja cukru rafinowanego oszacowana jest na 180.000 ton rocznie. Bazując na krajowej produkcji 74.200 ton, około 106.000 ton będzie pokryte importem.

Według ostatnich szacunków produkcja buraka cukrowego w Belgii w bieżącym sezonie wyniesie od 330.000 do 340.000 ton metr. wobec 266.000 ton w roku ubiegłym. Cena hurtowa cukru białego na rynku belgijskim wynosiła dotychczas 870 fr za 100 kg franco Antwerpii, a z dniem 5 września podniesiona została do 925 fr za 100 kg, co odpowiada mniej więcej wartości cukru światowego uwzględniając ochronną taryfę celną w wysokości 300 fr bel za 100 kg.

Angielskie Ministerstwo Rolnictwa oszacowało tegoroczną produkcję buraka cukrowego w Anglii na 103.191.400 kwin-

tali wobec 118.303.600 w roku 1951. Pomimo zwiększenia areału uprawy w bieżącym roku tegoroczny zbiór buraka cukrowego zmniejszył się z powodu długotrwałej letniej suszy. Tegoroczna wydajność z hektara obliczona jest na 247 kwintali wobec 291 w ostatnim roku. W kołach handlowych istnieje przekonanie, że słoneczna pogoda w ostatnich tygodniach może nadrobić straty i produkcja znajdzie się na poziomie roku 1951.

Z dniem 1 września Norwegia zniosła racjonowanie i subsydiowanie cukru. W związku z powyższym zarządzaniem oczekuje się wzrostu konsumpcji. Ceny detaliczne cukru zostały podniesione. W związku z silnym zapotrzebowaniem na cukier Norwegia zmuszona była importować 5.000 ton cukru z Wielkiej Brytanii po około £ 43 za tonę fas. Jednocześnie rafinerie brytyjskie sprzedawały cukier do innych krajów i chociaż produkcja wrześniowa jest prawie wyprzedana, rafinerie chętnie przyjmują zamówienia na następne miesiące.

Holenderski cukier rafinowany notowano w pierwszej dekadzie września po £ 44.5.0 za tonę fob z wysyłką w październiku.

W dniu 17 września cukier Kontrakt nr 4 na giełdzie nowojorskiej notowano po 4,00 ¢ za lb w dostawach październikowych, a w dniu 24 września cena podniosła się o dwa punkty do poziomu 4,02 ¢ za lb. Natomiast wszystkie pozycje roku przyszłego poczynawszy od stycznia straciły w omawianym okresie od 2 do 5 punktów.

C.Czarnikow 9.9.52, J.William Mason 8.9.52
Foreign Commerce Weekly 11.8.52, PAP 24.9.52
Reuter 17.9.52, 25.9.52.

K a k a o

Zagadnienie światowych nadwyżek kakao w bieżącym sezonie w dalszym ciągu jest żywo komentowane przez branżową prasę zagraniczną. Jest rzeczą ogólnie znaną, że kakao jest jednym z artykułów obszaru szterlingowego, przynoszącym dość znaczne ilości dolarów, i że cena jego na giełdzie londyńskiej spadła z 340s za cwt na 247s za cwt ostatnio z dostawą na październik-grudzień.

Perspektywy zbiorów kakao w bieżącym sezonie w Brytyjskiej Afryce Zachodniej jak dotychczas są dobre, jednak jeszcze wiele zależy od pogody w ostatnich tygodniach. Rok poprzedni przyniósł pod tym względem rozczarowanie. Duże opady w tym okresie roku poprzedniego opóźniły zbiór i rozszerzyły zarazę gnicia strąków. Według pół oficjalnych przewidywań zbiór kakao na Złotym Wybrzeżu będzie w tym roku dobry, jednak szacunki nie są dokładne i wahają się między 250 - 270.000 ton. Pierwotnie oczekiwano, że zbiór w Nigerii spadnie poniżej poziomu roku poprzedniego, tj. poniżej 100.000 ton, ale już ostatnie doniesienia są znacznie bar-

dziej optymistyczne. Również we Francuskiej Afryce zachodniej warunki wegetacyjne są jak dotychczas zadawalające.

Tegoroczna podaż kakao będzie prawdopodobnie większa niż w roku 1951/52, natomiast nie oczekuje się żadnej zmiany na lepsze, jeśli chodzi o popyt. Wprost przeciwnie, należy się liczyć ze spadkiem konsumpcji w wielu krajach. Np. w Stanach Zjednoczonych sezonowy spadek spożycia słodczy w ciągu miesięcy letnich był większy w tym roku niż normalnie. W Anglii konsumpcja kakao w pierwszej połowie 1952 roku była przynajmniej o 10% niższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Choć słodczy w Anglii są racjonowane już obecnie stało się widoczne, że znaczna część kuponów nie jest realizowana. Zrzeszenie branżowe za zezwoleniem Ministerstwa Wyżywienia oblicza zapasy w sklepach, aby oszacować potencjalny popyt w wypadku zniesienia racjonowania słodczy. Na rynku zachodnio-niemieckim oczekiwano większych niż poprzednio zakupów kakao w roku bieżącym, ale po początkowym boomie zakupy spadły. Wysokie ceny nie tylko zmniejszyły popyt na słodczy, ale również przyspieszyły w wielu krajach bardziej ekonomiczne zużycie kakao. Przy produkcji kuwerty czekoladowej stosuje się zamiast masła kakaowego tańsze tłuszcze zastępcze. Nawet pomimo znacznego spadku cen kakao w ostatnich kilku tygodniach pozostaje ono jednak wyżej w stosunku do innych artykułów i aby spowodować ogólny wzrost spożycia, ceny kakao powinny dalej zniżkować.

Public Ledger 20.9.52
Economist 6.9.52

K a w a

Przedstawiciele krajowego zrzeszenia plantatorów kawy w Kolumbii oświadczyli, że ilość kawy przeznaczona na eksport w tym roku wyniesie około 5 mln worków, co stanowi będzie istotne zwiększenie ponad poziom roku poprzedniego. W ciągu pierwszych 7-miu miesięcy br. wyeksportowano około 2.755.000 worków /po 60 kg/ za sumę 207 mln \$. Eksport kawy z Kolumbii stanowi 92% wartości całego eksportu kolumbijskiego.

Niemcy zachodnie zakontraktowały 600.000 worków kawy do końca sierpnia, obejmując tą cyfrą 390.000 worków z Brazylii. Uwzględniając ostatni import z Kolumbii, przywóz kawy do Niemiec zachodnich wyniósł łącznie 760.000 worków. Z tej ilości około 30.000 worków kawy brazylijskiej - w myśl umowy z Brazylią, o czym pisaliśmy w 31 numerze Rynków Towarowych - będzie reeksportowane. Ponadto w ramach wolnych kwot Niemcy zachodnie będą mogły sprowadzić 10.000 worków kawy.

Herbata

Departament Rolnictwa USA oszacował światową produkcję herbaty w roku 1951 na 1.277 mln lb, wobec 1.208 mln lb w roku 1950. Szacunek ten nie obejmuje produkcji ZSRR, Chin i Indonezji. Eksport herbaty z głównych obszarów uprawy w 1951 r. wyniósł 994,3 mln lb w porównaniu z 867,8 mln lb w roku poprzednim. Wzrost eksportu spowodowany był w pierwszym rzędzie większym wywozem z Indii, Ceylonu i Pakistanu.

Rząd indyjski postanowił wycofać się z International Tea Market Expansion Board i zorganizować niezależną reklamę herbaty indyjskiej. Zagadnienie wycofania się ze wspomnianej Organizacji było rozważane już od dłuższego czasu ze względu na to, że udział Indii w tej Organizacji stanowił duże obciążenie finansowe dla producentów herbaty, którzy obecnie znaleźli się w ciężkiej sytuacji. Indie partycypowały w 50% w ogólnym budżecie, wynoszącym prawie £ 750.000. Członkami w/w Organizacji wobec tego pozostają tylko Ceylon i Indonezja. Pakistan wycofał się niedawno. Indonezja zmniejszyła swój udział, ponieważ nie mogła go w pełni pokrywać.

Public Ledger 20.9.52

Reuter 26.9.52

Międzynarodowy rynek nasion oleistych i olejów.

Departament Rolnictwa USA oszacował ostatnio światową produkcję siemienia lnianego w roku 1952 na 132,7 mln buszli. Wzrost produkcji o prawie 9% w porównaniu z rokiem 1951 przypadnie w pierwszym rzędzie na zwiększoną w znacznym stopniu produkcję Argentyny i w nieco mniejszym Kanady. Siewy w Argentynie do dnia 10 września - jak podaje Reuter - nie były jeszcze zakończone, ale oczekuje się, że obszar wzięty pod uprawę wyniesie od 2,5 do 2,7 mln akrów. Przy przeciętnej wydajności i w dalszym ciągu pomyślnej pogodzie zbiory, oczekiwane w grudniu i styczniu, mogą osiągnąć 24 mln buszli. Byłby to dwa razy większy zbiór niż w roku poprzednim, ale tylko o 40% większy od przeciętnego przedwojennego. Północnoamerykańska produkcja siemienia lnianego znajdzie się prawdopodobnie na poziomie roku poprzedniego. Produkcja Stanów Zjednoczonych oceniana jest na 30.685 tys. buszli, a Kanady na 12.996 tys. buszli. Spodziewana nadwyżka kanadyjskiego siemienia w wysokości 3 mln buszli jest już zakontraktowana przez Stany Zjednoczone, które liczą się ze zmniejszeniem produkcji o 3,1 mln buszli. Produkcja europejska /bez ZSRR/ wyniesie prawdopodobnie 9,9 mln buszli, w tym Europa zachodnia 5,5 mln buszli, co stanowi wzrost o 345 tys. w stosunku do roku poprzedniego. Produkcja krajów Azji oceniana jest na 14.485 tys. buszli, co oznacza spadek o prawie 2 mln buszli, spowodowany spadkiem o blisko 14% zbiorów w Indiach.

Wiadomość z połowy września z Waszyngtonu o przydzieleniu o 10% więcej niż w roku poprzednim dolarów dla krajów

MSA na zakup nasion i olejów wywołała znaczne ogólne wzmocnienie rynku nasion i olejów. Pierwszy na tę wiadomość zareagował rynek kopry szczególnie filipińskiej, którą notowano w końcu drugiej dekady września po \$ 157 1/2 za tonę luzem w dostawach na wrzesień-październik i październik-listopad. W dniu 20 września cena podniosła się do \$ 160, czyli, że była o równo 10 \$ droższa niż przed tygodniem. Kopra Straits również zwyżkowała, osiągając w omawianym okresie £ 64 5s cif dostawy wrzesień-październik. Znaczne ożywienie rynku kopry odbiła się również na rynku ziarna palmowego, gdzie również ceny wzrosły, a największym odbiorcą w tym okresie były Niemcy zachodnie, podczas gdy na rynku kopry kraje Kontynentu i Wielka Brytania. Jednocześnie zaobserwowano zapotrzebowanie na oleje takie jak: olej arachidowy, olej kokosowy i inne. Indyjski olej arachidowy sprzedawano po £ 132 za tonę w bębnach głównie na Kontynent. Olej kokosowy również zwyżkował osiągając £ 93 za tonę z dostawą na wrzesień.

Reuter 29.9.52

Public Ledger 20.9.52

Palina

Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego

"Journal des Charbonnages" /z 20.9.1952/ informuje, że we wszystkich krajach europejskich stan zaopatrzenia węglowego przedstawia się lepiej aniżeli w jesieni ub.r. Również wydaje się nie budzić wątpliwości, że do poprawy sytuacji bardziej przyczyniło się zmniejszenie popytu na węgiel, zwłaszcza przemysłu, aniżeli wzrost wydobycia węgla. A zatem zdaniem francuskiego dwutygodnika węglowego stan rynku nadal pozostaje pod znakiem niepewności. Zresztą kraje europejskie nadal muszą uciekać się do importu amerykańskiego węgla koksującego, którego wydobycie w Europie jest niedostateczne dla pokrycia zwiększonych potrzeb koksowni. Zaopatrzenie w węgiel opałowy kształtuje się mniej pomyślnie we Francji aniżeli w węgiel przemysłowy. Na ogół można powiedzieć, że wszystkie wyżej przedstawione charakterystyczne cechy rynku francuskiego występują i w pozostałych krajach zach. europejskich oczywiście w mniejszym lub większym stopniu. Zdaniem tegoż czasopisma ostatni komunikat Komitetu Węglowego Europejskiej Komisji Gospodarczej jest właśnie odbiciem wyżej przedstawionej sytuacji: Komitet ostrożnie unika formułowania oceny przewidywanego rozwoju koniunktury węglowej i poświęca swe zainteresowanie zagadnieniem klasyfikacji węgla i racjonalnego jego wykorzystania.

Angielski tygodnik węglowy "The Iron and Coal Trades Review" /z 12.9.52 r./ informuje, że wyżej wspomniany Komitet zalecił zainteresowanym rządów europejskim zorganizowanie określonego typu doradczej służby technicznej oraz systemu szkoleniowego w celu zapewnienia bardziej oszczędnego aniżeli dotychczas zużycia węgla i koksu. Komitet Węglowy wyraził podziękowanie uczonym, którzy pracując pod jego kierunkiem, jednomyślnie uchwalili projekt międzynarodowej klasyfikacji węgla, która będzie użyteczną zarówno dla górnictwa węglowego, spożywców węgla oraz samego Komitetu. Projekt klasyfikacji wyodrębniający 62 gatunki węgla, zostanie w najbliższym czasie przekazany poszczególnym rządów, aby umożliwić praktyczne jego wypróbowanie, w szczególności zastosowanie w statystykach i handlu węglem

"Europejska Wspólnota Węgla i Stali"

"Journal des Charbonnages" /z 6.9.1952 r./ informuje, że z dniem 10 lutego 1953 ustanowiony ma być wspólny rynek zbytu dla węgla wydobywanego w sześciu krajach wchodzących w skład "t.zw. "wspólnoty". Czy ma to oznaczać, -zapytuje w.w. periodyk - że wysiłki węgla w jej granicach będą się odbywać

bez żadnych przeszkód ? Wydaje się to mało prawdopodobne - zdaniem cytowanego pisma - ze względu na brak węgla, zmuszający poszczególne kraje do kontyngentowania przynajmniej przewizorycznie eksportu i importu węgla. Nie należy więc oczekiwać wielkich zmian na rynku węglowym, jak również poważniejszych zmian w strukturze cen.

Jakie znaczenie będzie miał wspólny rynek sześciu krajów "Wspólnoty" w stosunkach gospodarczych Europy kapitalistycznej? Jak wynika z niżej przytoczonego zestawienia, wydobycie węgla krajów "Wspólnoty" stanowi mniej więcej połowę wydobycia węgla Europy kapitalistycznej:

	1950	1951	1952 /przewidyw./
	w milionach ton		
Wydobycie krajów "Wspólnoty"	217	231	244
Wydobycie Wielkiej Brytanii	220	226	229
Wydobycie innych krajów europejskich	5	6	7
Ogółem wydobycie Europy kapitalist.	442	463	480

O metodach pracy nowej organizacji wiemy jeszcze bardzo niewiele wiadomo tylko, że jej przewodniczący Monnet zamierza tworzyć ją etapami i na początek ograniczyć personel do samych tylko członków "Wysokiej Władzy" i jej prywatnego sekretariatu. Potrzebne studia będą wykonywane w doraźnych grupach roboczych organizowanych na wzór "brain trustów" istniejących w krajach anglosaskich.

Przedstawiciele innych krajów woleliby utworzyć wielką organizację administracyjną, na wzór innych instytucji międzynarodowych. Nie wydaje się jednak aby ich poglądy miały być obecnie zrealizowane.

W I E L K A B R Y T A N I A

W artykule p.t. "Perspektywy węglowe" "Financial Times" /z 24.9.1952/ informuje, że poraz pierwszy od zakończenia wojny stan zapasów węgla przekroczył 18 mln ton i że jeśli dalszy wzrost zapasów będzie się odbywał w skali chociażby tylko zeszłorocznej, to stan zapasów na dzień 1 listopada t.j. początek t.zw. "węglowej zimy" osiągnie 20 mln ton. Również wzrost wydobycia węgla w porównaniu ze stanem zeszłorocznym pozwala sądzić, że wyszkoleni nowi górnicy zostali już wciągnięci do procesu wydobywczego. Można przypuszczać, że do końca roku wzrost wydobycia przekroczy dotychczasową stopę wzrostu produkcji wynoszącą 1% w stosunku - do poziomu wydobycia w r.ub.

Wzrost zapasów pozwala sądzić, że w ciągu nadchodzącej zimy nie dojdzie do braków węgla. Jednak należy pamiętać, że wzrost zapasów został w równym stopniu umożliwiony wzrostem wydobycia jak i zmniejszeniem spożycia, a trudno się liczyć - jak twierdzi Financial Times - z powtórzeniem tego samego i w roku przyszłym. Spadek spożycia węgla od początku roku do połowy września wyniósł około 3,5 mln ton t.zn. około 2,5%. Spadek ten należy tłumaczyć częściowo wzrostem wydajności w użyciu węgla, w większym zaś stopniu obniżeniem się produkcji przemysłowej, przede wszystkim przemysłu włókienniczego. Eksport brytyjskiego węgla w br. do połowy września wyniósł około 8 mln ton, tak że wydaje się wątpliwym, aby do końca roku udało się wyeksportować pozostałe 7,6 mln ton, które brakuje do wykonania rocznego eksportu w ilości projektowanej 15,6 mln ton.

Trudno zaś będzie zwiększyć eksport z początkiem przyszłego roku, ponieważ w tym czasie będzie zapewne wzrastać zapotrzebowanie krajowe. W r. 1953 górnicy mają otrzymać przyrzeczony dodatkowy tydzień urlopu wypoczynkowego, co spowoduje w skali rocznej zmniejszenie wydobycia dwukrotnie większe aniżeli wzrost wydobycia osiągnięty od początku br. Mimo zatem pomyślnego obecnie stanu rzeczy, na długą metę stan zaopatrzenia węglowego nie zapowiada się w Anglii pomyślnie.

W dniu 11.IX. "Financial Times" donosił, że opublikowany raport komisji Ridley'a /powołanej przed kilkunastu miesiącami przez rząd brytyjski dla zaprojektowania długofalowej polityki opałowej i energetycznej w skali ogólnokrajowej/ stwierdza, że w ciągu najbliższych kilku lat Wielka Brytania będzie odczuwać brak węgla, energii elektrycznej w godzinach szczytowego nasilenia oraz /w niektórych częściach kraju/ brak gazu. Spożycie olejów opałowych ma wzrosnąć dwukrotnie w ciągu najbliższego dziesięciolecia. Raport nie przewiduje, aby wydobycie węgla Wielkiej Brytanii mogło w latach 1961/65 przewyższąć liczbę 240 mln ton rocznie - Komisja domaga się wprowadzenia skutecznych środków mających na celu zwiększenie wydajności w zużyciu paliwa. Środkami tymi mają być:

1. zwiększenie kredytów państwowych /na dogodniejszych jak dotąd warunkach/ dla instalacji nowoczesnych urządzeń ciepłych;
2. Natychmiastowe rozważenie środków umożliwiających ustalanie cen energii elektrycznej konsumowanej w okresach szczytowego nasilenia w stosunku proporcjonalnym do wysokich kosztów jej produkcji;
3. Produkcję specjalnych oszczędnościowych urządzeń ciepłych

Komisja nie miała zgodnego poglądu na zagadnienie podwyżki ceny węgla o 1 £ na tonie. Czterech członków Komisji łącznie z jej przewodniczącym było zdania, że przeciętny koszt produkcji winien być podstawą dla ustalania cen węgla, natomiast pozostali czterej członkowie komisji byli zdania, że ceny powinny się kształtować na poziomie kosztów najdrożej wydobywających kopalń. Ponadto większość komisji wypowiedziała się przeciw jakimkolwiek systemom przydziałów węglowych dla przemysłu oraz na cele opału domowego. Komisja doszła do wniosku, że gdyby w roku ubiegłym zostało pokryte całkowite zapotrzebowanie na węgiel opałowy dla ludności /nie uwzględniając

jego reglamentacji/ oraz zapotrzebowanie na węgiel przemysłowy, jak również gdyby uwzględniono wszystkie zamówienia odbiorców zagranicznych, to wydobycie musiałoby być co najmniej o 15 - 20 mln ton większe. Niżej zamieszczone zestawienie przedstawia zapotrzebowanie na poszczególne rodzaje paliwa i energii w r. 1951 oraz przewidywania na lata 1959-63 /w mln ton węgla lub w przeliczeniu na węgiel/:

	1951	1959-63
<u>Węgiel:</u>		
rynek wewnętrzny Wielkiej Brytanii	210	232
eksport i bunker	26-31	25-35
<u>Oleje:</u>		
rynek wewnętrzny Wielkiej Brytanii	8	14
<u>Energia wodna</u>	1	2
R a z e m :	245-50	273-83

Zbadawszy możliwości wyzyskania innych poza węglem źródeł energii /a więc paliw płynnych, energii wodnej, torfu, wiatru, fal morskich, energii atomowej i importu energii elektrycznej/ Komisja doszła do wniosku, że w ciągu najbliższego dziesięciolecia głównym źródłem energii Wielkiej Brytanii będzie nadal węgiel, przy pewnym wzroście, udziału paliw płynnych.

Komisja oceniła spożycie paliwa i energii Wielkiej Brytanii w r. 1951 jak następuje /w mln ton węgla lub w przeliczeniu na nie/:

	Węgiel bezp. zużyty	Koks	Gaz	Elektrycz- ność	Razem węgiel	Paliwo płynne /bez transp. drog./	Ogółem spożycie paliwa
opał domowy	35,1	4,2	9,2	11,2	59,7	0,7	60,4
hutnictwo	8,0	17,1	2,9	4,3	32,3	1,5	33,8
inny przemysł	38,3	5,3	3,1	12,7	59,4	4,1	63,5
handel	2,4	4,7	1,8	3,0	11,9	0,2	12,1
administracja państwowa	4,8	2,9	1,3	2,6	11,6	0,2	11,8
koleje	14,1	0,4	-	1,2	15,7	0,1	15,8
kopalnie węgla	10,5	-	0,1	1,5	12,1	-	12,1
Irlandia Płn.	2,8	-	-	-	2,8	-	2,8
inne	1,9	-	-	-	1,9	-	1,9
R a z e m	117,9	34,6	18,4	36,5	207,4	6,8	214,2

NIEMCY ZACHODNIE

"Journal des Charbonnages" /z 20.9.1952/ informuje, że konsumpcji węgla w Niemczech zachodnich przywiązują coraz większe znaczenie do jakości otrzymywanego węgla, co jest dowodem powrotu do stanu normalnego zaopatrzenia. Jest jednakowoż ^{prawdopodobnym}, aby konsumenci węgla mogli otrzymywać gatunki węgla stosownie do swych życzeń. Wydobycie węgla obniżyło się w ciągu ostatnich tygodni więcej aniżeli przewidywano i w ciągu jesieni i zimy odczuje się brak węgla, który miał być wedle planu dostarczony na rynek. Konsumenci odbierają obecnie wszystkie oddawane im do dyspozycji ilości węgla i skoro tylko import węgla amerykańskiego skończy się, brak węgla da się ponownie odczuć na rynku.

To samo pismo informuje, że Niemcy zachodnie są obecnie głównym importerem węgla amerykańskiego i ocenia, że import ich w III i w IV kwartale wyniesie po 1,5 mln ton, co odpowiadać będzie połowie ogólnej ilości węgla amerykańskiego importowanego w tym czasie przez wszystkie kraje kapitalistyczne Europy. Przypominamy, że Niemcy zachodnie importowały następujące ilości paliwa stałego: w I półroczu 1951 r. - 3,3 mln ton, w II półroczu 1951 r. - 7,0 mln ton, w I półroczu 1952 r. - 6,4 mln ton.

"Industriekurier" /z 3.9.1952/ przyniósł we wrześniu szczegółowe informacje na temat górnictwa węgla brunatnego w Niemczech zachodnich. I tak dowiadujemy się, że wydobycie węgla na lewym brzegu Renu przesuwają się podobnie jak wydobycie węgla kamiennego w Ruhrze coraz bardziej z południa i z południowego wschodu w kierunku północnym i północno-zachodnim. W przeciągu najbliższych 12 lat t.j. do roku 1963, 11 kopalń z ogólnej ilości 19 obecnie eksploatowanych, zostanie wyczerpanych. Po r. 1963 zaledwie 5 kopalń istniejących obecnie będzie podlegać eksploatacji. W miejsce wyczerpujących się kopalń uruchamiane mają być nowe kopalnie. W rezultacie obecna produkcja 69 mln ton, może ulec zwiększeniu do około 80 mln ton w r. 1956.

FRANCJA

"Journal des Charbonnages" /z 20.9.1952/ informuje, że od początku września wydobycie węgla wzrasta w miarę powrotu górników z urlopów letnich. W dniu 11 września wydobycie wyniosło 188 tys ton, podczas gdy z końcem sierpnia wynosiło zaledwie 180 tys ton dziennie. Wydaje się również, że przeciętna wydajność na górniko-dniówkę ulega pewnemu wzrostowi. Ogółem biorąc stan wydobycia ocenia się pomyślnie, przypuszczając, że wyniesie ono w r. 1952 około 58 mln ton, osiągając tym samym rekord wydobycia węgla w historii górnictwa Francji. Natomiast import węgla stale maleje a to wskutek ograniczania zakupów węgla w USA. I tak w sierpniu importowano 996 tys ton w porównaniu z 1.069 tys ton sprowadzonymi w lipcu. Poraz pierwszy od czerwca 1951 r., ilość importu miesięcznego spadła poniżej 1 mln ton. Na ogół nie sądzi się, aby import miał ulec zwiększeniu w ciągu najbliższych miesięcy, a zatem wyniesie około

x/ mało

4 mln ton w ciągu ostatnich 4 miesięcy roku, w porównaniu z 5,8 mln ton zaimportowanymi w tychże miesiącach 1951 r. O ile jednak w r. ub. zapotrzebowanie węglowe przemysłu było bardzo znaczne o tyle, obecnie tendencja wydaje się zupełnie odmienną: pomimo znacznego ograniczenia importu, kopalnie nie mogły zbyć w całości wydobywanych ilości węgla i musiały rzucić na hałdy około 1,2 mln ton węgla. Jeśli w ciągu zimy nie nastąpi ożywienie w produkcji przemysłowej, zaś wydobycie węgla będzie nadal wzrastało to położenie kopalń na wiosnę 1953 r. może stać się trudnym.

B E L G I A

To samo pismo informuje, że w ciągu pierwszych 33 tygodni br. wydobycie węgla w Belgii wyniosło 18,8 mln ton t.j. o 500 tys ton więcej niż w tym samym okresie czasu ub.r. Obok Francji - Belgia robi największe postępy w zwiększeniu wydobycia węgla. Jest rzeczą wątpliwą czy ten wzrost wydobycia węgla belgijskiego przyniesie korzyści gospodarce Europy kapitalistycznej, ponieważ węgiel belgijski z powodu swej wysokiej ceny z trudnością znajduje rynki zbytu, a tymczasem zwały na kopalniach osiągają rozmiary niepokojące. Spożycie węgla przemysłu uległo zmniejszeniu w porównaniu z r.ub. natomiast wzrasta zapotrzebowanie na opał domowy. Eksport, który osiągnął 280 tys ton w czerwcu, obniżył się do 230 tys. ton w lipcu.

W Ł O C H Y

"Reuter" /z 16.9.1952/ informuje, że włoska administracja węglowa ustanowiła na IV kwartał kontyngent importowy węgla amerykańskiego w ilości 470 tys ton. W tym samym okresie czasu import z Niemiec zachodnich ma wynieść: 280 tys ton węgla dla kolei, 320 tys ton węgla dla koksośni, 120 tys ton węgla dla gazowni, 10 tys ton antracytu oraz 30 tys ton węgla o nieokreślonej jeszcze jakości. Z redukcji importu węgla i narastania zapasów wynika, że spożycie węgla nadal ulega zmniejszeniu i obecnie wynosi zaledwie około 700 tys ton miesięcznie. Z końcem sierpnia zapasy węglowe /tak państwowe jak i prywatne/ osiągnęły poważną ilość 1,5 mln ton, wobec 1,461 z końcem lipca i 1,292 tys ton z końcem czerwca.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E

"Daily Freight Register" /z 24.9.1952/ informuje, że poraz pierwszy od wielu miesięcy sytuacja na rynku węglowym układa się pomyślnie zarówno dla kopalń jak i dla kół handlowych, a to ponieważ w wyniku strajku górników i nadchodzącej zimy, popyt na węgiel przewyższył podaż. Kopalnie są do końca września wyprzedane prawie ze wszystkich gatunków węgla. Eksport morski ma miejsce w skali około 2 mln ton miesięcznie, mimo kurczenia się rynków eksportowych i mimo, że przeciętna miesięcznego eksportu morskiego węgla w ciągu ostatnich 25

lat wynosiła od 1,3 do 1,6 mln ton. Eksporterzy spodziewają się zwiększenia eksportu w ciągu najbliższych miesięcy.

Zaopatrzenie Francji w ropę naftową

Rozwój sytuacji zaopatrzenia Francji w ropę naftową w ostatnich latach charakteryzują trzy momenty: szybki wzrost dostaw ropy naftowej dla rafinerii, wzrost znaczenia Środkowego Wschodu jako źródła zaopatrzenia i zwiększający się udział ropy naftowej płatnej we frankach francuskich w ogólnym zaopatrzeniu Francji. Wzrost importu ropy naftowej do Francji jest bezpośrednim wynikiem rozbudowy krajowego przemysłu rafineryjnego, na który położono silny nacisk w latach powojennych. Zdolność przetwórcza rafinerii francuskich jest obecnie prawie trzykrotnie wyższa w stosunku do roku 1938. Podczas gdy w 1949 r. dostawy surowej ropy dla rafinerii wynosiły zaledwie 11,83 mln ton, to w 1950 r. osiągnęły one już 14,48 mln ton a w 1951 r. 18,55 mln ton. W pierwszej połowie 1952 r. wyniosły one 10,49 mln ton. Dostawy surowej ropy dla rafinerii francuskich z uwzględnieniem źródeł pochodzenia przedstawiały się następująco:

	1950 r.	1951 r.	I półrocze 1952
	/w mln ton/		
produkcja krajowa i kolonie	0,13	0,29	0,19
Stany Zjednoczone	0,07	0,09	0,04
Ameryka Południowa	1,99	1,48	0,68
Środkowy Wschód	12,28	16,59	9,58
Indonezja	0,01	0,10	-
R a z e m	14,48	18,55	10,49

Francja w coraz szerszej mierze importuje ropę naftową z krajów Środkowego Wschodu. Podczas gdy w okresie przedwojennym tylko 45% importowanej ropy naftowej pochodziło z tego obszaru, to w 1950 r. udział Środkowego Wschodu w ogólnych dostawach dla rafinerii francuskich wzrósł do 84,7%, w 1951 r. do 89,4%, zaś w pierwszej połowie 1952 r. do 91,3%. Tłumaczy się to dużym wzrostem wydobycia ropy naftowej w krajach Środkowego Wschodu, jak również położeniem rafinerii francuskich, dzięki któremu zaopatrzenie w ropę z tego źródła jest najdogodniejsze ze względu na koszt transportu. W przeciwieństwie do tego dostawy ropy ze Stanów Zjednoczonych, które w 1938 r. stanowiły jeszcze 33% ogólnego importu, ograniczają się do zupełnie nieznacznych ilości. Dostawy z Ameryki Południowej, które przed wojną pokrywały ponad 20% zapotrzebowania Francji, wykazują również spadek. Udział ich w ogólnym imporcie do Francji wynosił w 1950 r. 13,7%, w 1951 r. już tylko 8%, zaś w pierwszej połowie 1952 r. 6,5%. Obok Wenezueli pewną rolę jako dostawca ropy naftowej odgrywa jeszcze Kolumbia, podczas gdy dostawy z Peru zupełnie ustały. W wyniku eksploatacji nowych złóż ropy naftowej w kraju i terytoriach zamorskich /Marokku i Algierze/ wzrasta udział własnej ropy w ogólnym za-

opatrzeniu Francji, chociaż w dalszym ciągu jest on bardzo niewielki. Udział ten zwiększył się z 0,5% w 1949 r. do 0,9% w 1950 r., 1,6% w 1951 r. i 1,8% w pierwszej połowie 1952 r.

Część dostaw surowej ropy z zagranicy odbywa się w ramach obrotu uszlachetniającego. W 1951 r. rafinerie francuskie przerobiły na obcy rachunek około 3 mln ton surowej ropy, zaś w pierwszej połowie 1952 r. - 1,1 mln ton. Pozostała część ropy przetwarzanej w rafineriach francuskich przeznaczona jest przeważnie na pokrycie własnego zapotrzebowania Francji.

Francja w coraz większym stopniu pokrywa dostawy ropy we własnej walucie. Udział dostaw płatnych we frankach francuskich powiększył się z 10,8% w pierwszej połowie 1950 r. do 22,5% w drugiej połowie 1950 r., 23,8% w pierwszej połowie 1951 r., 25,5% w drugiej połowie 1951 r. i do 30,4% w pierwszej połowie 1952 r. Taki rozwój sytuacji, bardzo korzystny ze względu na bilans płatniczy Francji, przypisać należy tylko w bardzo ograniczonej mierze wzrostowi własnej produkcji ropy naftowej. Znacznie większe znaczenie posiada okoliczność, że "Cie Francaise des Pétroles" otrzymuje coraz większe ilości ropy naftowej z Iraku i Quatar, w wyniku silnego wzrostu wydobycia przez "Iraq Petroleum Co.", z którym to towarzystwem posiada ona powiązania kapitałowe. Podczas gdy w 1950 r. "Cie Francaise des Pétroles" otrzymała z tego źródła zaledwie 1,7 mln ton, to dostawy w 1951 r. wynosiły 2,52 mln ton a w pierwszej połowie 1952 r. - 1,99 mln ton. Ponadto wielkie towarzystwa amerykańskie działające na Środkowym Wschodzie zobowiązały się od połowy 1950 r. do postawienia do dyspozycji Francji 1/4 dostaw ropy naftowej z tego obszaru dla zapłaty we frankach francuskich. Dostawy na podstawie tego porozumienia wyniosły w 1950 r. 0,62 mln ton, w 1951 r. - 1,43 mln ton a w pierwszej połowie 1952 r. - 0,67 mln ton. Pozostałą część importu ropy naftowej musi Francja pokrywać w dolarach a przede wszystkim w funtach szterlingach.

Udział ropy naftowej płatnej we frankach francuskich, dolarach i funtach szterlingach w ogólnym zaopatrzeniu rafinerii francuskich, t.zn. łącznie z obrotem uszlachetniającym, przedstawia się następująco:

	1949	1950	1951	I półr. 1952
ropa naftowa płatna				
we frankach francuskich	6,8%	16,9%	22,9%	27,1%
dolarach	53,8%	36,6%	27,8%	27,5%
szterlingach	39,4%	46,5%	49,3%	45,4%

Import ropy naftowej z obszaru dolarowego mógł ulec znacznemu zmniejszeniu dzięki wzrostowi dostaw płatnych we frankach francuskich i w pewnym stopniu dostaw nafty szterlingowej. W 1949 r. ponad połowa ogólnego importu ropy musiała być pokrywana w dolarach. W pierwszej połowie 1952 r. udział nafty dolarowej obniżył się do 27,5%, podczas gdy udział nafty szterlingowej, której zapłata może nastąpić w drodze okrężnej poprzez Europejską Unię Płatniczą, podwyższył się z 39,4% w 1949 r. do 45,4% w pierwszej połowie 1952 r.

Neue Zürcher Zeitung, 19.IX.1952 r.

Wytwory pochodzenia mineralnego

Obroty zagraniczne cementem Niemiec zachodnich w pierwszej
połowie 1952 r.

	w tonach	w 1000 DM
<u>Ogólny import</u>	869,0	104
w tym:		
Francja	158,4	32
Szwajcaria	639,0	40
<u>Ogólny eksport</u>	966.786,9	71.552
w tym:		
Zagłębie Saary	395,0	40
Grecja	178,0	28
Islandia	500,0	37
Holandia	142.369,0	7.259
Szwecja	88,5	15
Szwajcaria	105,8	19
Turcja	34.900,0	2.685
Egipt	450,0	62
Liberia	5.363,0	404
Kenia-Uganda	7.666,6	382
Tanganika	9.309,8	723
Nigeria	1.100,0	80
Afryka Południowo- Zachodnia	1.166,1	97
Marokko francuskie	41.575,0	3.049
Francuska Afryka Równikowa	3.255,5	247
Kamerun francuski	3.575,0	260
Francuska Afryka Zachodnia	2.010,0	151
Madagaskar	3.216,0	245
Tanger	800,0	59
Arabia	18.298,7	1.312
Indonezja	31.687,5	2.272
Irak	129,8	20
Iran	687,0	54
Liban	450,0	47
Syria	1.760,0	128
Bahrein	1.951,0	176
Cejlon	1.497,0	118
Pakistan	600,0	44
Indochiny	500,0	63
Stany Zjednoczone	8.153,6	616
Kanada	3.477,4	130
Costa Rica	13.015,9	669
Kuba	13.373,8	942
Haiti	2.250,1	177
Honduras	2.552,1	184
El Salvador	11.326,3	851

Antyle Holenderskie	8.610,1	623
Argentyna	209.991,2	16.378
Brazylia	305.025,4	24.375
Kolumbia	430,1	63
Ekwador	169,3	26
Peru	9.684,4	717
Urugwaj	48.761,0	3.873
Wenezuela	12.035,7	830
Surinam	803,0	62

ANA, 10.IX.1952 r.

Silny spadek eksportu cementu z Japonii

Według danych japońskiego ministerstwa handlu zagranicznego eksport cementu w pierwszej połowie 1952 r. wyniósł 343.079 ton i był znacznie mniejszy niż w analogicznym okresie 1951 r., w którym osiągnął on 971.703 ton.

Spadek eksportu przypisać należy różnym ograniczeniom wprowadzonym przez Malaje, Singapur, Australię, Brytyjską Afrykę Wschodnią i Indonezję.

Największymi odbiorcami cementu japońskiego były: Pakistan /90.300 ton/, Hong-Kong /70.800 ton/, Malaje /44.502 ton wobec z górą 110 000 ton w 1951 r./, Singapur /55.565 ton wobec z górą 160 000 ton w 1951 r./, Filipiny /33.920 ton/, Australia /15.070 ton wobec 275 000 ton w 1951 r./. Z kolei wymienić należy Thailand, Wyspy Riu-Kiu, Brytyjską Afrykę Wschodnią. Japonia nie eksportowała w pierwszym półroczu 1952 cementu do Indonezji, podczas gdy w ubiegłym roku eksport do tego kraju osiągnął 118 000 ton.

ANA, 13.IX.1952 r.

Angielski przemysł ołówkowy

Od roku 1951 angielski przemysł ołówkowy znalazł się w krytycznej sytuacji. Z jednej strony ogromny import utrudniał sytuację drobnego przemysłu, walczącego ze wzrastającymi kosztami produkcji z drugiej strony ogromne zapasy poprzedniego roku wyraźnie ciążyły nad rynkiem. W ciągu 7-miu miesięcy b.r. eksport ołówków z Anglii pod względem wartości przedstawiał się korzystniej niż w roku ubiegłym, jednak ilościowo wykazywał spadek. Wartość przeciętnego miesięcznego eksportu wyrażała się sumą £ 43 000, to jest więcej niż w roku poprzednim, jednak ilość sprzedanych ołówków była niższa.

Przed wojną Anglia importowała ołówki z zagranicy, przy czym Niemcy dostarczały 85% ogólnego przywozu. W roku 1951 udział Niemiec zachodnich stanowił jeszcze 75% tj. 50 mln. ołówków o wartości £ 327 000. Po wojnie zachodnio-niemiecki przemysł ołówkowy odbudował się i rozbudował w takim tempie, że zarzucił swoją produkcją światowy rynek w latach 1950 i 1951. W rezultacie brytyjski przemysł ołówkowy pracuje obecnie z przestojami, ale i w Niemczech zachodnich wytworzyła się po-

dobna sytuacja, na skutek drastycznego obcięcia importu do Anglii. Przeciętny import miesięczny do końca lipca b.r. wyniósł £ 14 000 wobec £ 37 000 w roku poprzednim. W dalszym ciągu 80% importu pokrywały Niemcy zachodnie, natomiast zaprzestano całkowicie importu z Czechosłowacji, która w roku 1951 była drugim z kolei największym dostawcą.

Oprócz konkurencji zagranicznej przemysłowcy angielscy borykają się ze wzrastającymi kosztami produkcji, szczególnie surowców. Przed wojną np. za najlepszej jakości grafit pochodzący z Korei Północnej płacono £ 20. Obecnie zaczęto używać gorszy gatunkowo grafit z Ceylonu i Meksyku, którego cena wynosi £ 164 za tonę.

Perspektywy na eksport ołówków z Anglii pogorszyły się znacznie na skutek wprowadzenia drastycznych ograniczeń importowych w krajach imperium, które były głównymi importerami, oraz w Argentynie.

Import ołówków^{x/} do Anglii

	<u>1938</u>	<u>1951</u>
Szwecja ^{xx/}	-	£ 16.166
Niemcy ^{xx/}	£ 28,213	£ 327.741
Holandia	£ 6	£ 16.338
Francja	£ 137	£ 32.061
Czechosłowacja	£ 833	£ 29.274
O g ó ł e m :	£ 33.086	£ 444.496

x/ ołówki drewniane lub częściowo drewniane
xx/ dane dla 1951 dotyczą tylko Niemiec zachodnich.

/The Financial Times, 16.IX.1952/

Chemikalia

Wiadomości z kapitalistycznego rynku siarki

W końcu drugiej dekady września amerykański Departament Handlu ogłosił kwotę eksportową siarki w ilości 232 500 long ton na IV kwartał b.r., czyli w tej samej wysokości co na kwartał poprzedni "zgodnie" z sugestiami Waszyngtońskiej Konferencji Surowcowej /IMC/. W lipcu b.r. przewidywano zwiększenie tej kwoty i jeszcze obecnie "rozważa się możliwości niewielkich zmian" na ogół jednak nie należy się spodziewać większych odchyleń od ilości ustalonych w III kwartale b.r.

Z wyżej wymienionej kwoty W. Brytania otrzymać ma 85 000 ton, a niektóre inne kraje ilości następujące:

Argentyna	1 500	Holandia	220
Brazylia	12 500	Szwajcaria	4 750
Kuba	2 200	Israel	1 100
Austria	3 500	Południowa Afryka	15 800
Belgia-Luksemburg	13 000	Indonezja	2 000
Francja	24 400	Indie	12 000
Niemcy zach.	6 000	Australia	24 000
Egipt	700	N.Zelandia	16 750

Kwota eksportowa siarki rafinowanej została ustalona na IV kwartał w wysokości 7 500 dł. ton, a więc na poziomie również III kwartału. Przydzielono: Grecji - 1 000 dł. ton, Jugosławii - 500 dł. ton, Egiptowi - 325 dł. ton, Izraelowi - 500 dł. ton, Transjordanii - 50 dł. ton, Syrii - 75 dł. ton, Libanowi - 100 dł. ton. Według oświadczenia departamentu handlu Iran i Irak otrzymają przydziały z kwoty rezerwowej - 345 dł. ton.

Prasa włoska podaje, że w 1953 r. produkcję siarki surowej we Włoszech należy szacować w ilości jedynie 260 000 ton t.j. o 20 000 ton mniej niż w roku bieżącym. W związku z powyższym eksport siarki z Włoch obniżyć się może w roku przyszłym około 10 000 ton.

W pierwszych pięciu miesiącach b.r. Włochy eksportowały 23 666 ton siarki surowej za sumę 1 570 mln. lirów, z czego Francja otrzymała 14 900 ton, Szwecja 2 400 ton i Alger 4 090 ton. Eksport siarki rafinowanej wyniósł w tym samym okresie 15 729 ton, z czego Brazylia otrzymała największą ilość 5 683 ton.

/Reuter, Financial Times/

Wiadomości z brytyjskiego rynku chemikalii

Trzeci tydzień września przyniósł obniżenie ceny alkoholu przemysłowego oraz alkoholu metylowego jak również komunikat brytyjskiego koncernu chemicznego "British Industrial Solvents Ltd" o rewizji cen szeregu następujących produktów

chemicznych. Obniżona została cena kwasu octowego 98-99% o £ 12 na tonie, bezwodnika octowego o £ 17 na tonie, octanu butylu £ 6 na tonie, octanu etylu - £ 10, octanu isopropylu o £ 10 na tonie, bisofleksu 91 3d na lb, ftalanu dwubutylu - 1d na lb, aldehydu octowego o £ 13 na tonie, i paraaldehydu technicznego o £ 15 na tonie.

W dniu 22 września Reuter donosił z Londynu, że w trzecim tygodniu września można było zaobserwować dalszy wzrost ożywienia w dziedzinie produktów chemicznych konsumowanych przez przemysł włókienniczy i farbiarski. Dla farmaceutyków i innych lekkich chemikaliów nie notowano większych zmian tendencji. Oczekuje się obniżenia cen aspiryny i innych artykułów opartych na kwasie octowym.

W okresie tym transakcje produktami smoły pogazowej były niewielkie. Rynek nawozów sztucznych wykazywał pewną ożywienie.

/Reuter i The Chemical Age 20.IX.52/

Meldunki z nowojorskiego rynku chemikaliów

Według doniesień Reutera z 24 września tendencje na rynku nowojorskim uległy nieznacznemu wzmocnieniu, jakkolwiek nie notowano poważniejszych zmian cen, a obroty kształtowały się na niewiele wyższym poziomie niż w połowie miesiąca. Strajki w wytwórniach sody kalcyonowanej zmniejszyły produkcję lecz nie wpłynęły na zmniejszenie podaży sody kaustycznej. Pewne osłabienie tendencji można było zaobserwować w odniesieniu do farmaceutyków. Kwas winny zniżkował w cenie o 5 ¢ na lb do poziomu 39 1/2 ¢ za lb, a syntetyczny mentol o 20 ¢ do poziomu \$ 5,35 za lb.

Olejki eteryczne i aromatyki znajdowały liczniejszych nabywców zwiększając w cenie w kilku wypadkach.

/Reuter z 24.IX.1952 r./

Anglia eksportuje sadze aktywne

The Chemical Age doniósł 20 września, że przed brytyjskim przemysłem chemicznym otwierają się nowe możliwości eksportowe w związku z rozpoczęciem pierwszych dostaw sadz aktywnych przez Cabot Carbon Company do Turcji i Japonii z nowo-wybudowanych zakładów kosztem £ 500 000.

/The Chemical Age 20.IX.1952 r./

Zapałki na rynku szwajcarskim

W początkach września amerykański "Foreign Commerce Weekly" donosił, że w Szwajcarii cena importowanych zapałek czeskich i węgierskich była w 1951 r. znacznie niższa niż zapałek szwedzkich, a mianowicie odpowiednio: 112 fr.szw. 121 fr. i 284 fr. za 100 kg. franco granica. Łączny import zapałek czeskich i węgierskich osiągnął w Szwajcarii w r.ub. wartość 565 566 fr., czyli 57% ogólnego importu zapałek do

tego kraju. Udział dostaw węgierskich i czeskich podniósł się w I kw.b.r. do 62% ogólnego importu. W drugim kwartale b.r. Szwajcaria importowała zapalki za sumę 42 424 fr. w tym zapalek węgierskich za 38 450 fr., a czeskich za 2 425 fr.

/Foreign Commerce Weekly 4.IX.1952 r.,
Monatsstatist. Der Schweiz Nr 4-6/

Produkcja przemysłów chemicznych w europejskich

krajach kapitalistycznych

Na podstawie statystyki opublikowanej w biuletynie ekonomicznym ECE, który ukazał się w połowie września /Economic Bulletin for Europe/ można stwierdzić, że w I kwartale b.r. poziom produkcji przemysłów chemicznych w kapitalistycznych krajach europejskich był niższy niż w IV kwartale 1951 i mniej więcej taki sam jak w pierwszym kwartale b.r.

W W.Brytanii produkcja przemysłu chemicznego obniżyła się w omawianym okresie o 3%, będąc jednak wyższą niż w pierwszych trzech kwartałach 1951 r. W Niemczech zachodnich spadek produkcji wyniósł 2%, a w stosunku do II kwartału 1951 r. około 5%. Najsilniej obniżyła się produkcja chemikaliów we Włoszech - 10% kształtując się na najniższym poziomie od IV kw. 1950 r. We Francji spadek produkcji był nieznaczny, a w Belgii utrzymała się ona w I kw. b.r. na niezmienionym poziomie. Wzrost produkcji o 2% wykazywała Norwegia i o 5,5% - Austria.

Z fragmentarycznych danych jakie dostarczyła w ostatnich tygodniach prasa zachodnio-europejska, można wywnioskować, że produkcja przemysłów chemicznych w drugim kwartale b.r. nadal się zmniejszała. W Niemczech zachodnich np. wartość obrotów węglowodanami obniżyła się w tym okresie o 7%. Wskaźnik produkcji brytyjskiego przemysłu chemicznego obniżył się w II kwartale o ca 8%, a w niewiele mniejszym stopniu niż w Anglii obniżyła się w tym samym czasie produkcja chemikaliów we Francji.

/Econom.Bulletin for.Europe No 2
i Record & Statistics/

Eksport parafiny ze Stanów Zjednoczonych

Jak podaje BIKI z dnia 13.IX. Stany Zjednoczone eksportowały w maju b.r. jedynie 2 153 ton gliceryny nieoczyszczonej o wartości \$ 193 tys.wobec 6 520 ton i 867 tys.dol. w maju 1951 r. Średnia cena uzyskiwana przez USA za tonę gliceryny nieoczyszczonej wynosiła w maju b.r. \$ 89,65 fob, podczas gdy o rok wcześniej \$ 133,0. Głównym odbiorcą amerykańskiej gliceryny nieoczyszczonej był w maju Meksyk.

W tym samym czasie eksport gliceryny oczyszczonej wyniósł 6 321 ton za sumę \$ 916 tys., czyli średnio \$ 144,8 za tonę, w porównaniu z 11.011 ton za sumę 1 951 tys.dol, co odpowiadało \$ 177 za tonę w maju 1951 r. Głównymi odbiorcami byli: Kolumbia, Meksyk, Włochy i Kanada.

Odkrycie niobu w Norwegii

Niob, który dotychczas był eksportowany w krajach kapitalistycznych prawie wyłącznie z Nigerii został ostatnio odkryty w prowincji Telemark w Norwegii. Dyrektor rządowego przedsiębiorstwa górniczego Norsk Bergverk A/S oświadczył, że próba na produkcję na niewielką skalę zostanie niebawem podjęta w celu wyprodukowania 150 ton 50% koncentratów niobu z 40 000 ton surowej rudy w ciągu najbliższego roku. Powyżej wspomniane odkrycie wywołało duże zainteresowanie w Stanach Zjednoczonych, a cena niobu na rynku amerykańskim zapewnia - wg oświadczenia dyrektora Norsk Bergverk - wystarczająco wysokie zyski.

/The Chemical Age 20.IX.1952 r./

Spadek eksportu farmaceutyków z Niemiec zach.

W pierwszej połowie b.r. eksport farmaceutyków z Niemiec zachodnich zmniejszył się o 18% w stosunku do poziomu z pierwszej połowy 1951 r. wynosząc 74 mln.DM. Najsilniej skurczyły się dostawy do krajów poza europejskich z wyjątkiem Afryki Północnej i Południowej.

/The Chemical Age 13.IX.1952 r./

Spadek produkcji nawozów potasowych w Niemczech zachodnich

Drugi kwartał b.r. przyniósł obniżenie się produkcji soli potasowych w zonie brytyjskiej i amerykańskiej do poziomu 290 681 ton w porównaniu z 313 219 ton wyprodukowanymi w I kwartale b.r. Eksport nawozów potasowych był jednak większy wynosząc 97 641 ton wobec 71 706 ton w pierwszych trzech miesiącach b.r.

/The Chemical Age 6.IX.1952 r./

Kauczuk drewno, papier

Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku

Po początkowych lekkich wahaniami cena kauczuku naturalnego RSS Nr 1 /natychmiast/ ustabilizowała się na rynku londyńskim w drugiej dekadzie września na poziomie 22 3/4 d za lb. Pierwszą połowę trzeciej dekady września charakteryzowały lekkie wahania cen oscylujących wokół 22 1/2 d za lb RSS Nr 1 /natychmiast/.

Sprzedaże likwidacyjne na Malajach, które dały początek ostatniej baissie miały w ostatnich dniach mniejszy wpływ na rynek kauczuku naturalnego. Mimo to jednak rynek ten nadal słaby, a nawet miał miejsce dalszy spadek popytu. Taki rozwój sytuacji spowodowany został przez spłot całego szeregu czynników, które i nadal wywierać będą prawdopodobnie swój wpływ na rynek.

Duże znaczenie ma tu psychologiczne oddziaływanie na odbiorców ostatniej obniżki cen, w ten mianowicie sposób, że wstrzymują się oni od zawierania transakcji licząc na dalszy mechaniczny spadek cen.

W tym kierunku oddziałują również dane statystyczne opublikowane przez International Rubber Study Group odnośnie światowej produkcji kauczuku naturalnego w lipcu b.r., która wyniosła 157 500 l.ton, osiągając najwyższy poziom od stycznia b.r. W ten sposób produkcja ta przekroczyła światową konsumpcję w tymże miesiącu /105 000 l.ton/ o 52 500 l.ton, co jest największą nadwyżką miesięczną produkcji nad konsumpcją światową w ciągu lat ostatnich. Poza tym ogłoszono, że sierpniowy eksport kauczuku malajskiego do USA wyniósł zaledwie 11 731 l.ton, czyli zaledwie połowę przeciętnej miesięcznej w pierwszym półroczu b.r.

Duży wpływ na obecną sytuację na rynku kauczuku naturalnego mają trudności na jakie napotykają fabrykanci przy sprzedaży wyrobów gumowych. Trudności te dały się ostatnio odczuć zwłaszcza w Anglii, gdzie poza tym zapasy kauczuku są wystarczające dla pokrycia bieżącego zapotrzebowania, i w USA gdzie fabrykanci w oczekiwaniu na dalszą zniżkę cen pokrywają swe zapotrzebowania z zapasów. W Stanach Zjednoczonych niekorzystnie na sytuację rynkową wpływał również strajk w stalowniach. W związku ze strajkiem obniżyła się produkcja samochodów oraz kolej zmniejszył popyt na opony samochodowe. Obecnie jednak w związku z zakończeniem strajku i wzrostem sprzedaży samochodów w kołach handlowych przypuszcza się, że w miarę wyczerpywania się zapasów opon, popyt na kauczuk może lekko wzrastać.

Należy też wziąć pod uwagę stałą walkę kauczuku syntetycznego z naturalnym. W oparciu o dotychczasowe dane statystyczne można przypuszczać, że konsumpcja kauczuku syntetycznego w Sta-

nach Zjednoczonych przekroczy w roku bieżącym konsumpcję zeszłoroczną, osiągając 65 000 ton miesięcznie /przeciętna miesięczna 1951 r. - 63 000 ton/ i tym samym znacznie przewyższy krajową konsumpcję kauczuku naturalnego /przeciętna miesięczna za I półrocze b.r. 36 000 ton/. Ponieważ cena kauczuku naturalnego osiągnęła już jednak poziom, który daje możliwość konkurencji na mniej więcej równych warunkach z kauczukiem syntetycznym, to sytuacja ta może wywrzeć pewien wpływ na zahamowanie dalszego spadku cen kauczuku naturalnego. Tym bardziej, że rząd USA w ramach swych przygotowań wojennych ogłosił niedawno nowy program rozbudowy przemysłu wyrobów gumowych, na realizację, którego przeznaczono 80 mln. \$. Program przewiduje rozbudowę starych i budowę nowych zakładów, jak również wyposażenie tych zakładów w maszyny i sprzęt przeznaczony do produkcji około 30 tys. rozmaitych rodzajów wyrobów gumowych, a w szczególności gumowych części do czołgów, ciężarowych samochodów wojskowych i samolotów, masek gazowych, obuwia wojskowego, pontonów, sprzętu ratunkowego i innego sprzętu wojskowego. Należy dodać, że odnośnie kapitałów zaangażowanych w realizacji powyższego programu zezwolono już na przyspieszoną amortyzację 37 mln. \$, a obecnie przygotowuje się wydanie zezwolenia na dalszych 15 mln. dol.

C e j l o n. Ze sfer urzędowych w Colombe donoszą, że Ceylon jest skłonny sprzedać całą swoją produkcję kauczuku Chinom Ludowym wzamian za ryż, którego Ceylon bardzo potrzebuje. Oświadczenie powyższe zostało uczynione przez rzecznika cejlońskiego Ministerstwa Zaopatrzenia, który wchodzi w skład misji udającej się do Pekinu w celu zawarcia umowy handlowej. Jak wiadomo sytuacja gospodarcza, finansowa, a zwłaszcza żywnościowa Ceylonu jest obecnie bardzo ciężka.

M a l a j e. Wysoki komisarz Malajów oświadczył niedawno, że do chwili ukazania się specjalnego rozporządzenia, podatek od produkowanego na Malajach i importowanego kauczuku naturalnego utrzymany będzie w wysokości 4 1/2 centów malaj. za lb. ze względu na istniejącą cenę rynkową. Do tej pory podatek w tej wysokości pobierany był tylko w wypadku jeśli cena kauczuku przekraczała 75 centów malaj. za lb.

Wpływy z tego podatku mają być użyte na rozszerzenie w przeciągu najbliższych 6-ciu lat obszaru uprawy drzew kauczukowych /sadzenie nowych drzew/ w 203 tys. ha.

J a p o n i a. Według doniesień japońskiego Stowarzyszenia Importerów Kauczuku Naturalnego, do Japonii przywieziono w okresie styczeń-lipiec b.r. 27 935 ton kauczuku naturalnego, w tym z Malajów 22 168 ton, a z Indonezji 5 767 ton. Z innych źródeł Japonia kauczuku nie otrzymywała.

Import kauczuku syntetycznego do Japonii wyniósł w tym czasie 1 471 ton, w tej liczbie 1 444 ton z USA i 27 ton z Kanady.

W początkach września Prezes Japońskiego Stowarzyszenia Importerów Kauczuku wyjechał do Singapur dla przeprowadzenia

rozmów z malajskimi eksporterami w sprawie zwiększenia eksportu kauczuku malajskiego do Japonii. Tymczasem ostatnio wzrasta udział kauczuku indonezyjskiego w japońskim imporcie tego artykułu.

Zgodnie z niedawno zawartą umową handlową japońsko-indonezyjską, importerzy japońscy mogą w okresie od 1.VII.1952 do 30.VI.1953 zakupić w Indonezji kauczuk na sumę 16 250 tys. \$ /co przy obecnych cenach wynieść może 27 do 30 tys. ton/.

Według danych Japońskiego Stowarzyszenia Importerów zapasy kauczuku w Japonii są niewielkie. Na koniec sierpnia, zapasy kauczuku naturalnego wyniosły 4 451 ton, lateksu 78 ton, a kauczuku syntetycznego 1 298 ton.

Według: Reuter /wiadom. giełd./ 10.IX-26.IX.52

Financial Times z 2 i 10.IX.52

Agēfi 14-15.IX.1952

Neue Zürcher Zeitung z 17.IX.1952

Biki z 13, 16, 19, i 20.IX.52 r./

Dane statystyczne z malajskiego i cejlońskiego rynku
kauczuku w I półr. 1951 i 1952 r.

Produkcja, import, eksport i zapasy kauczuku naturalnego na Malajach /łącznie z lateksem/:

	I półrocze				
	1	9	5	1	1 9 5 2
	/w 1. tonach/				
<u>Produkcja</u>	303	891			279 025
w tym: duże plantacje	159	871			157 204
. drobne gospodarstwa	144	020			121 821
<u>Import</u>	306	688			167 222
w tym: Indonezja	260	907			137 850
Sarawak	21	931			13 869
Burma	7	317			7 366
<u>Eksport</u>	621	684			455 664
w tym: U.S.A.	197	117			129 020
Anglia	119	270			126 370
Francja	35	186			31 230
Niemcy zachodnie	20	357			22 065
Japonia	17	456			21 893
Włochy	23	817			16 272
Kanada	20	680			12 819
Australia	33	473			10 604
Argentyna	10	389			9 702
Unia Płd.Afr.	11	108			9 456
Szwecja	6	991			7 946
<u>Eksport netto</u>	314	996			288 442
<u>Zapasy</u>	119	961			121 851
w tym: kupców	74	411			83 339
na plantacjach	18	001			17 868
w porcie	27	549			20 644

Jak widać z powyższego zestawienia produkcja kauczuku naturalnego na Malajach obniżyła się w I półroczu b.r. w porównaniu z I półroczem 1951 r. o 8% głównie wskutek 16% spadku produkcji w drobnych gospodarstwach.

Zmniejszeniu uległ również import kauczuku na Malaje, a mianowicie o 45%, a to na skutek spadku importu z Indonezji o 47%.

Jeśli chodzi o eksport kauczuku z Malajów to w omawianym okresie obniżył się on o 27%, zaś eksport netto /bez reeksportu/ o 8%. Spadek eksportu kauczuku z Malajów w I półroczu b.r. nastąpił więc nie tyle wskutek obniżenia się produkcji krajowej ile z uwagi na silny spadek dostaw kauczuku indonezyjskiego przeznaczonego na reeksport. Porównując obydwie omawiane okresy należy podkreślić, że na skutek 34% obniżki eksportu kauczuku do USA, te ostatnie znalazły się na jednym poziomie z Anglią, do której dostawy kauczuku malajskiego wzrosły o 6%. Francja zachowała mimo obniżki swe trzecie miejsce jako odbiorca kauczuku malajskiego, natomiast Australia z czołowego miejsca przesunęła się na 8-me.

Zapasy utrzymały się na ogół na tym samym mniej więcej poziomie z tym, że kosztem spadku zapasów w portach zwiększyły się zapasy u kupców.

Produkcja, eksport i zapasy kauczuku naturalnego /łącznie z lateksem/ na Ceylonie.

	I półrocze	
	1951	1952
	/w 1. tonach/	
<u>Produkcja</u>	48 500	41 000
w tym: na plantacjach	39 000	34 500
w małych gospodarstwach	9 500	6 500
<u>Eksport</u>	52 206	44 512
w tym: Anglia	12 647	10 222
Chiny	-	9 308
U.S.A.	13 382	7 468
Włochy	5 303	5 490
Holandia	2 516	2 397
Kanada	2 716	2 208
Francja	1 541	1 481
Niemcy zachodnie	6 805	1 323
<u>Zapasy /na koniec okresu/</u>	10 338	11 678
w tym: u kupców	2 250	2 148
na plantacjach	5 576	8 056

Cyfry powyższe wykazują 15% spadek produkcji i eksportu kauczuku cejlońskiego w I półroczu b.r. w porównaniu z I półroczem 1951 r.

W I półroczu b.r. Anglia znalazła się na pozycji największego odbiorcy kauczuku cejlońskiego. Na drugim miejscu znalazły się Chiny, do których eksport kauczuku cejlońskiego stale wzrasta. Natomiast U.S.A. z pierwszego miejsca spadły na trzecie.

Około 14%owy wzrost zapasów miał miejsce na skutek 44%wego zwiększenia się zapasów kauczuku na plantacjach.

/Wg. Rubber Statistical Bulletin
sierpień 1952 i październik 1951/

Wiadomości z rynku tarcicy iglastej

W związku z ostatnim zarządzeniem rządu angielskiego o ustaleniu początkowej kwoty importowej w 1953 r. na tarcicę iglastą w wysokości 500 tys.stds - angielskie Ministerstwo Handlu /Board of Trade/ zawiadomiło importerów, że mogą oni składać już wnioski o licencje importowe. Licencje będą wydawane w ramach wyżej podanej puli na partie tarcicy, przybywające do portów Wielkiej Brytanii po 1.I.1953 r. Jak już zostało podane w poprzednim numerze "Rynków Towarowych, nie będzie w roku przyszłym specjalnych kwot ustalonych z góry dla każdego importera, jak to miało miejsce dotychczas. Celem ułatwienia obrotu oraz wykonywania kontraktów licencje będą wydawane już od 1.X.b.r. Jednakże zaznaczone zostało, że towar, na który tego rodzaju licencja została wydana, nie może przybyć do portów UK wcześniej niż przed 1.I.1953 r. ani też przed tym terminem nie może być opłacony. Licencje będą miały ważność do 31.XII.1953 r.

Importerzy winni składać wnioski oddzielnie dla każdego kraju, chociaż oświadczenie rządu zwraca im specjalną uwagę na fakt, iż nie będą stosowane żadne dyskryminacje w stosunku do poszczególnych źródeł zakupu. Importerom pozostawia się całkowitą swobodę wyboru kraju, z którego zamierzają nabyć towar.

W sprawie dalszej kwoty na rok 1953 Ministerstwo oświadczyło, iż wydane zostało oddzielne zawiadomienie.

W roku bieżącym import tarcicy iglastej był dozwolony prywatnym importerom angielskim jedynie z rejonów niedolarowych. Zgodnie z oświadczeniem w roku przyszłym pozwolenie to będzie rozciągnięte także i na kraje dolarowe. Krok ten został przyjęty z zadowoleniem przez szerokie koła importerów brytyjskich, którzy wiodą w nim między innymi także uzasadnienie swojego krytycznego stanowiska wobec samej zasady kontroli drewna. Ponadto ważnym jest fakt, że około połowy importu brytyjskiego pochodziło dotychczas z krajów dolarowych, w której importerzy prywatni nie mieli udziału. Obecnie więc uzyskują możliwość znacznego zwiększenia swoich dotychczasowych obrotów. Ich zdaniem jednak licencje importowe winny być również zniesione przy utrzymaniu kontroli dystrybucji wewnętrznej.

Najpoważniejszym problemem na rynku tarcicy iglastej jest sprawa ustalenia ostatecznej kwoty importowej do Anglii w 1953 r. Podkreślanie przez rząd faktu, że podana kwota 500 tys.stds. jest tylko częścią ostatecznej puli wywołało nieco optymizmu wśród kupców drzewnych. Przewidywania odnoszące się do tej ostatecznej liczby wahają się między 750 tys., a 1 mln.stds. Ta ostatnia kwota według oceny importerów byłaby bardziej prawdopodobna, jeśli istotnie zgodnie z oświadczeniem rządu, konsumpcja w 1953 r. ma być utrzymana na poziomie roku

bieżącego /tj. ca 1 mln.stds./, a zapasy w końcu roku następnego mają odpowiadać stanowi zapasów przed roku. Wysokość zapasów jednak budzi na jwięcej zastrzeżeń i wątpliwości.

Tarcica znajdująca się na składach N.S.B. jest w chwili obecnej w trakcie upłynniania i prawdopodobnie do końca b.r. niewiele jej pozostanie. Natomiast polityka rządu, jest zupełnie niejasna w odniesieniu do t.zw. "zapasów strategicznych". Kupcy obawiają się, że mogą one być zużyte w roku przyszłym dla obniżenia importu o ca 200 tys.stds.

Oczekuje się również spadku zapasów na koniec b.r. Kwota na 1952 r. została obecnie już praktycznie wyczerpana i uważa się, że całkowity import tegoroczny łącznie z zakupami rządowymi /pozostałości z kontraktów zeszłorocznych/ osiągnie ca 900 tys.stds. Ponieważ jednak konsumpcję w roku bieżącym ocenia się na 1,1 mln. stds. - zapasy ulegną niewątpliwie znacznemu zmniejszeniu.

Timber Development Association przedłożył rządowi projekt, który stwierdza konieczność zapewnienia materiałom drzewnym takich warunków rynkowych, aby mogły one bardziej swobodnie konkurować z innymi materiałami. Przedwojenne spożycie, wynoszące ca 2 1/4 mln.stds. powodowane było faktem, że drewno iglaste było tanie w porównaniu z kosztami robocizny oraz cenami innych materiałów. Stąd powstała tradycyjna rozrzutność w stosowaniu drewna. Obecnie sytuacja uległa poważnej zmianie. Drzewo stało się stosunkowo drogie i jedynie ta okoliczność spowodowała daleko idącą oszczędność w zużyciu. Gdyby licencjonowanie zostało zupełnie zniesione, konsumpcja wzrastałaby tylko stopniowo bez większych perturbacji od 1.450 tys.stds. do 1.650 tys.stds. Obecna konsumpcja łącznie z produkcją wewnętrzną, zużyciem niekontrolowanym, odpadami itp. oceniana jest na 1 200 tys.stds. Największy wzrost zużycia po ewentualnym zwolnieniu nastąpiłby w zakresie budownictwa /powrót do drewnianych podłóg, ram okiennych, drzwi itd./.

Obecna sytuacja na międzynarodowym rynku tarcicy iglastej nie może być uważana za ustabilizowaną. Ostatnie lata wykazały, że drzewo, jest nie tylko towarem czułym na zmiany koniunkturalne, ale nawet posiada dużą skłonność do kryzysu, co dotychczas - wobec ogólnego braku drewna i wszechstronnego zastosowania tego surowca - nie często było brane pod rozwagę. Po rozpoczęciu ataku na Koreę drewno częstokroć było skupowane wprost spod traku, a surowiec stał się trudny do nabycia. Zanotowano także drugie charakterystyczne zjawisko, a mianowicie cena surowca drzewnego podniosła się w znacznie większym stopniu niż wyroby gotowe lub półfabrykaty. Tymczasem z początkiem 1952 r. nastąpiła gwałtowna zmiana. Anglia, mająca u siebie na składzie wysoki stan zapasów, nagle zmniejszyła import. Krok ten znalazł licznych naśladowców w innych krajach importujących i rozpoczęła się zniżka, pierwsza tego rodzaju w okresie powojennym.

Poszczególne kraje eksportujące starają się stosować wszelkiego rodzaju przeciwwrodk. W ostatnim numerze "Rynków Towarowych" podana została uchwała skandynawskiego związku właścicieli lasów, zalecająca swym członkom zmniejszenie wyrobów na rok 1952/53. Ostatnie wiadomości dotyczące spławu drewna w Finlandii potwierdzają także i tam tendencję zmniejsz-

szania wyrębów. Według danych orientacyjnych do końca sezonu będzie spławione w Finlandii około 30,6 mln. sztuk surowca tartaczego oraz ca 6,4 mln. mp. innego drewna okrągłego. W porównaniu z rokiem ubiegłym ilość spławionego drzewa zmniejszyła się o 20%. Ograniczenie spławionych ilości nie rozkłada się równomiernie na wszystkie sortymenty, lecz przede wszystkim na te, których zbyt jest najbardziej utrudniony. Największe zmniejszenie odnosi się przeto do surowca tartaczego, a mianowicie o 30%, podczas gdy inne drewno okrągłe spławiane jest tylko w ilościach o 7% mniejszych. Spośród ogólnej masy spławionej surowiec tartaczny stanowi 55%, zaś inne drzewo okrągłe 45%.

Silne pogorszenie sytuacji rynkowej skłoniło związek szwedzkich właścicieli lasów do złożenia rządowi szwedzkiemu wniosku, domagającego się wydania zezwolenia na eksport surowca tartaczego, zniesienie opłat eksportowych oraz zwrotu dokonywanych dotychczas opłat eksportowych. Wywóz surowca drzewnego był silnie ograniczony z uwagi na konieczność zapewnienia krajowemu przemysłowi drzewnemu należytego zaopatrzenia. Jednakże sortyment ten jest w chwili obecnej stosunkowo najbardziej poszukiwany na rynkach zagranicznych, gdy na wewnętrznym rynku szwedzkim kryzys na tym odcinku staje się coraz bardziej widoczny ze względu na zmniejszone zapotrzebowanie głównego odbiorcy - przemysłu celulozowego, a także i tartaczego. Właściciele lasów liczą się już z koniecznością zmniejszania wyrębów o 25 - 30%, wynoszących dotychczas normalnie około 30 mln. m³ rocznie.

Rząd szwedzki ma zamiar zająć stanowisko wobec żądań związku dopiero w październiku b.r. W przypadkach gdyby eksport surowca drzewnego został zwolniony z ograniczeń, wówczas należałoby liczyć się z pojawieniem się poważnej kwoty eksportowej tego sortymentu i odpowiednimi konsekwencjami na międzynarodowym rynku drzewnym, zwłaszcza w zakresie kształtowania się cen. Tym więcej, że w innych krajach eksportujących np. w Austrii również podnoszą się głosy o konieczności wyeksportowania surowca tartaczego, którego ulokowanie na rynku wewnętrznym sprawia poważniejsze trudności.

Przemysł tartaczny niemal wszystkich krajów kapitalistycznych znalazł się w bardzo trudnej sytuacji. Obecny poziom cen, zwłaszcza na rynku europejskim, leży poniżej kosztów produkcji. W okresie ożywienia zakupiony po wysokich cenach surowiec nie może przerabiany, gdyż nie tylko fabrykat czy półfabrykat może nie znaleźć odbiorcy, ale ponadto w przypadku sprzedaży nie zostaną zwrócone koszty produkcji. W tych warunkach korzystniej byłoby sprzedawać nieprzerobiony surowiec, na który jeszcze można znaleźć nabywców na rynkach zagranicznych.

W ten sposób przemysł tartaczny dostawł się w swego rodzaju nożyce cen. Z jednej strony drogi surowiec, wysokie koszty obróbki, podatki i wysokie taryfy kolejowe, z drugiej zaś strony niskie ceny i brak odbiorców na tarcicę. Wyprodukowana po wysokich cenach tarcica zalega składy, przedstawiając wysokie sumy zamrożonego kapitału.

Interwencja państwowa /Szwecja, Finlandia/ niewątpliwie łagodzi sytuację, ale nie rozwiązuje problemu. W Austrii, aby ożywić rynek, zrezygnowano ostatecznie z cen minimalnych, na razie

przynajmniej wobec Niemiec zachodnich.

Podczas gdy w krajach eksportujących sytuacja jest mniej lub więcej trudna, państwa importujące różnie oceniają aktualny układ warunków na rynku drzewnym. W Belgii uważa się, że są one w zupełności zadowalające i nie ma powodów traktowania bieżącej sytuacji jako niekorzystnej dla importerów. W Niemczech zachodnich uznano, iż nadeszła wreszcie odpowiednia chwila, aby wprowadzić dalszą swobodę importu i nieskrępowanego kształtowania się cen. Ogłoszona w kwietniu b.r. t.zw. "Liberalisierungsliste" /lista towarów wolnych od ograniczeń/ została uzupełniona nowymi pozycjami, zgodnie z ogłoszeniem w niemieckim Dzienniku Urzędowym /Bundesanzeiger/ Nr 154 z dnia 12.8.52 r. Wśród tych pozycji znajdują się także następujące towary:

wyroby z włókien i odpadków drzewnych,
beczki wszelkiego rodzaju
domki drewniane i stolarka budowlana
skrzynki i deski skrzynkowe
sklejki i okleiny.

Na rynku egipskim panuje niemal zupełny zastój, co spowodowane zostało nie tylko rozwojem sytuacji wewnętrznej, ale także ogólnym układem warunków na rynkach zagranicznych. Sprzedaże dzienne są o 80% niższe niż w roku ubiegłym, ponieważ drobni kupcy nie mają nawet takiej ilości gotówki, aby pokryć najbardziej pilne minimalne potrzeby.

Zapasy tarcicy świerkowo-jodłowej, głównego sortymentu na rynku egipskim, są w Aleksandrii niezbyt wielkie. Importerzy, którzy w ostatnich obu miesiącach sprowadzali ilości stanowiące tylko część swego zapotrzebowania, są nadal bardzo ostrożni i kupują jedynie nieznaczne partie po £ 14 za m³ fob /ca £ 65.10 za 1 stds./. Panuje przekonanie, że ceny spadną jeszcze niżej, ze względu na zapasy, które w międzyczasie narosły w Rumunii, Czechosłowacji i Austrii. Ten ostatni kraj, jedyny, który do niedawna nie obniżył cen - oferuje obecnie na rynek egipski po ca £ 15 za 1 m³ /ca £ 70 za stds./ fob. Z uwagi na tego rodzaju sytuację importerzy kupują tylko partie od 1 - 3 tys. m³ z zastrzeżeniem natychmiastowej dostawy. Powyższy silny spadek cen na tarcicę świerkowo-jodłową jest nie tylko wynikiem zmniejszenia się popytu, ale także polityką cen, w odniesieniu do tarcicy sosnowej stosowaną przez Szwecję i Finlandię.

Na rynku angielskim panuje również pewna dezorientacja. Kupcy przy układzie swoich projektów na przyszłość muszą się liczyć z faktem, że ostatnio ogłoszona kwota początkowa w wysokości 500 tys. stds., przewidziana do importu w roku przyszłym, może okazać się kwotą ostateczną, ale równie dobrze może zostać podwojona. Kalkulacja kupców wydaje się opierać na założeniu, że bardziej rozsądnie byłoby zakupić część swojego kontyngentu w okresie stosunkowo pomyślnym, nie jest bowiem wykluczone, że później stosunki panujące na rynku mogą się dla importerów pogorszyć. Wydaje się, że kalkulacje eksporterów opierają się na identycznych założeniach. Uważają oni, że jeżeli importerom zależy na wcześniejszych dostawach, należy dostosować się do ich życzeń, ale równocześnie wykorzystać nadarżającą się sposobność i uzyskać na cenie dodatkowych kilka funtów szterlingów. Chodzi tu przede wszystkim

o dostawy na m-c styczeń 1953 r. Ilość kupców angielskich, którzy kontraktują na ten okres jest dość znaczna, tak, że w miesiącu tymwyniknie niewątpliwie zwiększenie wyładunków /Kongestii/ w portach brytyjskich. Ponadto należy oczekiwać większego ożywienia na wewnętrznym rynku angielskim, które ma zawsze miejsce, gdy nadchodzą poważne partie towaru równocześnie dla szeregu importerów.

Po ogłoszeniu przez rząd angielski wytycznych w sprawie importu na rok następny importerzy doszli do przekonania, że należy działać nieco rozważniej i spokojniej. Dociekania na temat ostatecznej puli importu nie ustają, ale wiadomo jest powszechnie, że sprawa ta znajduje się w gestii angielskiego Ministerstwa Skarbu i nie będzie rozstrzygnięta wcześniej aż przy następnym badaniu bilansu handlowego i płatniczego. Duże ożywienie, które panowało w sierpniu b.r., osłabło w pierwszych dniach września. Zanotowano, iż znacznie mniej ofert napływa ze Szwecji i Finlandii niż poprzednio, co może nie posiadać jakiejś specjalnej przyczyny, ale równie dobrze może być spowodowane ostrożnością ze strony eksporterów. Dostawcy ze Skandynawii opierają się na fakcie poważnego obciążenia produkcji oraz na przeświadczeniu, że obciążenie to może być jeszcze zwiększone w miarę potrzeby. Poza tym najgroźniejszy ich konkurent - Kanada - nie ma jeszcze dostatecznych możliwości wejścia na rynek angielski z większymi kwotami, ze względu na wciąż jeszcze znacznie wyższy poziom cen, jaki panuje na rynku amerykańskim.

Drewno radzieckie było niewątpliwie stosunkowo tanie dla importerów angielskich, chociaż różnica w porównaniu z drewnem skandynawskim nie była nazbyt wielka. Poza tym Skandynawie znalazła w pewnym stopniu konkurenta w Czechosłowacji, zwłaszcza w zakresie specjalnych wymiarów.

Ostatnio w jednym lub w dwu przypadkach tarcica sosnowa, szwedzka i fińska dobrej produkcji, osiągnęła za bazę /wymiar 2 1/2 "x7" u/s/ £ 70 za 1 std. fob z odstopniowaniem o £ 8 mniej za kl.V. Na ogół jednak ceny wahały się od £ 65-68, chociaż część drewna IV grupy produkcji fińskiej podniosła się do £ 64 za bazę fob.

Ponieważ ceny tarcicy z Pacyfiku obliczone na bazie cif porty UK, w ostatnim czasie dopiero zeszły nieco poniżej £ 80 za 1 std. za jakości konkurencyjne, jest oczywiste, że importerzy angielscy nie wiele znajdą ładunków na dostawy na przełomie 1952/53 r. poza Południową Szwecją i Finlandią. W każdym razie Kanada niedwuznacznie wyraża pragnienie utrzymania się na rynku brytyjskim. Imporetrzy mają przeto podstawy do nadziei, że w roku przyszłym wyniknie ostra walka konkurencyjna między eksporterami o pulę 800 - 1 000 tys.stds, jaką spodziewają się otrzymać od rządu odbiorcy brytyjscy.

/Wg. 1/ The Financial Times /Londyn/ 11.9.52 r.
i 12.9.1952 r.

2/ The Economist /Londyn/ 13.9.1952 r.

3/ Timber and Plywood /Londyn/ 11.9.1952 r.

4/ Internationaler Holzmarkt /Wiedeń/ 6.9.52 r.

5/ B.I.K.I. /Moskwa/ 18.9.1952 r.

6/ Neue Zürcher Zeitung /Zürich/ 16.9.1952/

Rynek tarcicy liściastej

Nowe restrykcje ogłoszone przez rząd brytyjski w stosunku do importu tarcicy liściastej, nie spowodowały natychmiastowego efektu na rynku. Nie mniej jednak zauważono pewien wzrost cen na tarcicę z Malajów /zwłaszcza z Keruing/. Wydaje się bardzo prawdopodobne, że wraz z nadejściem zimy wystąpią bardziej wyraźnie braki w szeregu dziedzin handlu tarcicą, ale importerom odebrano wszelką możliwość ich usunięcia poprzez odpowiednio elastyczną politykę zakupów.

Raporty ze strony kupców drzewnych świadczą o pewnej lekkiej poprawie w związku z rozpoczęciem pracy przez przemysł meblowy i zwiększonym z jego strony zapotrzebowaniem. Agencji donoszą o zawieraniu większej ilości transakcji niż w lecie, nie mniej jednak stan obecny jest jeszcze daleki od pełnego ożywienia.

Perspektywy na przyszłość nie są najlepsze. Pomimo zanotowania szeregu pomyślniejszych objawów oczekuje się jednak dalszego zmniejszenia importu w jego sumie globalnej z uwagi na ogłoszone restrykcje wobec Europy. Import buczyny, bardzo ważnego materiału w przemyśle meblarskim z Francji, Czechosłowacji, i Rumunii ustanie zupełnie. Zapasy na składach w Anglii są bardzo duże z powodu słabego dotychczas zapotrzebowania, mimo, że w I półroczu b.r. dostawy były mniejsze niż w roku ubiegłym o ca 4 mln.stóp.

Wydaje się prawdopodobne, że rynek /w zakresie importu/ pozostanie stosunkowo spokojny, aż do późnej jesieni lub może tylko nieco wcześniej. W okresie tym kupcy spodziewają się przywrócenia możliwości zakupów z rejonów pozaszterlingowych,

Spośród transakcji na Dalekim Wschodzie zwraca uwagę zamówienie armii i marynarki USA w Australii na 6 750 tys.stóp /super feet/ tarcicy liściastej. Zlecenia te obejmują dostawy wartości £ A 446 tys., przy czym zapłata nastąpi w dolarach USA. Należy domniemywać, że zakupione przez Amerykanów drewno zostanie użyte w krajach Dalekiego Wschodu.

Na rynku egipskim brak jest również sygnałów o bardziej pomyślnym kształtowaniu się sytuacji. W zakresie buczyny panuje nadal zastój, a zapasy materiałów są wciąż bardzo znaczne. Dzięki temu, ceny spadły o £ 7 - 8 na 1 m³. Niedawno żądane przez eksporterów ceny w wysokości £ 32,5 obniżone zostały ostatnio na £ 29 za 1 m³ cif, ale nie wzbudziły większego zainteresowania. Tylko kilku dobrych kupców zakupiło partie od 22 - 100 m³. Tarcica bukowa z Austrii oferowana jest na rynku egipskim po £ 24 za 1 m³ fob Triest za normalne sortowanie 60% 1ª oraz 40% 2^a, króciaki - po £ 15 za 1 m³.

Również na egipskim rynku tarcicy dębowej zaznacza się tendencja zniżkowa. Podczas gdy w roku ubiegłym ceny osiągnęły punkt szczytowy /głównie ze względu na wysoki poziom cen bawelny egipskiej/, to ostatnio znacznie spadły. Obecnie Egipt może bez specjalnych trudności nabywać towar pierwszorzędnych załadowców przy specyfikacji zawierającej 50% wymiarów 2", 3", i 4" grub. po identycznych cenach, jakie bardzo niedawno temu żądano za wymiar 1" grub.

Poważna obniżka nastąpiła w odniesieniu do sklejk brzo-
zowej. Jeszcze 3 - 4 miesiące temu fińscy załadowcy żądali 40%
dopłaty do cen t.zw. listy Castera /Caster List/. Ponieważ brak
było zamówień, dodatek został obniżony na 35%, obecnie zaś
oferty najlepszych eksporterów notują po cenach listy Castera
mniej 8%. Jednakże zapasy fińskiej sklejki w Egipcie są tak
znaczące, że zawierane są tylko sporadyczne kontrakty na 100 -
200 m³.

/Wg. 1/The Financial Times /Londyn/16.9.1952 r.
2/Timber and Plywood /Londyn/11.9.1952 r.
3/Internationaler Holzmarkt /Wiedeń/6.9.52 r./

Obroty kopalniakami w Belgii

Zapasy kopalniaków w Belgii ostatnio znacznie się zwięks-
szyły. Podczas gdy w końcu stycznia b.r. wynosiły one 656 tys.
m³, to na koniec lipca b.r. wzrosły do liczby 852 tys.m³, tj.
ilości wystarczającej na pokrycie belgijskich kopalni węgla na
okres 9 miesięcy.

W okresie styczeń - lipiec b.r. zaimportowano do Belgii
264 tys.m³ kopalniaków, podczas gdy 525 tys.m³ pochodziło z
produkcji krajowej. Rozpoczął się także eksport /głównie do
Holandii/, który wyniósł za II kw.b.r. 20 tys.m³ oraz za li-
piec b.r. 12,4 tys.m³.

/B.I.K.I. /Moskwa/ 20.IX.1952 r./

Eksport tarcicy i sklejki kanadyjskiej

Według oświadczenia brazylijskiego państwowego biura
handlowego rząd brazylijski ma zamier udzielić licencji ekspor-
towych na 53,5 tys.stds. tarcicy sosnowej oraz 90 tys.m³ sklej-
ki na okres do końca b.r. Dostawy tarcicy odbywać się będą w
trzech partiach: pierwsza w ilości 20,2 tys.stds. natychmiast,
druga - w okresie wrzesień-listopad, oraz trzecia - w okresie
listopad-grudzień b.r.

Partie tarcicy będą zawierały 80% I kl. oraz 20% II kl.
Cena minimalna w dostawach do USA oraz krajów o twardej walucie
wynosi \$ 178,22 za 1 std. fob porty brazylijskie przy następu-
jących specyfikacjach:

1/	60% - 1"	1 u b	2/	50% - 1"
	30% - 1 1/2"			10% - 1 1/4"
	10% - 2"			30% - 1 1/2"
				10% - 2"

długość 10' - 18', szerokość - 12".

Sklejka grubości 3 mm będzie sprzedawana po \$ 130, a
grubości 8 mm - w granicach do \$ 114 za 1 m³ fob.

/B.I.K.I. /Moskwa/ 20.9.1952 r./

Program wyrębów w Niemczech zachodnich

Według zawiadomienia Niemieckiej Rady Leśniczej

/Forstwirtschaftsrat/ ustalony na rok 1953 program cięć przewiduje wyrąb masy drzewnej w ilości 22 mln.m³. Celem, do którego dąży gospodarka leśna w Niemczech zachodnich już od szeregu lat, jest aby wyrąb roczny nie przekraczał liczby 18,8 mln. m³, nie zostanie przeto osiągnięty i w roku następnym. Dla porównania należy dodać, iż cięcia dotychczasowe w lasach zachodnio-niemieckich były jeszcze wyższe i przedstawiały się następująco:

w 1950 r. - 28,55 mln. m³
w 1951 r. - 29,40 " "
w 1952 r. - 22,0 " " /według programu/

Holz als Roh- und Werkstoff /Berlin/ lipiec 1952 r.

Eksport Austrii do Izraela

Ostatnio odbyły się rozmowy z przedstawicielami Izraela w sprawie eksportu towarów austriackich do tego państwa. Uzgodniono, iż rząd austriacki na podstawie ustawy o wspomaganiu eksportu przyjmuje na siebie odpowiedzialność wobec austriackich eksporterów z tytułu eksportu towarów, których listę ustalono. Dział drewna obejmuje następujące pozycje: domki, podkłady kolejowe impregnowane, skrzynki oraz ich części, stolarkę budowlaną /drzwi, okna, części dachów itp./, płyty pilśniowe, tarcicę gorszej jakości /Schalware oraz Moralis/.

/Internationaler Holzmarkt /Wien/ 6,9,1952 r./

Układ handlowy francusko - jugosłowiański

Umowa handlowa ustalona między Francją a Jugosławią, rozpoczynająca się od 1.VII.b.r. z terminem ważności do 30.6.1953 r. przewiduje między innymi eksport tarcicy iglastej jugosłowiańskiej do Francji w ilości 50 tys.m³.

/Timber and Plywood /Londyn/ 11.9.1952 r./

Eksport Rumunii do Szwajcarii/

Z końcem lipca b.r. zakończyły swoją ważność listy towarowe w obrocie drewnem między obu krajami. Zostały one jednak przedłużone na rok następny w mierzmiennionej formie. Przewidziane są w nich następujące kontyngenty drewna na eksport z Rumunii do Szwajcarii od 1.VIII.1952 r. - do 31.VII.1953 r.:

5 000 m³ tarcicy bukowej /łącznie z fryzami/
2 000 " " dębowej
10 000 " " iglastej
30 000 ton drewna opałowego liściastego
1 000 " węgla drzewnego

Import tarcicy iglastej z Rumunii do Szwajcarii ożywił się nieco w ostatnim okresie, jednakże istnieją nadal poważne trudności związane głównie z zagadnieniem cen. Trudności te w dużym stopniu wpływają ujemnie na normalny rozwój obrotów między tymi dwoma krajami.

/Wg.Internationaler Holzmarkt /Wien/ 6.9.52 r./

Import drewna do Wielkiej Brytanii

Za okres od początku b.r. do końca lipca b.r. import Wielkiej Brytanii w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego przedstawiał się następująco:

s o r t y m e n t	styczeń - lipiec	
	1951 r.	1952 r.
1. Drewno iglaste	/w tys.stds./	
a/ tarcica	699,6	596,1
b/ komplety skrzynkowe	18,2	20,1
c/ tarcica strugana	17,9	4,9
d/ podkłady kolejowe	/w tys. m ³ /	
e/ surowiec tartaczny	212,3	60,6
f/ słupy telekomunikacyjne ..	39,2	63,9
	12,8	30,9
g/ klepka	/w tys. ton/	
	14,0	5,6
h/ kopalniaki	/w tys. fths/	
	153,3	340,6
2. Drewno liściaste	/w tys. m ³ /	
a/ tarcica	550,5	415,8
b/ materiały okrągłe	322,5	194,5
c/ okleiny	/w tys.ton/	
	24,2	16,0

Najważniejsze zmniejszenie importu w bieżącym roku nastąpiło w zakresie podkładów kolejowych, tarcicy iglastej heblowanej i nieheblowanej oraz klepki, a ponadto w materiałach okrągłych liściastych, okleinach oraz tarcicy liściastej. Zwiększenie natomiast dotyczyło surowca tartaczego iglastego, słupów t/k oraz kopalniaków, a więc materiałów o stosunkowo niewielkim stopniu obróbki.

/Wg.Trade and Navigation Accounts /Londyn/
lipiec 1952 r./

Rynek miazgi drzewnej

W Anglii sytuacja rynkowa na ogół ulega polepszeniu. Ceny wydają się być bardziej ustabilizowane i raczej nie zdradzają tendencji do wahań. Stąd konsumenci okazują więcej zaufania i kwoty przewidziane na III kw.b.r. zostały już w znacznym stopniu wyczerpane. Zapasy ścierni mechanicznego w fabrykach papieru gazetowego zdają się być bardzo duże z uwagi na fakt, że odbiorcy tego gatunku papieru nie wywierają specjalnego nacisku na jego dostawy.

Import miazgi drzewnej do Wielkiej Brytanii za m-c lipiec b.r. oraz za 7 miesięcy /od 1.I. do 31.VII.b.r./ w porównaniu z analogicznymi okresami roku ubiegłego przedstawiał się

następująco /dane w tonach - waga powietrzno-sucha/:

	lipiec		7 miesięcy	
	1951r.	1952r.	1951r.	1952r.

I. Miazga chemiczna

1/ sucha bielona

A/ sulfitowa	17 950	12 464	104 937	111 719
B/ soda i sulfat.	4 040	1 107	28 349	36 736
C/ inna	11 544	2 030	88 739	75 903
razem:	33 534	15 601	222 025	224 358

2/ sucha niebielona

A/ sulfitowa	30 745	13 971	206 582	182 244
B/ soda i sulfat.	22 473	8 641	134 797	119 134
razem:	53 218	22 612	341 379	301 378

3/ mokra

A/ sulfitowa	6 993	3 118	45 659	45 699
B/ sodowa i sulfat.	5 580	1 456	27 534	35 615
razem:	12 573	4 574	73 213	81 314

II. Miazga mechaniczna

1/ sucha	809	213	10 191	11 151
2/ mokra	55 119	35 235	291 084	284 013

Import powyższych artykułów pod względem wartościowym przedstawia poniższe zestawienie /dane w ty.Ł/:

	lipiec		7 miesięcy	
	1951r.	1952r.	1951r.	1952r.

I. Miazga chemiczna

1/ sucha bielona

a/ sulfitowa	1 773	1 185	8 280	11 662
b/ sodowa i sul-fatowa	419	98	2 427	3 788
c/ inna	1 377	175	7 939	8 119
Razem	3 569	1 458	18 646	23 569

2/ sucha niebielona

a/ sulfitowa	2 865	897	15 834	17 598
b/ sodowa i sul-fatowa	2 223	804	10 065	12 230
razem	5 088	1 791	25 899	29 828

3/ mokra

a/ sulfitowa	525	245	3 138	4 410
b/ sodowa i sul-fatowa	658	117	1 884	3 578
razem	1 183	362	5 022	7 988

II. Miazga mechaniczna

1/ sucha	45	9	569	716
2/ mokra	2 018	1 398	9 410	12 008

Z powyższych zestawień wynika, że w ciągu 7 miesięcy b.r. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego nastąpiło znaczne zwiększenie importu pod względem wartościowym. Natomiast ilościowo ogólny wzrost był znacznie mniejszy, w niektórych pozycjach nastąpił nawet pewien spadek /miazga chemiczna niebielona oraz ścier mechaniczny/.

Odmienne wyniki daje porównanie liczb za m-c lipiec bieżącego i ubiegłego roku. Zarówno pod względem ilościowym jak też i wartościowym w lipcu b.r. nastąpiło poważne zmniejszenie importu każdej pozycji miazgi drzewnej.

Głównymi dostawcami ścieru do Wielkiej Brytanii były Szwecja, Finlandia, Kanada i Norwegia. Inne kraje partytowały w stosunkowo ograniczonych rozmiarach, jak to przedstawia poniższe zestawienia importu najważniejszych grup miazgi za podawane uprzednio okresy /dane w tonach/:

k r a j	lipiec		7 miesięcy	
	1951r.	1952r.	1951r.	1952r.
I. Miazga chemiczna				
a/ sucha bielona				
1. Szwecja	14 134	3 119	97 249	94 568
2. Norwegia	6 746	5 188	51 343	51 836
3. Kanada	5 879	4 473	32 396	40 195
4. Finlandia	4 333	1 486	29 234	26 470
5. U.S.A.	1 888	1 335	6 369	8 332
6. inne kraje	554	--	5 434	2 957
razem:	33 534	15 601	222 025	224 358
b/ sucha niebielona				
1. Szwecja	20 691	7 610	129 518	100 868
2. Finlandia	19 110	11 483	133 454	98 887
3. Kanada	7 829	12 784	50 334	79 512
4. inne kraje	5 588	735	28 073	22 111
razem:	53 218	22 612	341 379	301 378
c/ mokra				
1. Finlandia	11 236	4 003	64 598	71 695
2. Szwecja	824	571	5 191	6 030
3. inne kraje	513	--	2 923	2 234
razem:	12 573	4 574	73 213	81 314
II. Miazga mechaniczna mokra				
1. Szwecja	22 255	15 284	106 052	95 136
2. Norwegia	14 859	11 540	98 945	131 493
3. Finlandia	12 493	2 293	70 816	33 654
4. Kanada	4 512	6 118	15 271	23 730
razem:	55 119	35 235	291 084	284 013

Rozpatrując udział poszczególnych krajów w imporcie za podane okresy należy ogólnie stwierdzić, że największe zmniejszenie zarówno za lipiec b.r. jak też za okres styczeń - lipiec b.r. nastąpiło w dostawach ze Szwecji i Finlandii. Pozostałe kraje, zwłaszcza Kanada i USA, a także częściowo i Norwegia, podwyższyły swoje kwoty eksportowe względnie spadek w niektó-

rych pozycjach był znacznie mniejszy.

Zmniejszenie eksportu Szwecji nastąpiło nie tylko w dostawach do Wielkiej Brytanii. Porównanie danych za czerwiec lat 1952, 1951 oraz 1950 wykazuje, że załadunki tegoroczne były najniższe. Mianowicie eksport celulozy za wspomniane okresy według podanej kolejności wynosił 78 150, 262 000 oraz 159 000 ton, zaś za I półrocze powyższych lat - 629 300, 903 700 i 844 000 ton. Miazga mechaniczna eksportowana była za m-c czerwiec powyższych trzech lat w ilości 31 100 /w stanie suchym/, 57 300 oraz 36 000 ton, zaś w I półroczu tych samych lat - 117 700, 150 200 oraz 128 100 ton. Porównując tegoroczne załadunki miazgi mechanicznej z rokiem 1950, jako stosunkowo najbardziej normalnym, trzeba stwierdzić, że nie doznały one specjalnie silnej redukcji.

Trudna sytuacja szwedzkiego przemysłu celulozowego spowodowała, że ostatnio doniesiono np. o sprzedaży przez jedną z fabryk 4 300 ton mokrego ścieru do USA po cenie poniżej kosztów produkcji. Ilość powyższa stanowiła nieomal całość zapasów tej fabryki i była nieco niższej jakości, ale nie mniej osiągnęłaby niewątpliwie bardzo wysoką cenę, gdyby była sprzedawana rok temu podczas ogólnego boomu na miazgę drzewną. Według oświadczenia przedstawiciela tej fabryki Amerykanie dlatego zakupili powyższą partię, ponieważ ostatnia susza w Ameryce spowodowała brak wody dla siłowni, tak że wiele fabryk ścieru mechanicznego zmuszone było czasowo zawiesić produkcję względnie ją ograniczyć. Ta sama szwedzka fabryka wykorzystuje obecnie jedynie w połowie swą zdolność produkcyjną oraz koncentruje swą wytwórczość tylko w zakresie suchej miazgi, która nie ulega tak łatwo zepsuciu jak ścier mokry.

Na rynku północno-amerykańskim panuje raczej spokój. W dalszym ciągu wysuwana jest sprawa przystosowania obecnych cen do panujących warunków, które nastąpiły po uprzednim okresie wyżki. Konsumenci zajmują ściśle sprecyzowane stanowisko w tej sprawie mimo starań ze strony sprzedawców, spodziewających się nadal poprawy sytuacji, która w rezultacie skłoniłaby odbiorców do wejścia na rynek. Zwłaszcza widzą oni w sytuacji światowej pomyślną prognozę dla ożywienia popytu na celulozę do wyrobu sztucznego włókna, jako rezultat wzmożonej aktywności w tej gałęzi przemysłu.

/Wg. Trade and Navigation Accounts /Londyn/
lipiec 1952 r., The World's Paper
Trade Review /Londyn/ 11.9.1952 r./

Wiadomości z kapitalistycznego rynku papieru

The Newsprint - Association of Canada oraz The Newsprint Service Bureau /N.Y./ ogłosiły dane dotyczące produkcji oraz obrotów papierem gazetowym w Ameryce Północnej za m-c lipiec b.r., porównując je jednocześnie z odpowiednimi danymi za lipiec 1951 r. Raporty podkreślają, że przy porównywaniu odpowiednich liczb należy nie zapominać o fakcie, że lipiec b.r. miał 4 niedziele, podczas gdy lipiec 1951 r. miał ich 5, co przy rozpatrywaniu tak niewielkiego okresu czasu, jakim jest jeden miesiąc, ma niewątpliwie znacznie.

Produkcja papieru gazetowego dla całej Ameryki Północnej za lipiec b.r. wyniosła ogółem 579 731 ton, wobec 544 936 ton w lipcu 1951 r. Z tego na Kanadę przypadło 485 539 ton, na USA 94 192 ton. W porównaniu z lipcem ubiegłego roku oznacza to wzrost produkcji kanadyjskiej o 33 084 ton tj. 7,3% oraz USA o 1,9%.

Wzrost ogólnej produkcji za 7 miesięcy 1952 r. wyniósł 146 894 ton tj. 3,8% w porównaniu z identycznym okresem w 1951 roku. Najwyższy wzrost wobec poprzedniej krajowej produkcji zanotowano w USA, a mianowicie 6% /38 590 ton/, w Kanadzie natomiast 3,4% /108 304 ton/.

Eksport ogólny obu krajów za lipiec b.r. osiągnął liczbę 578 183 ton, z tego na Kanadę przypadło 483 250 ton, na USA - 94 933 ton. W porównaniu z rokiem ubiegłym eksport Kanady wzrósł o 40 284 ton tj. o 9,1%, USA o 4,5%. Zaznaczyć należy, że załadunki kanadyjskie do USA wyniosły w lipcu b.r. 408 802 tony tj. 84,6% ogólnego eksportu i w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosły o 6%.

Konsumcja w USA za lipiec b.r. oceniana była na 439 639 ton, a więc o 2 003 ton mniej niż w lipcu ubiegłego roku. Około 80,1% zaopatrzenia USA pochodziło z Kanady, 17,4% z własnej produkcji oraz 2,5 z Europy. Ogólny import z USA wyniósł 510 221 ton, podczas gdy w lipcu 1951 r. osiągnął 489 506 ton.

Zapasy u konsumentów w USA wzrosły o 70 582 tony i wynosiły na koniec lipca b.r. 785 319 ton. Ilość ta była wystarczająca na 49 dni. W roku ubiegłym w tym samym czasie zapasy obliczane były na 685 773 ton tj. na 45 dni.

Zapasy u producentów kanadyjskich wynosiły na dzień 31.VII.1952 r. - 144 094 tony w USA - 8 827 ton tj. łącznie 152 921 ton, podczas gdy na dzień 30.VI.1952 r. zapasy obu krajów osiągnęły 151 373 tony, na dzień 31.VII.1951 r. - 153 595 ton. W ciągu lipca b.r. zapasy kanadyjskie na zakładach wytwórczych wzrosły o 2 289 ton, natomiast w USA spadły o 741 ton.

Ogólne zapasy /u producentów i konsumentów/ w Ameryce Północnej wynosiły na koniec lipca br. 938 240 ton, podczas gdy w ubiegłym roku o tej porze 839 368 ton.

Ostatnio na rynku północno-amerykańskim produkcja wszystkich gatunków papieru, która w lipcu b.r. spadła na raczej na dość niski poziom, podnosi się ponownie i zmierza obecnie do przeciętnej za 1951 r. Sytuacja na tym rynku, uważanym za barometr rynku światowego stwarza bardziej pomyślne perspektywy dla innych rejonów, gdzie nadal panuje zastój, zwłaszcza na rynkach europejskich.

W Anglii w II kwartale b.r. zanotowano poważne zmniejszenie produkcji papieru. Dzięki ogólnemu zmniejszeniu się popytu na szereg gatunków papieru - ogólna produkcja, która i tak wynosiła zaledwie 85% poziomu przedwojennego, spadła w II kwartale o 18% w porównaniu z okresem styczeń-marzec br. oraz o 11% w zestawieniu II kwartału roku ubiegłego. Pomyślniejsze tendencje stwierdzono jedynie na odcinku papieru gazetowego, którego produkcja osiągnęła wprawdzie tylko 73%

stanu przedwojennego, ale utrzymała się za to na poziomie I kwartału b.r., przewyższając o 18% produkcję z II kwartału ubiegłego roku.

Jeszcze 5 tygodni temu wiele zakładów skracало czas pracy, pocieszając się nadzieją, że jest to okres wakacyjny, po którym nastąpi wyraźne polepszenie. Te optymistyczne przewidzenia nie spełniły się. Handel raczej pogorszył się i sytuacja obecna jest bardzo poważna i niepokojąca. Szereg zakładów pracuje przy skróconym czasie pracy względnie zostało zamknięte. Zlecenia, które otrzymuje obecnie przemysł papierniczy, wystarczają zaledwie na ich pracę bieżącą bez perspektyw trwałości.

Pierwszy spadek cen w I półroczu b.r. oczywiście dotknął wiele zakładów. Ale spodziewano się, że nastąpi z kolei spadek zapasów i rynek się ożywi. Podczas gdy konsumenci zużywali zapasy, ceny ustabilizowały się na początku II półrocza na pewnym pomyślniejszym poziomie, poczym nastąpił jednak ponowny bardzo poważny spadek i rozpoczął się znowu okres niepewności.

Należy przypuszczać, że angielscy konsumenci mają obecnie wyczerpane zapasy i zmuszeni będą pokryć choćby bieżące zapotrzebowanie. Trudno jest jedynie zrozumieć, dlaczego to zapotrzebowanie jest tak małe. Nie jest to - jak się wydaje - jedynie kwestia cen, ponieważ największym aktualnie popyt jest na najlepsze i najdroższe gatunki papieru natomiast tani papier nie znajduje nabywców.

Opinia, z jaką przyjęto ogłoszoną ostatnio redukcję cen na papier, była raczej niezdecydowana. Obiecujący jest fakt, że kupujący zażąją możliwie jak najszybszej dostawy, co potwierdzałoby przypuszczenie, że stan zapasów u odbiorców jest stosunkowo niski. Gdyby nabywcy mieli więcej zaufania w odniesieniu do trwałości obecnej sytuacji, wówczas niewątpliwie rozpoczęłyby się bardziej równomierne i stałe zakupy. Pojawiły się także zamówienia zamorskie, również z warunkiem szybkiej dostawy. Nie mniej jednak na składach fabrycznych znajdują się nadal wielkie zapasy, jak również w magazynach hurtowników.

Podana ostatnio przez fabryki brytyjskie obniżka cen z ważnością od 1.IX.1952 r. obejmuje niektóre ważne gatunki papieru. Od powyższej daty cena papieru Kraft obniżona została o £ 15 za tonę, imitacji Kraft - £ 5 oraz papieru sulfitowego M.G. o £ 15 za tonę.

We Francji rząd zdecydował się ostatecznie znieść zakaz eksportu papieru gazetowego z zawartością masy drzewnej powyżej 60%, o wadze 45 - 70 g na 1 m² w rulonach o szerokości większej niż 30 cm. Decyzja powyższa wywołała została nadmiarem papieru na składach oraz osłabieniem tempa produkcji w fabrykach papieru z braku odpowiedniego zbytu.

/Wg. The World's Paper Trade Review /Londyn/
11.IX.1952 r., Pulp and Paper Magazine of
Canada - sierpień 1952 r., B.I.K.I. /Moskwa/
11.IX.1952 r., The Financial Times /Londyn/
16.IX.1952 r./

Surowce włókiennicze i wyroby

B A W E Ł N A

U.S.A.

Do 1 września zostało zebranych i odziarnionych w USA 2.014.000 bel, co w dalszym ciągu nie pozwala na ostateczną ocenę amerykańskich zbiorów, których rozmiar może poważnie za-
ważyć na kształtowaniu się poziomu cen w bieżącym sezonie.

Eksport w pierwszym miesiącu nowego sezonu wynosił za-
ledwie 52.000 bel i pokryty był bawełną starą. Zakupy zagranic-
y na sezon obecny są na razie minimalne, gdyż pasywny bilans
płatniczy ze strefą dolarową wszystkich bez wyjątku tradycyj-
nych odbiorców bawełny amerykańskiej zmusza ich do ubiegania
się o pożyczki Banku Eksportowo-Importowego. Poza tym rynki
bawełniane bloku szterlingowego są w tej chwili skłonne sprze-
dać bawełnę po cenach nie o wiele wyższych od amerykańskich
i na razie odpowiedzialne są za zahamowanie eksportu USA.
Z dniem 15.VIII.b.r. Departament Rolnictwa zmniejszył dotychcza-
sowe standardy bawełniane, określając gat. Middling-Fair oraz
wszystkie standardy "extra-white". W związku ze zniesieniem
w styczniu b.r. kontyngentów dla wywozu lintersów zasadniczego
surowca dla produkcji włókien acetatowych, eksport w sezonie
1951/52 wynosił 233.000 bel wobec 92.000 w sezonie poprzednim.

Brazylia

Eksport bawełny brazylijskiej hamowany jest obecnie nie-
realnie wysokim parytetem cruzeiros.

Izba Deputowanych zatwierdziła w końcu sierpnia projekt
rządowy, w myśl którego eksport artykułów, których cena we-
wnętrzna kalkuluje się przy obecnym kursie oficjalnym drożej
od cen światowych, miałby korzystać z wolnorynkowego parytetu.
Dotychczas nie wiadomo jeszcze jakie artykuły będą podciągnię-
te pod działanie ustawy i w jakiej ostatecznie wysokości byłby
kurs wolnorynkowy ustalony. Do czasu więc wyjaśnienia tych
istotnych szczegółów, eksport jest nadal wprost niemożliwy.

Do końca sierpnia, czyli w ciągu 6 miesięcy bieżącego
sezonu, który rozpoczyna się w Brazylii 1 marca, załadowano
zaledwie 13,826 ton, czyli niespełna 70.000 bel, co stanowi
około 9% ilości, będącej do dyspozycji na cele eksportowe.

Do 31.VIII. odziarniono całość zbiorów okręgów południo-
wych i część północnych - razem 1.359.025 bel, z których tyl-
ko 174,239 zaklasyfikowano do gatunków Typa 2 do 5. Ilość ta
wynosi zaledwie 12,8% wobec 39% w sezonie poprzednim i świad-
czy o wyjątkowo złym zbiorze gatunkowym bieżącego sezonu.

Peru

Eksport sezonu 1951/52 wynosił ogółem 260.000 bel, z których przypada: na Anglię 84.000 bel = 32,3%

" Francję 47.000 " = 18,1%

" Chile 31.000 " = 12,0%

" Belgię 21.000 " = 8,1%

" USA 13.000 " = 5,0%

i zapowiada się w sezonie bieżącym znacznie lepiej, gdyż od marca do 15.IX. sprzedano na wywóz już 271.700 bel. Zbiory gatunku długowłóknistej bawełny Pima są w obecnym sezonie o prawie 40% większe od zeszłorocznych i dały prawie że 40.000 bel, w tej chwili praktycznie już wyprzedanych. Cena tej bawełny, w połowie maja notowana po 35 do 36 d za lb, obecnie podniosła się i wynosi ok.40 do 41 d/lb.

Kurs funta, notowany dotychczas w wysokości pełnego parytetu w stosunku do dolara, spadł w sierpniu o ok.3% i wynosi obecnie 41.50 Soles za £.

Z ważnością od 31.VII.b.r. zmniejszono podatek eksportowy z 12,75 do 8,65 ¢ za lb.

Argentyna

W trakcie pertraktacji z Niemcami zachodnimi o sprzedaż w kompensacie ok.10.000 ton bawełny, tamtejsza Union de Cooperatives "Cahquena" zażądała za:

Type D równoznaczny amer. stand.	1 - 1/16"	Str.L.	141 ¢/kg
E	"	"	31/32" " 129 "
F	"	"	15/16" " 117 "

i pertraktacje na razie przerwano.

Meksyk

Pierwszym okręgiem, który zakończył zbiory, jest Matamoros z ilością ok. 100.000 bel o gatunku nieco lepszym od zeszłorocznego. Inne okręgi dopiero rozpoczęły dostawy do odziarniań i konkretne wyniki nie są na razie znane. Całość zbiorów z Matamoros kierowana jest do portu Brownsville, gdyż bawełna ta, posiadając najbardziej ustaloną markę na rynkach światowych, przeznaczona jest wyłącznie na eksport.

Egipt

Zniesienie podatku eksportowego na okres do dnia 31-go sierpnia i wycofanie się czynników rządowych z kontroli nad zapalaniem właściwego poziomu cen, przyczyniły się do poważnego odrobienia straconego przedtem terenu na rynkach światowych i poprawienia bilansu eksportowego.

Ilością 802.236 bel / po 725 lbs / eksport ten jest mniejszy od zeszłorocznego o 75.000 w przeciwieństwie do maja/czerwca, kiedy różnica obracała się w granicach około

250.000 bel. Jeżeli toczące się obecnie pertraktacje o sprzedaż bawełny rządowej w kompensacie za cukier i zboże zostaną pomyślnie zakończone, zapasy bawełny zeszłorocznej mogą się dodatkowo zmniejszyć o 100 - 150.000 bel. Chcąc powstrzymać plantatorów od zbyt pochopnej sprzedaży nowych zbiorów, rząd stworzył fundusz zastawny w wysokości na razie 5 mln. £.eg., z którego Bank Narodowy będzie udzielał pożyczek w wysokości 60% wartości giełdowej, jednak niemniej jak Tall.50.-za cantar Karnaku i 45.-za gat. Ashmouni i nie więcej jak Tall.80 i 60 za te gatunki.

Pogłoski, jakoby okres wolnopodatkowy miał być przedłużony o dalszy miesiąc, zostały przez rząd zdementowane. Z chwilą więc, kiedy po 1.IX. bawełna eksportowa zdrożała choćby o przeważającą część podatku eksportowego, zainteresowanie zagranicy prawie że ustało i transakcje są na razie sporadyczne.

S u d a n

W początkach sierpnia zlikwidowano resztę zapasów bawełny zeszłorocznej po cenach cokolwiek lepszych od uzyskanych w czerwcu, a mianowicie:

XG2S	po	60,86	d/lb	fob
XG3S	"	57,74	"	"
XG4S	"	53,08	"	"
G3L	"	45,69	"	"
XG4L	"	43,47	"	"

Nowe zbiory zapowiadają się dobrze, przy czym powierzchnia zasiewu jest rzekomo o 10-15% większa od zeszłorocznej.

T u r c j a

Eksport w lipcu i sierpniu był minimalny i wynosił zaledwie 3.450 ton. Pozostałość starej bawełny pochłania obecnie przemysł krajowy, gdyż gatunkowo nie odpowiadała ona warunkom eksportowym.

Nowe zbiory rozpoczęły się w niektórych okęgach w końcu sierpnia i tylko drobna część nowej bawełny dotarła na razie do odziarniań, tak że brak jeszcze podstaw do oceny gatunkowej obecnych zbiorów. Warunki atmosferyczne, sprzyjające na ogół do końca sierpnia, pogorszyły się w początkach września, tak że prognozy ilościowe są dość płynne i zależnie od źródła - bardzo rozbieżne.

Transakcje na nową bawełnę - raczej sporadyczne - dokonane zostały z Niemcami zachodnimi po cenach:

Akala I Izmir	-	39,40	d/lb	cif	Bremen
" I Hatay	-	38,25	"	"	"
Adana I	-	36,60	"	"	"

Przemysł francuski, zainteresowany początkowo zakupem kilku tysięcy ton z dostawą na X/XI, nie sfinalizował transakcji.

Zarządzona w lipcu i mająca się rozpocząć w dniu 1.IX.br. kontrola i klasyfikacja rządowa bawełny, została na razie wprowadzona w życie tylko odnośnie kontroli stopnia zanieczyszczeń, zawartości wilgoci, wagi, tary itd., aby zapobiec skandalicznemu nadużyciom, popełnionym w sezonie ubiegłym. Klasyfikację

według standardów zaniechano na razie, gdyż standardy nie są jeszcze gotowe i spór na ich temat toczy się jeszcze między producentami, eksporterami i ekspertami rządowymi.

Równocześnie rząd wydał zarządzenie w sprawie licencji wywozowych na bawełnę z nowych zbiorów, w myśl którego licencje wydawane będą tylko wówczas, jeżeli cena uzyskana odpowiadać będzie następującej kalkulacji:

1. Notowanie giełdy w Izmirze - zamknięcie - dnia dokonania transakcji plus notowanie analogiczne giełdy nowojorskiej daje cenę podstawową, do której dolicza się następnie 3.- piastry jako koszty dodatkowe do momentu fob.
2. Cena w ten sposób wypośrodkowana może być zredukowana o maksimum 5% z tym, że nie może być niższa od notowania nowojorskiego, w którym to wypadku notowanie nowojorskie stanowi minimalną granicę ceny eksportowej.
3. Transakcje dokonane i nie odpowiadające wyżej podanym warunkom, nie mogą być realizowane z braku licencji wywozowej.

S y r i a

Rozpoczęte w początkach września zbiory są obecnie w pełnym toku i pierwsze partie odziarnione mają być gatunkowo lepsze od zeszłorocznej przeciętnej. Koła zainteresowane liczą się ponadto z większą wydajnością z ha, gdyż w sezonie bieżącym lepiej zorganizowana była walka ze szkodnikami i chorobami.

Rząd wprowadził - z ważnością od 1.IX. - nie istniejący dotąd podatek eksportowy w wysokości 20 piastrow od kg, co równa się ok. 2,7 d/lb. Sumy uzyskane z tego podatku mają być przeznaczone wyłącznie na ulepszenie systemu irygacyjnego i prace badawcze nad podniesieniem poziomu kultur bawełnianych.

Oferty syryjskie na bawełnę Texas Stone I, z dostawą X/XI, opiewają na 38 do 38,5 d/lb - cała porty europejskie. Jedyne dotychczas dokonane transakcje z Francją zawarte były po 345 do 350 ff.fr.za kg = 96,6 do 98 f za kg.

P a k i s t a n

W dniu 10 września b.r. rząd pakistański zarządził dawno oczekiwaną redukcję podatku eksportowego dla gatunków średnio-włóknistych 289F, NT, 4F i LSS o 50% do Rp.90 za belę o wadze brutto 400 i netto 394 lbs, co równa się 5,97 d/lb, znosząc równocześnie podatek eksportowy od bawełny krótko-włóknistej Desi.

Według statystyki, Pakistan Cotton Board'u, sezon ubiegły wykazuje następujący bilans:

Zapasy w dniu 1.IX.1951 r. 105.000 bel po 400 lbs brutto
 Dostarczone do magazynów prywatnych lub rządowych od 1.IX.51 r. do 31.VIII.52 r. 1.634.430 "

Razem 1.739.430 bel
 Załadowano do 31.VIII.52 r. 1.214.000 "

Zapasy na dzień 1.IX.52 r. 525.430 bel,

z których rząd sprzedał ostatnio ok. 120 - 150.000 na razie nie załadowanych.

O upłynięcie reszty zapasów stara się rząd i pertraktuje od kilku tygodni z przemysłowcami japońskimi o sprzedaż 200 do 300.000 bel w kompensacie za tkaniny i przędzę. Równocześnie ze zniesieniem, względnie redukcją podatku, zniesiono zakaz dokonywania transakcji terminowych na bawełnę z nowych zbiorów.

Sprawozdania z okręgów uprawnnych brzmią na razie optymistycznie i szacunek zbiorów waha się w granicach 1,70 do 1,75 mln. bel standardowych.

I n d i e

W zarządzie giełdy w Bombaju, o projekcie uruchomienia której donosiły już Rynki Towarowe, reprezentowani będą przedstawiciele rządu /Cotton Board/, przemysłu i handlu. Powołano do życia Komisję Konstytucyjną, która zajmie się pracami przygotowawczymi i powołaniem przyszłego rządu tak, aby giełda mogła rozpocząć działalność najpóźniej 1.I.1953 r. Transakcje terminowe dopuszczalne będą na okres roczny.

Eksport, zbędnej własnemu przemysłowi bawełny Desi, rozwija się pomyślnie i kontyngent, powiększony przez rząd w lipcu, został w ciągu sierpnia sprzedany po cenach od 24,5 do 25,5 d/lb, czyli o 1,5 do 2.- wyższych od uzyskanych w maju /czerwcu b.r.

J a p o n i a

Eksport tkanin bawełnianych za I półrocze b.r. wynosił 467.956.000 yd² i był o przeszło 135.000.000 mniejszy od analogicznego okresu 1951 r.

Konsumcja krajowa spadła jeszcze znacznie i nie przekracza obecnie 60% sprzedaży zeszłorocznej.

W lipcu przemysł japoński skonsumował 144.000 bel bawełny wobec 209.000 w lipcu r.ub.

Chociaż bawełna amerykańska pokrywa jeszcze ponad 50% zapotrzebowania tego przemysłu, na drugi plan wysuwa się surowiec pakistański, który w I półroczu b.r. pokrył ok. 26% importu bawełny. W sezonie 1952/53 Japonia chce jeszcze zwiększyć swoje zakupy w Pakistanie, aby zapewnić sobie zbyt swoich wyrobów bawełnianych w maksymalnych ilościach.

Na giełdzie notowano w końcu sierpnia przedzę bawełnianą nr 20/1 ang. po 242 yen/lb = 67,22 zł za lb. Eksport przedzy bawełnianej ucierpiał mniej od eksportu tkanin i za I półrocze b.r. wynosił 21.279.000 lbs, czyli o 8% mniej, niż w okresie 1/VI.1951 r.

Anglia

Ze statystyki Board of Trade, ogłoszonej ostatnio, wynika, że eksport wyrobów bawełnianych w ciągu I półrocza b.r. przedstawiał się w porównaniu z rokiem ubiegłym, jak następuje:

	1952 I półrocze	1951
przedza bawełniana	19.520.000	30.678.000 lbs
tkaniny "	326.701.000	366.106.000 "

Gorzej jeszcze przedstawia się sytuacja, jeżeli porównać cyfry eksportowe stycznia i czerwca b.r., a mianowicie:

	styczeń 1952	czerwiec
przedza bawełniana	4.408.000	1.944.000 lbs
tkaniny "	77.171.000	52.237.000 "

gdyż w miesiącach styczeń/luty korzystano jeszcze z poważnych zamówień zeszłorocznych, nie wykonanych przed Nowym Rokiem.

Dalszym dowodem kryzysu, panującego w angielskim przemyśle bawełnianym, są cyfry dotyczące zatrudnienia. W ostatnim tygodniu czerwca pracowało 874.000 robotników ze średnią tygodniową 38,1 godzin tygodniowo, wobec 1.001.000 i średniej 41,3 godziny w czerwcu 51 r.

Ceny przedzy, notowane w Liverpoolu w dniu 30.VIII., kształtowały się:

nr 16/1 ang. wątk.	50,93 d	= 59,42 zł za lb.
30/1 "	"	56,55 " = 65,98 " " "
40/1 "	"	63,04 " = 73,55 " " "
60/1 "	"	78,00 " = 91,00 " " "
20/1 " asz.	56,53 "	= 65,95 " " "
30/1 "	"	62,56 " = 72,99 " " "

Belgia

Kryzys przemysłu bawełnianego krajów kapitalistycznych nie ominął również Belgii, której konsumpcja bawełny spadła z 44.000 bel w styczniu do 28.000 w lipcu r.b. Analogicznie i produkcja przedzy spadła w tym okresie z 8,350 do 4,555 ton.

Przemysł kongolijski, ściśle związany z przemysłem metropolii, przeżywa jeszcze gorszy kryzys, gdyż wskaźnik produkcji, biorąc za podstawę lata 1936/38 = 100, spadł z przeciętnej miesięcznej za rok 1951 - 131,4 do 81,3 w lipcu r.b.

W E Ł N A

Nowy sezon, w przeciwieństwie do ubiegłego, zaczyna się pokaźnym remanentem nagromadzonym w 2 krajach Płd. Ameryki, a mianowicie Argentynie i Urugwaju w ilości ok. 450 mln. lbs wełny potnej, tj. ok. 12% zeszłorocznej produkcji i 15% konsumpcji światowej.

Z ostatnio ogłoszonych statystyk 11 państw kapitalistycznych wynika, że ich przemysły wełniane konsumowały:

w I kwartale b.r. 361 mln. wełny żywej na bazie pranej oraz
231 " " wtórnej i innych namiastek,
jak włók. sztuczne, syntetyczne, bawełnę i len. Udział wełny żywej w wyrobach wełnianych stanowił więc zaledwie 61% i był wyjątkowo niski. Choćby częściowy powrót do dawniejszego stosunku 75% wełny żywej i 25% obcych domieszek, szybko pochłonięłoby dzisiejszą produkcję wraz z zapasami i wzmocniłoby sytuację wełny na rynkach światowych. Obawa ta jest w dużej mierze uzasadniona, gdyż II kwartał bież. roku wykazał w kilku państwach stopniową eliminację obcych domieszek w wyrobach wełnianych, gdyż bezpośredni konsumenci zaczęli bojkotować towary zbyt nisko gatunkowe. W świetle powyższego, rozwój cen w bieżącym sezonie stoi na razie pod znakiem zapytania, chociaż na podstawie analizy ilościowej wskazywałby na niechybny spadek notowań surowca.

A u s t r a l i a

Pierwsze 3 aukcje nowego sezonu w Sydney, Adelaide i Brisbane notowały ceny na poziomie płaconym w czerwcu, bezpośrednio przed zamknięciem aukcji zeszłosezonowych. Brisbane zawdzięcza wyższe ceny lepszym gatunkom wełny i różnicy w tym ośrodku w porównaniu z Sydney nie należy uważać za tendencję zwykłą. Stany Zjednoczone nie brały na razie udziału w aukcjach, Japonia natomiast była wyjątkowo aktywna i przyczyniła się w poważnym stopniu do utrzymania mocnej tendencji. Zrzeszenie Australijskich Brokerów podaje, że w sezonie bieżącym dostarczone będzie z nowej strzyżki ok. 3.375.000 bel, z których ok. 1.750.000 znajdzie się w zaoferowaniu aukcyjnym w okresie do Bożego Narodzenia.

Na razie na odbytych aukcjach oferowano przeważnie wełny merinosowe, crossbreedy ukażą się na rynku raczej w październiku/listopadzie i wówczas dopiero okaże się, czy zapasy płd.-amerykańskie wpłyną na poziom cen rynków dominialnych.

A f r y k a P o ł u d n i o w a

Początek sezonu aukcyjnego w Capetown, Port Elizabeth i Durban stoi pod znakiem mocnej tendencji, przy czym ceny otwarcia były nieco wyższe od końcowych notowań ubiegłego sezonu w końcu maja b.r. i w ciągu pierwszych 10 dni utrzymywały się na tym poziomie. Francja była najpotencjonalniejszym kupcem, pokrywając prawie 50% sprzedanych ilości. Wełna z obecnej strzyżki ma być gatunkowo lepsza od zeszłorocznej i znacznie

mniej zanieczyszczona. Ilościowo tylko prowincje Free-State i Grassveld spodziewają się większych zbiorów, w Karoo zaś zmniejszyła się poważnie strzyża wełny, gdyż w ciągu roku prowincja ta straciła przeszło 10% pogłowa.

W związku z likwidacją Funduszu Gwarancyjnego, wydano ustawę, w myśl której część funkcji Funduszu przejmie Wool Board, którego skład osobowy zostanie powiększony o dalszych 2-ch przedstawicieli hodowców zrzeszonych i jednego hodowcy niezrzeszonego. W razie potrzeby, Wool Board ma za zgodą rządu interweniować w sprawie kształtowania się cen i z funduszy rządowych skupować wełnę po cenach minimalnych, ustalonych według jego uznania.

A r g e n t y n a

Zarządzenie o podwyższeniu kursu dewiz, uzyskanych ze sprzedaży wełny, zostało w kilka dni po jego ukazaniu się zmodyfikowane w tym sensie, że z wyższego parytetu korzystać mogą wyłącznie sprzedaże wolno-dewizowe, a nie clearingowe. Zniesienie podatku dotyczy natomiast wszystkich transakcji eksportowych.

Jest rzeczą zrozumiałą, że taka zmiana interpretacji zarządzenia uniemożliwiła większy zasięg transakcji eksportowych, gdyż ceny w clearingu byłyby o 25% wyższe od wolno-dewizowych. Niemcy zachodnie, posiadając poważne avoiry w Argentynie, początkowo poważnie zainteresowane wełną tegoż rynku, natychmiast wycofały się, nim transakcje zostały sfinalizowane.

W wolno dewizowych ofertach żądano w początkach września:

56/58 s	-	prana	72 d/lb fob
50/56 s	-	"	67 " "
46/50 s	-	"	63 " "

i na tym mniej więcej poziomie dokonały USA zakupu kilku milionów lbs, Anglia po zakupach świątecznych na razie nie powiększyła ich.

U r u g w a j

Chcąc dostosować się do sytuacji wytworzonej przez Argentynę, ceny zostały obniżone w granicach do 5%, co okazało się niewystarczające dla większego zainteresowania odbiorców zagranicznych. Sfery handlowe, poparte hodowcami owiec, zwrócili się do rządu o podwyższenie kursu pesa w stosunku do walut uzyskanych z eksportu wełny z obecnie obowiązującego parytetu 1,519 do 1,90 pesa za 1 dolara.

Na razie rząd zdecydował się znieść podatek eksportowy w wysokości 0,14 pesa od kg = ok. 2,74 ¢ za lb, wełny potnej, co - zrozumiałe - nie rozwiązuje zagadnienia i dlatego dalszy eksport w poważniejszych rozmiarach nadal stoi pod znakiem zapytania.

W ciągu 9 miesięcy sezonu, tj. od 1.X.51 r. do 30.VI.52 r., wysłano z Urugwaju 45 mln. lbs wełny potnej, zamiast 136 w analogicznym okresie sezonu ubiegłego. Przeszło 45% tegoż eks-

portu dokonano w postaci czesanki. Czesarnie urugwajskie, po ich rozbudowie w ciągu ostatnich 2 lat, mogłyby przerabiać 35 mln. lbs czesanki. Z powodu zbyt wysokich cen wełny potnej i niemożności konkutowania na rynkach światowych, wykorzystanie parku maszynowego nie przekracza 50%.

C h i l e

Produkcja wełny w ostatnich latach osiągała ok. 45 mln. lbs, z których około 50% eksportowano przeważnie do USA, Francji i Niemiec zachodnich. W związku ze zbyt wysokimi cenami wewnątrz krajowymi i niekorzystnym parytetem urzędowym pesa, eksport od marca b.r. został zupełnie zahamowany. Dla podjęcia na nowo eksportu, rząd zgodził się wypłacać odtąd eksporterom za 65% uzyskanych walut po kursie oficjalnym i za 35% - po kursie tzw. wolno rynkowym, który w tej chwili jest o ok. 60% wyższy od kursu oficjalnego.

U.S.A.

Zakończona w maju/czerwcu strzyża tegoroczna dała 230 mln. lbs wełny potnej, czyli o 4% więcej, niż w 1951 r. Konsumcja w przemyśle wełnianym w dalszym ciągu spada i za I półrocze b.r. wynosiła zaledwie 219 mln. lbs na bazie pranej, wobec 283 mln. lbs w roku 1951 i 318 mln. lbs w roku 1950. Prawie cały spadek konsumcji wełny dotyczy wełen czesankowych, co spowodowało, że towary wełniane obniżają swój poziom gatunkowy, wywołując ostatnio bierny opór konsumentów.

A n g l i a

Konsumcja angielskiego przemysłu wełnianego w I półroczu b.r. wynosiła 174,66 mln. lbs na bazie pranej wobec 224,72 mln. lbs w roku ubiegłym i jest dowodem kryzysu, panującego w tym przemyśle od przeszło roku.

Otrzymane od Chin Ludowych zamówienia na czesankę wart. ok. 700.000 £ i tkaniny wartości 300.000 £ przyczyniły się do poprawienia sytuacji w lipcu i sierpniu, przy czym stan zatrudnienia, szczególnie w czesarniach, podniósł się z 61,3 do 64,9%.

Pierwsza seria aukcji tegorocznych w Londynie rozpoczęła się 16.IX. Na 25.000 bel, przewidzianych do sprzedaży w dniach 16 i 19 b.m., 20.000 było wełnem crossbredowych z Nowej Zelandii. Selekcja bardzo słaba i w związku z tym ceny, płacone za pojedyncze partie, były zbyt indywidualne, aby móc wyprowadzić choćby orientacyjną cenę przeciętną. Wełny australijskie natomiast, o normalnym asortymencie, uzyskały ceny od 5 - 10% wyższe od płaconych w tych samych dniach w Perth /Australia/.

/Wg. "Wool Record", "Wool Chart",
"Financial Times", "Wool Digest"./

WŁÓKNA ŁYKOWE

L e n

W związku z wyczerpaniem się zapasów zeszłorocznego lnu i brakiem włókna z nowych zbiorów, ceny żądane przez posiadaczy drobnych partii są niewspółmiernie wysokie i płacone w wyjątkowych wypadkach zaspokojenia pilnych i natychmiastowych potrzeb. Za gatunki najniższe - common low end - płacono w takich transakcjach po 38 fr.b. za kg, czyli o 5 - 6 fr. powyżej cen czerwcowych.

Ostatecznie poziom cen ustali się dopiero w X/XI, kiedy napływać będą partie lnu tegorocznego i przemysły zagraniczne przystąpią do normalnych, programowych zakupów.

Według ostatnio nadeszłych z Courtrai wiadomości, zaopatrzenie belgijskich roszarni w słomę lnianą francuską ulegnie w obecnym sezonie poważnemu uszczupleniu, gdyż władze okręgu Seine-Inferieure wydały zakaz eksportu słomy w ilości ponad 35.000 ton, co stanowi zaledwie 30% ilości sprzedanej Belgii z tego okręgu w sezonie ubiegłym.

A n g l i a

Eksport wyrobów lnianych i konopnych w lipcu b.r. stanowi rekord w tegorocznych obrotach z zagranicą, chociaż sfery zainteresowane są zdania, że poprawa ta nie jest objawem zapowiadającym poprawę na dłuższą metę, a raczej sezonowej koniunktury. Wartość tego eksportu wynosiła £ 1.722.122 i w szczegółach przedstawia się, jak następuje:

Tkaniny metrowe	2,615,000	yd ²	wart.	£	870.121.-
Ręczniki i chusteczki	115.000	lbs	"	"	83.322.-
Bielizna stołowa	66.000	"	"	"	74.235.-
Konfekcja lniana		"	"	"	43.370.-
Płótna techniczne, węże i tarpauliny	437.000	"	"	"	186.441.-
Nici	118.000	"	"	"	90.624.-
Przędza lniana i konopna	625.000	"	"	"	339.255.-
Przędza pakulana	148.000	"	"	"	34.754.-

Import surowców łykowych w tymże miesiącu wynosił:

Len trzepany lub czesany	1.422	ton	wart.	£	384.038.-
Pakuły lniane	690	"	"	"	79.662.-
Konopie	3.154	"	"	"	314.850.-
Pakuły konopne	428	"	"	"	67.162.-

"Linen Trade Circular"

"Cordage World"

"Textile Industries and Fibres".

J U T A

Wbrew opinii pakistańskiego Jute Board'u i sfer handlowych, Bank Narodowy wzbrania się wydawać licencji wywozowych na transakcje dokonane poniżej cen minimalnych, ustalonych w czerwcu. Zakupy dokonane ostatnio po tych cenach, zresztą w skromnych rozmiarach dla pokrycia pilnych potrzeb niektórych europejskich odbiorców, wywołały w sferach rządowych wrażenie, że obecne ceny są za nisko ustalone i mogą być bez uszczerbku dla eksportu ponownie podwyższone. Mówi się w związku z tym o podwyżce w granicach do 40 rupii za tonę = £ 8/12 sh. Należy wątpić o powodzeniu takiej polityki, gdyż absencja odbiorców indyjskich musi się odbić ujemnie na eksporcie juty, której zapas nie sprzedany w końcu sezonu, tj. w dn.1.IX., wynosił 1.500.000 bel wobec niespełna 200.000 posiadanych przed rokiem.

Wraz z nowymi zbiorami, oszacowanymi na 7 1/2 mln.bel, Pakistan ma na sezon bieżący ok.9.000.000 bel, z których przymysł światowy, z wyjątkiem Indii, skonsumować może co najwyżej 40%.

Aby zmusić Indie do zakupu brakujących ok.miliona bel w drodze legalnego importu, obarczonego dodatkową opłatą licencyjną w wysokości £ 7,5 za tonę, rząd pakistański zarządził ściślejszą kontrolę granicy wschodniego Bengalu, przez którą szedł cały szmugiel juty. Na razie jednak skutki tej wzmożonej kontroli nie są widoczne, gdyż napływ juty szmuglowanej do Kalkuty nie zmniejszył się dotychczas. Rząd wschodniego Bengalu radzi skupić całe zapasy juty zeszłorocznej, a nawet jutę świeżą, aby móc następnie kierować polityką sprzedażną według uznania rządu.

Wszystkie umowy handlowe, zawarte ostatnio przez Pakistan, zawierają obecnie pozycję juty i tak np.:

umowa Pak.	-	Austria	przewiduje	eksport	9.500	ton
"	"	C.S.R.	"	"	14.500	"
"	"	Hiszpania	"	"	22.000	"

Jak wynika ze statystyk portowych, zbudowany w latach 1949/51 port w Chalnie zdołał w sezonie bieżącym załadować 35% juty wysłanej z Pakistanu. Według zamierzeń rządu, Chalna ma w ciągu najbliższych 2 lat przejąć 90% załadunków juty.

I n d i e

Na skutek zwiększonych obrotów, a szczególnie eksportowych przemysł indyjski przedłużył czas pracy o.4 godziny tygodniowo. Produkcja płócien workowych, opakunkowych i ciężkich Hessians była o 16% większa od czerwcowej i wynosiła razem 79.247 ton.

Ceny wyrobów jutowych, po dokonanej ostatnio obniżce, ustabilizowały się.

T h a i l a n d

Kraj o zapotrzebowaniu przeszło 20 mln. worków posiadał dotychczas 2 małe fabryczki, które razem produkowały około 4.000.000 sztuk. Obecnie przystąpiono do budowy w Nondaburi pierwszej części fabryki, mającej w przyszłości pokryć całe zapotrzebowanie kraju. Budująca się obecnie część ma w końcu 1953 roku produkować 6 mln. worków. Równocześnie ma być rozbudowana podstawa surowcowa tej gałęzi przemysłu drogą zwiększonej uprawy regionalnej odmiany juty, znanej tam pod nazwą Okra.

I n d o n e z j a

Budująca się od roku pierwsza fabryka wyrobów jutowych ma być uruchomiona w listopadzie b.r. i do lutego 1953 r. ma osiągnąć pełną, przewidzianą wydajność, tj. 12 mln. worków rocznie, tj. około 1/3 zapotrzebowania kraju.

B r a z y l i a

Po raz pierwszy w historii uprawy juty w Brazylii, sezon tegoroczny uniezależnia tamtejszy przemysł od zagranicznego surowca. Produkcja włókna w ilości ok. 30.000 ton przekracza dotychczasową konsumpcję przemysłu o 10-15%. Plantacje juty założone zostały kilka lat temu przez japońskich emigrantów w dorzeczu Amazonki i odtąd rozwijają się z roku na rok, tak że przewiduje się, począwszy od przyszłego roku, eksport juty do USA po cenach konkurencyjnych w stosunku do cen pakistańskich.

/Wg.: "Jute & Gunny Review", "Jute Canvas Review",
"Dundee Price Current"/.

S I S A L

Po pierwszej tegorocznej zniżce w kwietniu/maju nastąpił okres stabilizacji, trwający do połowy sierpnia, aby następnie ustąpić drugiej poważnej zniżce cen o ok. 35 - 40%. Rozwój poziomu cen w tym okresie ilustruje najdobitniej niżej podana tabela:

	1 9 5 2		
	lut y	maj/czerwiec do 31 lipca	31 sierpnia
/ceny w £ st. za tonę cif p.europ./			
Sisal B.E.A.			
/Bryt.Afr.Wsch./			
gatunek nr 1	230.-	143.-	90.-
" A	226	139.-	86.-
" 2	222.-	135.-	82.-
" 3L	222.-	133.-	82.-
" 3	212.-	120.-	70.-
" Rejections	212.-	110.-	70.-

Przy wzrastającej z roku na rok produkcji sisalu i jemu pokrewnych odmian, jak abaca i henequen, konsumpcja w krajach

kapitalistycznych spadła w roku 1951 do 587.000 ton wobec 650.000 ton w roku 1950.

Według danych angielskich, produkcja tegoroczna da razem twardych włókien łykowych 626.000 ton, z których przypada:

Abaca: Filipiny	126.000		
Sumatra, Borneo itd.	21.000	147.000	"
Sisal: Bryt. Afr. Wschodnia	192.000		
Portugalska Afryka	43.000		
inne afryk. kraje	13.000	248.000	"
Brazylia	48.000		
Haiti	29.000		
Venezuela	11.000	88.000	"
Indonezja	9.000		
Malaje, Gwinea itd.	3.000	12.000	"
Henequen: Meksyk	89.000		
Kuba	15.000		
S. Salvador	2.000	106.000	"
Reszta świata		25.000	"

Konsumpcja zaś świata kapitalistycznego w roku kalendarzowym 1951 wynosiła według tych samych źródeł:

U.S.A.	222.000 ton
Kanada	29.000 "
Meksyk	48.000 "
Ameryka środkowa i południowa	22.000 "
Anglia	105.000 "
Francja	41.000 "
Niemcy zachodnie	35.000 "
Belgia, Holandia, Dania - w równych częściach razem	40.000 "
Reszta Europy	17.000 "
Japonia	18.000 "
Reszta świata kapitalistycznego	10.000 "
Razem	587.000 ton.

B r a z y l i a

Od 1946 r., kiedy zebrano w Brazylii niespełna 6.000 t. sisalu, kraj ten wysunął się obecnie na trzecie miejsce wśród producentów twardych włókien łykowych. Tegoroczna produkcja, szacowana przez angielskie sfery handlowe /Sisal Merchants Assoc./ na 48.000 ton, ma osiągnąć już w przyszłym sezonie ponad 60.000 ton, gdyż założone przed dwoma laty nowe plantacje w północnym okręgu Amapa wzdłuż granicy Franc. Gujany dadzą pierwsze już zbiory. Na olbrzymich, dla innej uprawy nieurodzajnych, terenach mają być plantacje rokrocznie powiększane i w ciągu kilku lat następnych mają produkować około 150.000 ton włókna. W ten sposób Brazylia chce stworzyć sobie nowe poważne źródło dochodu dewizowego, którego wpływ w roku 1951 dały jej równowartość 9 mln. £. st.

Guatemala

Dla wykorzystania własnej produkcji sisalu i regionalnej odmiany zwanej "Manta", uruchomiono w czerwcu b.r. fabrykę worków o produkcji 3 mln. sztuk rocznie. W razie pomyślnego rozwoju nowych plantacji, fabryka ma być w dalszym ciągu rozbudowywana.

Francuska Afryka Równikowa

Dotychczas produkcja sisalu nie przekraczała 2 - 3,000 ton. W roku bieżącym założono przez Soc.de Gerance Industrielle et Agricole nową plantację w okręgu Pambolo o powierzchni 4.000 ha, która w 1955 roku da pierwszą produkcję w ilości ok. 12 - 15.000 ton. W międzyczasie to samo Towarzystwo uruchomiło w prowincji Oubangui Chari, gdzie znajdują się dawne plantacje, przedsiębiorstwo sisalu, aby całość produkcji eksportować w postaci przędzy, zamiast - jak dotąd - włókna surowego.

/Wg. "Cordage World", "Hard Fibres",
"The Economist".

WŁÓKNO I SZNUREK KOKOSOWY

Ceylon wraz z południowo-indyjskimi prowincjami Madras i Mysore stanowią główny ośrodek eksportu włókna kokosowego, dostarczając prawie 95% zapotrzebowania świata. W roku zeszłym wywieziono z wyżej wymienionych krajów 70.104 tony i pokryto ponadto własne zapotrzebowanie Indii, Pakistanu i Ceylonu w ilości 14.392 tony, przy czym głównym odbiorcą zamorskim była Holandia, odbierając około 15.000 ton.

Od marca/kwietnia zeszłego roku, kiedy ceny osiągnęły najwyższy poziom lat powojennych, ceny zaczęły powoli spadać, aby w momencie obecnym stanąć na poziomie nienotowanym od roku 1946. Dla zobrazowania rozwoju tych cen, podaje się cyfry porównawcze ostatnich dwóch lat, a mianowicie:

		czerwiec	marzec/ kwiec.	czerwiec
		1950	1951	1952 r.
E.S.Anjengo	1/3	115.-	178.-	88.-£/t.cif
Super	"	109.-	168.-	84.-
Ordinary	"	100.-	154.-	74.-
S.R.Alap	"	105.-	177.-	91.-
Medium 5/4/3		111.-	165.-	84.-
Beypore I/II		63.-	122.-	60.-
Quilandy	"	74.-	128.-	68.-
Red. Cal. I.		59.-	79.-	51.-
Kogalla KD		97.-	150.-	96.-

W związku z kurczącym się eksportem mat i wyrobów z Indii, konsumpcja tego przemysłu, przeważnie chałupniczego, spadła w I półroczu b.r. o przeszło 20% i grozi poważnym bezrobociem w całym szeregu okręgów, gdzie wyrób mat jest jedynym źródłem utrzymania ludności.

Przemysły europejskie, konsumujące włókno kokosowe, dotknięte zostały jeszcze większym kryzysem zbytu wyrobów od Indii i zredukowały importy surowca w I półroczu b.r. do 25.257 ton wobec 35.552 w analogicznym okresie roku ub. Ceny sznurka kokosowego, materacowego i szczotkarskiego spadły w podobnym stosunku jak włókno i notowane są:

Twisted Matress faq	34.10.-	£/tona
" " I	37.--.-	"
" Bristle	52.--.-	"

kalkulując się tym samym, taniej od często stosowanej namiastki afrykańskiej tzw. Crin d'Afrique.

/Wg. "Hard Fibres",
"Volkart Brothers-Market Reports"/.

GLÓWNYCH RYNKACH ŚWIATA

Kraj pochodzenia		U.S.A.	EGIPT		PAKISTAN		BRAZYLIA	
Gatunek		Middling 15/16"	Kernak - good	Ashmoni - good	289F - Rd	NT - Rd	Grade 4/5	
Cena i waga w jednostkach krajowych		\$/USA / lb	t a l l a r i s / cantar		d ang. / lb		crudeiros/arrudas	
Termin dostawy		natychmiast	listopad	październik	natychmiast		natychmiast	
1		2	3	4	5	6	7	
26	sierpnia 1952.	39.90	86.85 (50.33)	68.80 (39.87)	Do dnia 11.IX-52, do momentu zniesienia, względnie obniżenia podatku eksportowego, nie było notowań.Ceny sprzedaży, dokonanych przez rządy w tym czasie, nie są znane.			316.- (51.98)
27	"	40.10	85.60 (49.61)	68.15 (39.49)				
28	"	39.70	86.05 (49.87)	68.40 (39.64)				
29	"	39.80	84.90 (49.20)	66.85 (38.74)				
1	wieżnia	święto	s i e c i o					
2	"	40.40	83.15 (40.19)	67.05 (38.86)				
3	"	40.10	82.35 (47.72)	67.17 (38.93)				
4	"	40.20	83.85 (48.59)	68.25 (39.55)				
5	"	39.95	83.90 (48.56)	68.- (39.99)				
8	"	40.75	85.93 (48.80)	71.85 (41.17)				
9	"	40.40	83.95 (48.65)	69.75 (40.42)				
10	"	40.35	83.95 (48.65)	70.15 (40.65)				
11	"	40.15	84.30 (49.85)	69.87 (40.49)				
12	"	39.85	85.45 (49.52)	70.07 (40.61)				
15	"	39.70	84.35 (49.88)	68.90 (39.93)	39.30 (45.85)	38.14 (44.50)		
16	"	39.60					314.- (51.65)	

Kraj pochodzenia 1	Dolarzy ciąg						
	U.S.A. 2	EGIPT 3		4	5	PAKISTAN 6	BRAZYLIA 7
17 września 1952.	39.35	84.90 (49.20)		68.40 (39.64)			314.- (51.65)
18 " "	39.10	85.10 (49.32)		68.25 (39.55)			"
19 " "	39.25	84.65 (49.06)		67.80 (39.29)			"
22 " "	39.85	ś w i ę t o			40.62 (47.39)	39.38 (45.94)	"
23 " "	39.45	84.30 (48.85)		68.40 (39.64)			"
24 " "	39.60	83.55 (48.42)		67.55 (39.15)			"
25 " "	39.40	82.15 (47.61)		67.05 (38.86)			"

U w a g a:

Cyfry podane w nawiasach oznaczają równowartość w \$ USA za 1b.

NOTOWANIA WIEŻY W TRZECI NAJWIĘKSZYCH OSRODKACH AUKCYJNYCH
(w d. ang. za lb na warunkach ex floor-salesmen)

Data i miejsce aukcji	AUSTRALIA					NOWA ZELANDIA			AFRYKA POŁUDNIOWA	
	Sp. good floor-sarp	Aver. Sp. & best topmaking-sarp	Crossbred good-average	Crossbred good-average	Crossbred good-average	Sp. good floor-sarp	Aver. Sp. & best topmaking-sarp	Crossbred good-average	Sp. good floor-sarp	Aver. Sp. & best topmaking-sarp
	70's	64's	60's	55's	50's	50's	56's	50's	70's	64's
1. 4.IX. Sydney										
2. 4. " Adelaide		130.40	118.40							
1. " Capetown		132.-	119.20						133.-	129.-
2. " Port Elizabeth									140.-	129.-
5. " "										
8. 11. " Brisbane	124.40	133.60	120.-							
8. " Capetown									140.-	130.-
9. " Port Elizabeth									143.-	128.-
10. " Durban									139.-	139.-
11. " East London									138.-	128.-
15. 18. " Sydney	131.60	131.20	119.60	82.40						
15. 17. " Perth		131.20	118.-							
15. 18. " Melbourne	129.40	127.60	110.90	86.40	65.60				138.-	129.-
15. " Capetown									137.-	128.-
16. " Port Elizabeth										

Metale i wyroby

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali

A n g l i a: Odprężenie sytuacji w dziedzinie zaopatrzenia rynku krajowego w stal - o czym donosił już poprzedni numer "Rynków Towarowych" - stało się w drugiej dekadzie września jeszcze bardziej powszechne i wyraźne. Wysoki poziom produkcji surowki i stali, zwiększone dostawy stali zagranicznej umożliwiły na utworzenie się na rynku brytyjskim optymistycznej atmosfery, której wyrazem jest domaganie się przez szereg kół handlowych i przemysłowych zniesienia kontroli rynku i zakończenia przydziałów stali, lub co najmniej poważnego ich zwiększenia.

W dn. 20.IX Financial Times stwierdził, że w chwili obecnej kiedy przekroczenie poziomu produkcji 16 mln ton w roku bieżącym jest już pewne i kiedy import stali może być realnie szacowany na około 1-1/2 mln ton, a wzrost podaży na konsumpcję krajową na 750 tys ton w porównaniu do r.ub., uzasadnione wydają się głosy stwierdzające, że nadszedł już czas na poniesienie przydziałów stali. Sam system przydziałów przez swoją sztywność i biurokrację powoduje straty w wydajnym zużyciu stali i uniemożliwia stworzenie odpowiednich zapasów, które by gwarantowały ciągłość produkcji.

Za zliberalizowaniem brytyjskiego rynku stali przemawia również sytuacja na międzynarodowym rynku stali, który - wg. zwolenników zniesienia przydziałów - wykazuje już oznaki rychłej nadprodukcji. W roku ubiegłym ogólna produkcja stali surowej w krajach kapitalistycznych wzrosła o 20 mln ton - w roku bieżącym wzrost należy szacować na 15 mln ton. Nadwyżki eksportowe krajów europejskich nie znajdują już niebawem rynku zbytu w Stanach Zjednoczonych, które w r. 1951 importowały jeszcze 2.244 tys ton stali europejskiej, a w miesiącach przed-strajkowych import ten prawie całkowicie zaniknął. Coraz silniej odczuwa się ponadto na rynkach odbiorczych konkurencję stali japońskiej, której produkcja z 500.000 ton w 1946 r. wzrosła w r.b. do 6,4 mln ton.

Należy pamiętać również - stwierdzają zwolennicy zniesienia przydziałów stali - że wskaźnik produkcji stali w krajach Europy Zachodniej wyprzedza wyraźnie w ostatnich miesiącach wskaźnik produkcji przemysłów konsumujących żelazo i stal w tych krajach. Do powyższych argumentów należy dołączyć jeszcze jeden stwierdzający, że pomimo trudności w imporcie złomu żelaznego, Anglia importowała w pierwszych 7-miu miesiącach br. 374.500 ton tego surowca w porównaniu z 377.800 ton o rok wcześniej.

Nie ulega wątpliwości, że powyższe wypowiedzi i poglądy publikowane szeroko przez gospodarczą i branżową prasę brytyjską posiadały wpływ na pół-oficjalne powiększenie przydziałów stali na IV kwartał w wypadku niektórych odbiorców nie licząc oficjalnie zapowiadzanego podniesienia przydziałów o 5% o czym donosiły już "Rynki Towarowe".

Rozporządzeniem rządowym z dn. 19 września zniesione zostało w Anglii na przeciąg jednego roku cło na import niektórych produktów hutniczych, oraz uproszczone zostały formalności importowe, bez zmian jednak w odniesieniu do istniejącego systemu licencji.

Stany Zjednoczone: Według meldunków z rynku amerykańskiego konsumenci stali w Stanach Zjednoczonych będą odczuwali niedobór tego artykułu do końca br., lecz już w pierwszym kwartale 1953 r. popyt i podaż winny odzyskać stan równowagi i kontrola rządowa dystrybucji stali będzie najprawdopodobniej zbędna. Drugi kwartał 1953 r. umożliwi na odbudowanie zapasów, których poziom u konsumentów w momencie zakończenia strajku nie przekraczał 8 mln ton wobec 18 mln w końcu pierwszego kwartału br.

Jako normalny poziom zapasów uważa się w kołach hutniczych ilość 14 mln ton, aczkolwiek cyfra 12 mln ton będzie w najbliższych miesiącach jako górna granica bardziej realnym szacunkiem według oceny ekspertów brytyjskich. Pomimo faktu, że ogólne tendencje na amerykańskim rynku stali są mocne, już obecnie jednak można zaobserwować, że popyt na pręty, na drut oraz na wyroby druciane jak również na stal wstęgową niezna-cznie się w ostatnich trzech tygodniach zmniejszył.

Urząd Stabilizacji Cen zezwolił w dn. 4 września na podniesienie z ważnością od 26 lipca cen surówki o 250 ¢ na tonie, co pozostaje w proporcji do zwyżki cen stali średnio o \$ 5,20 o czym donosiły już "Rynki Towarowe". Największy wzrost cen stali odnosi się do cienkiej blachy ze stali elektrycznej wynoszącej \$ 12 na tonie do poziomu \$ 173 za tonę. Wzrost cen zwykłych T-ówek wynosi 3,50 dol. na tonie, a grubych blach 4,00 dol. na tonie. Przeciętny wzrost cen stali stopowych jest większy, wynosząc ca \$ 8,00 na tonie.

B e l g i a: Zgodnie z wiadomościami z końca drugiej dekady września eksportowy rynek belgijski przejawia nadal silne tendencje przy wysokich obrotach. Głównymi odbiorcami pozostają wciąż Niemcy zachodnie i Stany Zjednoczone, skąd napływają nieomal codziennie nowe zamówienia dla uzupełnienia wyczerpanych w okresie strajku zapasów. Jak długo napływ zamówień z tych dwóch krajów utrzyma się na obecnym poziomie trudno przewidzieć i zdania belgijskich eksporterów są co do tego podzielone. Nie ulega jednak wątpliwości, że aktualny portfel zamówień da zatrudnienie hutom belgijskim na okres conajmniej kilku miesięcy.

Belgijskie koła handlowe spodziewają się ponadto rychłych większych zamówień z Danii i Szwecji w związku z rozpoczę-

nającymi się rozmowami handlowymi w ostatnim tygodniu września. W trzecim kwartale br. nabywcy stali ze Szwecji i Danii jak również z Holandii dokonywali na rynku belgijskim jedynie nieznacznych zakupów i niebawem będą zmuszeni - wg. przewidywań ekspertów belgijskich uzupełnić zapasy zwiększonym importem.

W krajach tych panuje przekonanie, że eksportowe ceny belgijskie obniżą się do poziomu cen krajowych, które mają być ponoć podstawą do ujednolicenia cen stali w krajach "planu Schumana" /Krajowe ceny stali w Belgii są obecnie niższe niż we Francji i w Niemczech zachodnich/, Takie poglądy powodują, że nabywcy ociągają się z dokonywaniem większych zamówień porzastając na dorywczych zakupach.

W końcu trzeciego tygodnia września nastąpiło na rynku antwerpskim dalsze dosyć nagłe ożywienie rynku w odniesieniu do blach i płyt, których ceny w dokonywanych transakcjach nie schodziły poniżej poziomu 8 160 przy sprzedaży do strefy dolarowej i 8.250 fr. za tonę w transakcjach z krajami zachodnio-europejskimi.

W sierpniu produkcja surówki w Belgii wyniosła 330.162 ton wobec 347.744 ton w lipcu przy czynnych 46 wielkich piecach. Produkcja stali wyniosła 337.894 ton w porównaniu z 346.043 ton w miesiącu poprzednim. Belgijskie kółka przemysłowe wyrażają obawy, że w wypadku gdy sytuacja w dziedzinie zaopatrzenia hut w żelazo nie poprawi się w najbliższych tygodniach, produkcja stali będzie siłą rzeczy musiała być zmniejszona. W połowie września Belgia zawarła z Indiami umowę na dostawę pewnej partii żelaza.

F r a n c j a: Począwszy od 1 września konsumenci stali we Francji zgodnie z rozporządzeniem rządowym nie potrzebują przedkładać zapotrzebowań na stal krajową do Comptoir Francaise des Produits Sidérurgiques, które kontrolowało wewnętrzny obrót stalą walcowaną, lecz mogą zawierać bezpośrednio transakcje z dostawcami przy zachowaniu ustalonych limitów cen, które ilustruje zestawienie poniższe:

we fr.fr. za tonę	marten.	bessemer
wlewki do walcowania	22.570	20.590
półfabrykaty do przewalca.	25.990	22.870
belki	32.810	29.480
stal handlowa	33.230	30.070
pręty na drut	34.650	30.550
stal wstęgowa	35.040	30.670
stal uniwersalna	38.640	35.440
cienkie blachy i płyty	39.390	35.860
średnie blachy	42.130	37.950
blachy cienkie	47.410	42.750
blacha dynamowa	73.555	

Produkcja stali specjalnych, /której statystyka jest bardzo rzadko podawana/ we Francji w r.ub. kształtowała się następująco: /w tonach metrycznych/:

	1938	1950	1951
konstrukcyjna stal stopowa	261.600	239.944	404.800
stal narzędziowa	43.200	67.120	110.460
stal na wyroby nożownicze	2.700	4.800	5.760
stal pilnikowa	3.900	1.567	4.692
stal nierdzewna	9.732	28.600	36.900
stal magnesowa	720	1.317	1.848
stal na łożyska kulkowe	9.480	19.698	38.424
kontr.stal węglowa	196.956	358.272	624.486
inne specjalne	240	314	936
	528.588	721.832	1221.906

Niemcy zachodnie: Produkcja surowki w sierpniu wyniosła 1.111.423 ton w porównaniu z 1.107.087 ton w lipcu. Produkcja stali surowej kształtowała się odpowiednio na poziomie 1.352.394 ton i 1.377.443 ton. W stosunku rocznym produkcja stali wynosiła zatem w dwóch miesiącach letnich około 16,4 mln ton dys-tansując tym samym brytyjski przemysł hutniczy. Przy dalszym wzroście produkcji stali w IV kwartale br. - czego spodzie-wają się zachodnio-niemieckie koła przemysłowe o osiągnięcie w rb. poziom 16 mln ton stali surowej jest prawdopodobne.

W okresie od 15 sierpnia Niemcy zachodnie zakupiły oko-ło 70-80 tys ton stali japońskiej za sumę blisko \$ 10 mln. Do momentu kiedy dostawy stali ja-pońskiej zaczną nadchodzić, jak również do chwili największego nasilenia dostaw stali bel-gijskiej zakupywanej obecnie w znacznych ilościach z 4-5-cio tygodniowym terminem dostawy, nie należy się liczyć - zdaniem zachodnio-niemieckich kół handlowych z wyraźniejszym wzrostem podaży stali na rynku krajowym na którym mimo zliberalizowa-nia obrotu nie można zaobserwować większych zmian w zaopatrze-niu przemysłów konsumujących stal walcowaną. "Gdyby nie niski poziom produkcji tych przemysłów - pisał zachodnio-niemiecki korespondent The Metal Bulletin'u - niedobór stali na rynku zachodnio-niemieckim byłby bardzo ostry".

Mocna sytuacja na rynku wewnętrznym powoduje, że notowa-nia eksportowe stali zachodnio-niemieckiej pozostają na nie-zmienionym poziomie o 5-7% wyższym niż notowania stali belgij-skiej.

Na skutek wzrostu cen blachy i płyt okrętowych od chwili zliberalizowania rynku stali, koszty budowy statków w stocz-niach zachodnio-niemieckich podniosły się - jak informuje The Metal Bulletin - o 20%.

Na podstawie ostatnio zawartej umowy handlowej Niemcy zachodnie dostarczą Pakistanowi w ciągu najbliższych 12 mie-sięcy 20.000 ton stali walcowanej na gorąco, 10.000 ton stali walcowanej na zimno, 3.000 ton surowki i 1.300 ton żelaza odlew-niczego.

J a p o n i a: W drugiej połowie września Japonia sprzedała do USA 10.000 ton kęsów do przewalcowania na dostawę paździer-

nik/listopad po cenie \$ 105 za tonę metryczną fob. W lipcu Japonia eksportowała 166.519 ton stali walcowanej czyli ilość największą od marca br. kiedy załadunki osiągnęły rekordową wysokość 280 tys ton. Z eksportu lipcowego 63.000 ton odebrały Stany Zjednoczone, a 15 tys ton Francja. Trudności płatnicze były powodem mniejszego w lipcu udziału eksportu do Pakistanu i Argentyny. Ograniczenia importowe zmniejszyły również wyśiki do Australii.

W lipcu Japonia wyprodukowała 285.858 ton surówki wobec 276.078 ton w czerwcu br. oraz odpowiednio 599.637 ton stali surowej w porównaniu z 574.814 w miesiącu poprzednim.

Ogólnie biorąc japoński rynek stali przechodzi obecnie okres wysokiego ożywienia przy wyjątkowo dużym napływie zamówień zagranicznych tak ze Stanów Zjednoczonych jak z krajów europejskich i z Indii, które w połowie września zamówiły m.in. 7.000 ton drutu kołczastego. Pomimo dużej aktywności japońskiego rynku stali ceny utrzymują się na niezmiennym na ogół poziomie, a nierzadko zawierane są transakcje poniżej cen rynkowych, jak np. duża partia prętów na drut z przeznaczeniem do USA po \$ 105 za tonę fob.

B r a z y l i a : Według doniesień "Agefi" produkcja stali walcowanej brazylijskich zakładów Volta Redonda wyniosła w pierwszych 6-ciu miesiącach 182.183 ton, czyli o ca 9.000 ton więcej niż o rok wcześniej. Najsilniej wzrosła produkcja szyn kolejowych a mianowicie o 62% w stosunku do r.ub.

W ł o c h y : Poniższe zestawienie ilustruje bieżące ceny rynkowe artykułów hutniczych w lirach za 100 kg.

surówka krajowa zwykła	520
stal prętowa	9800-10500
kęsy do przewalcowania	9200- 9400
cienkie blachy	16.100
blacha dynamowa	20200-22700
blacha cynkowana	22500-23000
drut stalowy	11300-16000
rury bez szwu	14000-20000
biała blacha 0,3 mm	30.000

A u s t r a l i a : Według oświadczenia australijskiego ministra gospodarki narodowej produkcja stali w Australii wzrosła w br. o 200.000 ton do poziomu 1.350 tys ton co umożliwi na zredukowanie importu stali który w r.ub. wyniósł 904 tys ton i kosztował Australię ponad A£ 90 mln. Za stal importowaną konsument australijski płacił w r.ub. nierzadko ceny trzy krotnie wyższe od cen stali krajowej.

Według przewidywań kół rządowych w roku przyszłym nastąpi poprawa na rynku australijskim w zaopatrzeniu przemysłu w stal z wyjątkiem blach, płyt i pewnych przekrojów stali przewalcowanej.

/The Financial Times 15.IX./

/The Metal Bulletin - 9,19.IX.52/

Rezerwy i zasoby niektórych metali nieżelaznych w krajach kapitalistycznych

W początkach września opublikowany został w Stanach Zjednoczonych specjalny raport przeznaczony dla prezydenta i dokonany przez t.zw. Paley Commission, mający na celu zanalizowanie stanu rezerw i zasobów ważniejszych metali nieżelaznych i ich rud /posiadających znaczenie strategiczne/ na obszarze krajów kapitalistycznych nie wyłączając Stanów Zjednoczonych. Jeśli chodzi o te ostatnie, to w.w. komisja stwierdziła, że geologicznie znane, o znaczeniu gospodarczym, rezerwy wystarczające na więcej niż 25 lat przewidywanej konsumpcji, obejmują jedynie trzy metale: am. magnez, molibden i bar. Do rezerw o znaczeniu gospodarczym nie wystarczających na konsumpcję w najbliższych 25 latach zaliczono w USA: miedź, ołów, cynk, uran, wanad, tungsten i antymon. W odniesieniu do tych metali w.w. raport nie przewiduje w zasadzie większych nowych odkryć geologicznych na obszarze USA. Natomiast możliwe są odkrycia w odniesieniu do aluminium, tytanu, berylu i toru. Rezerwy tych metali - znane geologicznie i o znaczeniu gospodarczym - również nie wystarczą ponoć na najbliższe 25 lat konsumpcji.

Raport komisji stwierdzał następnie, że w odniesieniu do następujących metali: chromu, niklu, cyny, kobaltu, platyny i rtęci Stany Zjednoczone nie posiadają bądź żadnych zapasów i rezerw o znaczeniu gospodarczym, bądź bardzo nieznaczne.

W przeglądzie zasobów niektórych metali w krajach kapitalistycznych raport w.w. komisji omawia w skrócie następujące metale:

A n t y m o n :	produkcja w ton.1950	w %% prod. kraj kapit.	obecnie szac. rezerwy w 1000 t.
k r a j :			
Meksyk	5.900	14	500
Boliwia	10.300	25	500
Peru	1.000	2	znaczne-brak danych
Marokko i Alger	2.100	5	nieznaczne-brak danych
Zw.Afryki Połudn.	8.300	20	150
B a u k s y t			
Brazylia /1949/	20.000	.	65.000 - 60% Al_2O_3
Jamajka	7	0	325.000 - 50% "
Gujana Brytyjska	1.600.000	21	150.000 - 60% "
Surinam	2.000.000	27	50.000 - 54% "
Złote Wybrzeże	117.000	1	330.000 z czego 225.000 powyżej 54%
Nyasa	-	0	20.000 - 42%
Malaje	-	0	15.000 po płukaniu 56-58%
Indonezja	531.000	7	27.000

K o b a l t

Kanada	284	4	135
Marokko	400	5	8-10 mln lbs Co
Północna Rodezja i Uganda	670	9	130
Belgijskie Kongo i Urundii	5.250	73	200

N i k i e l

Kanada	111.600	94	4.000
Kuba	-	0	25.000 lub więcej
Brazylia	-		15-25.000 - 5% Ni.
Marokko	-		1,6 - 2,0 mln lb
Indonezja	-	0	300-500 - 1% Ni.
Nowa Kaledonia	6.300	5	znaczne i rozpro- szone

W o l f r a m /60% concentr. WO_3 /

Brazylia	700	5	40-100 mln lb WO_3
Boliwia	2.500	16	50 mln lbs "
Argentyna	-		10 " " "
Peru	390	2	10 " " "
Nigeria			brak danych
Południowa Rodezja i Uganda	300	3	niezbadane
Belg.Kongo i Urundii	64	.	"
Poł. Afryka	96	.	"
Poł.Korea	400		140 mln lbs WO_3
Burma	600	4	100 " " "
Australia	446	3	32 " " "
Portugalia	1.800		brak danych

C y n a

Meksyk	290	1	prawd.niewielkie
Boliwia	31.200	19	500
Nigeria	8.300	5	brak danych
P.Rodezja i Tang.	400		" "
Belg.Kongo i Urundii	13.700	8	300
Indochiny	62		prawd.niewielkie
Płd.Afryka	720		brak danych
Burma	1.700		300
Thailand	10.364	6	800
Malaje	57.500	35	1.500 na obsz.ekspl.
Indonezja	32.000	20	1.000 znaczne obsz.
Australia	2.500	1,5	niezbadane dokładn. 30-40

M i e d ź

Kanada	237.600	10	6.000 dosyć znacz- ne ponadto zasoby rud nisko procent.
--------	---------	----	---

Meksyk	61.700	3	600
Kuba	18.600	1	niezbadane
Boliwia	5.240	16	25-35.000 największe w krajach kapital. /przypuszczalne zasob. łącznie ze stwierdz. 75 mln ton/
Chile	363.000		

Peru	28.000	1	3.000
Półn.Rodezja	297.500	13	18.000 - przypusz- czalne 50.000
Kongo Belg.	176.000	8	10.000 - przypusz- czalne 30.000
Poł.Zach.Afryka	10.500		500
Poł.Afryka	34.000	1,5	600
Japonia	39.300	2	750
Filipiny	10.400		90
Celebes	-	0	200
Australia	15.900		450
Turcja	13.000		200

C y n k

Kanada	283.600	15	9.000
Meksyk	223.500	11	1.000
Boliwia	18.600	1	1.000
Argentyna	12.700	1	175
Peru	74.000	4	3.700
Afryka Półn.	22.600	1	501.250
Półn.Rodezja i Tangania	38.300	2	1.000
Kongo Belg. i Ruanda-Urundii	76.000	4	1.500 niekompl. 500
Poł.Zach.Afryka	11.000		
Japonia	52.000	3	1.250
Burma	-	0	600
Australia	196.400	10	13.000
Turcja			17

O ł ó w

Kanada	154.100	10	4.500
Meksyk	238.000	16	z najmniej 750 zasoby przypuszczalne
Boliwia	13.200	2	100
Argentyna	20.000	1,5	125
Chile	2.900		nieznane
Peru	57.300	4	1.500
Półn.Afryka	68.000	1,5	1.250
Półn.Rodezja i Tangania	14.000	1	1.100
Poł.Zach.Afryka	34.000	2	900
Japonia	11.000		300
Burma	-		1.000
Australia	222.400	15	13.000
Turcja	-		26

Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych

A l u m i n i u m. W pierwszych siedmiu miesiącach br. Stany Zjednoczone wyprodukowały 539.904 short ton aluminium w porównaniu do 476.289 ton w odpowiednim okresie r.ub. uzyskując tym samym wzrost produkcji o 13%. W dniu 22 września NPA ogłosiła, że przydziały aluminium dla konsumentów na I kwartał 1953 r. pozostają niezmiennione t.zn. będą wynosić 55% poziomu konsumpcji z pierwszych sześciu miesięcy 1950 r. które uznane zostały jako okres podstawowy dla ustalenia wszelkich przydziałów metali nieżelaznych.

W początkach września dyrektor amerykańskiego koncernu aluminiowego "Alcoa" oświadczył, że budowa nowych zakładów dla produkowania rodzimego aluminium na Alasce rozpocznie się w 1953 r. o ile rządy Stanów i Kanady wyrażą zgodę. Koszt tych inwestycji obliczany jest na \$ 400 mln, a projektowana zdolność produkcyjna - 200.000 ton rocznie począwszy od 1956 roku.

W pierwszej połowie br. Austria wyprodukowała ponad 17.000 ton rodzimego aluminium osiągając w czerwcu rekordowy poziom 4.766 ton. Handlowe koła austriackie oceniają tegoroczną produkcję tego metalu na 35.000 ton wobec 27.000 ton w 1951 r.

W dniu 16 września The Metal Bulletin donosił, że aluminium japońskim interesowały się ponoć kraje demokracji ludowej zlecając kupno firmom zachodnio-europejskim. Jak dotychczas transakcje nie doszły do skutku. Cena aluminium japońskiego 99,5% wynosi obecnie 28 \$ za lb. czyli \$ 619 za tonę metryczną fob.

C y n a. Druga dekada września nie przyniosła większych zmian na kapitalistycznym rynku cyny. Notowania tego metalu na giełdzie londyńskiej obniżyły się na początku okresu o £ 5 na tonę do poziomu £ 955 - £ 956 za tonę w dostawach natychmiastowych i do £ 945 1/2 - £ 946 1/2 w dostawach trzy miesięcznych. Po kilku dniach ceny odzyskały utracony poziom podnoszący się ponownie do poprzedniego poziomu £ 961 za tonę spot. W dn.25.IX standard cash notowano w Londynie po £ 957 1/2 - £ 958 1/2 za tonę.

Od pewnego czasu popyt konsumpcyjny na cynę kształtował się wg The Metal Bulletin'u poniżej normalnego poziomu, co uzasadnia przewidywanie zwiększonych transakcji w najbliższych tygodniach, jakkolwiek nie należy się spodziewać jakiegoś większego ożywienia dopóki RFC w USA w każdej chwili gotowa jest dostarczyć cynę po 121 \$ za lb.

Sierpień był trzecim z kolei miesiącem pełnego strajku w hutach cyny w Texas City /największych w USA/ co spowodowało, że ośmio-miesięczna produkcja cyny w tych zakładach wyniosła jedynie 9.002 ton wobec 23.026 ton o rok wcześniej.

Według meldunków z Nowego Jorku rząd boliwijski nie zamierza w najbliższej przyszłości dokonywać długoterminowych kontraktów na dostawę koncentratów cyny do USA w związku z istniejącym projektem upaństwowienia kopalń cyny w kraju.

Ostatnia oferta tego rządu złożona RFC w końcu sierpnia opiewała na 6.000 ton metalu po cenie 118 £ za lb fob, czyli równiej cenie malajskiej.

W pierwszych 7-miu miesiącach br. konsumenci cyny w Anglii zużyli do produkcji 13.665 ton metalu w porównaniu z 14.325 ton w okresie styczeń-lipiec 1951 r. Konsumcja cyny przy produkcji białej blachy wzrosła jednak odpowiednio z 5.607 ton na 6.657 ton, czyli o 19%.

A n t y m o n. W 1951 r. Boliwia eksportowała 11.816 ton antymonu w rudzie w porównaniu z 8.781 ton 1950 r. Z ogólnego eksportu w r.ub. Stany Zjednoczone otrzymały 11.504 ton, Argentyna 277 i Wielka Brytania 35 ton.

W 1951 r. Austria wyprodukowała 14.536 ton rudy antymonowej wobec 10.338 ton rudy w roku poprzednim. Większa część rudy przerobiona została w kraju.

W drugiej dekadzie września 50-55% rudę antymonową notowano w Stanach Zjednoczonych na poziomie \$ 2,70 za short tonę; uprzednio ceny były wyższe a.m. \$ 2,85 - \$ 2,95 za short tonę.

C y n k. W dniu 12 września cena cynku East St.Louis - "zupełnie nieoczekiwanie" jak pisała brytyjska prasa branżowa - zwyżkowała z 14 £ na 14,5 £ za lb co spowodowało w dniu 13 września poprawę w oficjalnym notowaniu cynku w Anglii w wysokości £ 4 na long tonie do poziomu £ 126. Zwyżka ceny metalu w USA /i to metalu o największej stosunkowo podaży w porównaniu do innych metali nieżelaznych/ tłumaczona była trudnościami jakie posiadał rząd amerykański w zakupywaniu cynku na zapasy strategiczne po cenie 14 £ za lb, która uważana była przez huty za zbyt niską.

Szereg kół handlowych w USA uważało w.w. podwyżkę ceny za zupełnie nieuzasadnioną w związku z wysokimi zapasami u producentów tego metalu sięgającymi 96.000 ton spowodowanymi wstrzymaniem dostaw do cynkowni w okresie strajku hutników.

W Anglii panował również pogląd, że "sztuczne" ożywienie rynku przez podniesienie ceny nie spowoduje zwiększenia popytu u konsumentów, którzy nie obawiając się dalszej zwyżki cen zawsze będą w stanie uzupełnić swe zapasy ze znacznych rezerw rządowych.

Wobec takich nastrojów i poglądów nie było niespodzianką obniżenie notowań w USA po 9 dniach do poziomu 13,5 £ / - 14 £ za lb. East St.Louis i ponowne "wyrównanie" do ceny amerykańskiej w Anglii. Na osłabienie tendencji w USA silniej zareagował rynek kontynentalny. Za metal g.o.b. wymieniono cenę-£ 100 za tonę fob Antwerpia, lecz nabywcy skłonni byli płacić nie wyżej niż £ 95. Cena cynku rafinowanego kształtowała się w tym samym okresie w granicach £ 105-108. Cena belgijskiego cynku w arkuszach na eksport powróciła do poprzedniego poziomu £ 146 za tonę /9 gauge i grubszy/ fob

ntwerpia /po przejściowej wyższej spowodowanej wzrostem cen w USA/.

Według oświadczenia brytyjskiego ministra zaopatrzenia od dnia 1-go października br. zakup złomu cynku, stopów cynku i cynku powtórnie przetopionego, podobnie jak złomu ołowiu i miedzi oraz stopów z tych metali, jak również miedzi i ołowiu wtórnego, będzie mógł być dokonywany bez wymaganych dotychczas specjalnych zezwoleń wydawanych przez ministerstwo.

Zapasy cynku w USA wynosiły na ultimo sierpnia br. 96.651 short ton wobec jedynie 11.244 ton na koniec sierpnia 1951 r.

W pierwszych 7-miu miesiącach br. ogólna konsumpcja cynku w Anglii wyniosła 157.811 long ton wobec 165.046 ton o rok wcześniej. Z wyjątkiem spożycia przy produkcji mosiądzu i konsumpcji w cynkowniach spożycie w innych dziedzinach przemysłu obniżyło się dosyć znacznie.

M i e d ź. Główne zainteresowanie kół handlowych kapitalistycznego rynku miedzi koncentrowało się nadal nad problemem ewentualnych zmian w t.zw. cenie światowej metalu, płaconej obecnie przez USA za metal importowany. Sytuacja polityczna amerykańsko-chilijska nie wróży wprawdzie jakiegoś ostrzejszego wystąpienia ze strony USA w celu obniżenia cen miedzi chilijskiej nad którą "cięży upaństwowienie", przynajmniej w okresie przedwyborczym. Z drugiej strony panuje w USA ogólne przekonanie, że obecny wysoki poziom cen miedzi nosi charakter tymczasowy choćby z uwagi na znaczną rozpiętość cen metalu krajowego i importowanego. Należy również pamiętać, że z chwilą ponownego wprowadzenia cła importowego na miedź w wysokości 2 ¢ za lb w dniu 15.II.1953 konsumenci amerykańscy z pewnością nie będą chcieli płacić za importowany metal 38-38 1/2 ¢ za lb cif jeśli cena światowa cif miałaby się utrzymać na poziomie ca 36 ¢. Najważniejszy jednak wpływ na cenę będzie posiadał niewątpliwie popyt na miedź w USA, który ostatnio wykazywał już pewne oznaki osłabienia, w związku ze zmniejszeniem się prawdopodobieństwa strajku w kopalniach miedzi oraz stopniowym zwiększeniem się zapasów u konsumentów i w hutach. W tych ostatnich zapasy metalu rafinowanego wzrosły w sierpniu o przeszło 10.000 ton do poziomu 83.771 ton. W niektórych handlowych kręgach amerykańskich przypuszcza się nawet, że październikowe przydziały miedzi importowanej w ilości 48.000 ton nie zostaną w pełni zrealizowane przez przemysł przetwórczy.

Ogólnie biorąc jednak kapitalistyczny rynek miedzi cechują nadal mocne tendencje i Chile nie ma trudności w lokowaniu metalu na rynkach zagranicznych po 35 1/2 ¢ za lb fob, jakkolwiek należy podkreślić, że popyt ze strony Europy nieznacznie się ostatnio zmniejszył. Ceny miedzi szterlingowej kształtowały się w trzeciej dekadzie września na poziomie £ 285 - £ 295 za tonę cif.

O ł ó w. Druga połowa września nie przyniosła zmian na kapitalistycznym rynku ołowiu. Rynek londyński oczekuje otwarcia giełdy ołowiu w dn. 1-go października, przy czym popyt

opinia, że ceny raczej spadną niż wzrosną. W USA popyt jest ciągle silniejszy niż w Europie przy utrzymaniu się ceny na poziomie 16 £ za lb. Średnie ceny sprzedaży cynku meksykańskiego wykazywały stopniowy spadek do poziomu poniżej 14 £ za lb fob rafinerje. Na Kontynencie cena ołowiu kształtowała się na poziomie £ 115 za tonę fob Antwerpia.

T u n g s t e n - m o l i b d e n. W dn. 29 września Waszyngtońska Konferencja Surowcowa /IMC/ ogłosiła przydziały tungstenu i molibdenu dla krajów członkowskich na IV kwartał br. Ogólna pula tungstenu wynosi tym razem 4.957 ton a molibdenu 5.680 ton. Obie cyfry oznaczają jednocześnie poziom produkcji tungstenu i molibdenu w IV kwartale br. w krajach kapitalistycznych. Jest on w odniesieniu do tungstenu o 37% wyższy niż o rok wcześniej, a blisko 100% wyższy w porównaniu z poziomem produkcji w IV kw. 1950 r. Produkcja molibdenu będzie wg. szacunków IMC o 15% wyższa w IV kw. br. niż w 1951 r. i ponad 50% wyższa niż w 1950 r.

/opracowano wg. The Metal Bulletin
9-19.IX oraz Reutera 20-29.IX./

Dobra inwestycyjne

Ograniczenia eksportu części samochodowych w USA

W pierwszej dekadzie września Reuter donosił z Nowego Jorku powołując się na koła zbliżone do Departamentu Handlu, że prócz rozszerzonej "ochronnej kontroli eksportowej" jaka ma być wprowadzona niebawem w USA i innych jedenastu krajach podjęte będą przez Stany Zjednoczone specjalne środki ostrożności w sprawie wysyłania części samochodowych do niektórych krajów Dalekiego Wschodu.

/Reuter/

Spadek popytu na brytyjskim rynku samochodowym.

W ostatnich tygodniach szereg firm brytyjskich przemysłu samochodowego zmuszonych zostało do zredukowania załóg fabrycznych na skutek zmniejszających się możliwości zbytu gotowych samochodów, na rynku krajowym i na rynkach zagranicznych. Wydaje się, że obecnie dopiero przemysł samochodowy w pełni zaczyna odczuwać skutki ograniczeń importowych w szczególności na rynkach imperjalnych. Jak dotychczas spadek popytu nie doprowadził do poważniejszych rewizji cen nowych samochodów, głównie na skutek wysokich kosztów produkcji. Obniżyły się jednak wyraźnie ceny samochodów z drugiej ręki co ilustruje zestawienie poniższe: /modele z 1950 r./

	Ceny fabryczne	Ceny odsprzedawcy	
	£	1.VII.52 £	1.IX.52 £
Austin A40	727	980	780
Austin A70	977	1050	885
Ford Anglia	515	675	590
" Perfekt.	608	775	675
Humber Super Sn.	1627	1260	995
Jaguar Mark V ..	1693	1745	1187
Morris Minor ..	582	810	650
" Oxford ..	795	895	725

Morris Six .. 997
Standard Vanguard 919

900
1050

775
775

W dn. 10 września prezes stowarzyszenia producentów i sprzedawców pojazdów motorowych miał ponoć oświadczyć, że nie przewiduje się w Anglii poważniejszej obniżki cen samochodów ciężarowych, chyba że koszty produkcji obniżą się w sposób widoczny. W tym samym dniu dyrektor f-my Triumph Engineering oznajmił, że cena motocykla Speed-Twin 500 c.c. zostaje obniżona o £. 6 7s 10d na skutek jakoby oszczędniejszego procesu produkcji.

/the Financial Times 16.IX.52/

Unieruchomione statki w Szwecji

Szwedzki związek Armatorów ogłosił w końcu sierpnia, że na skutek spadku masy ładunkowej w obrębie morskim unieruchomionych zostało w Szwecji w sierpniu dalszych 26 statków o łącznym tonażu 58.000 ton d.w. co powiększa ogólną ilość unieruchomionych już uprzednio statków szwedzkich do 84 o łącznym tonażu 161.000 ton d.w. Przy uwzględnieniu jednostek pozostających w naprawie, beczynny tonaż szwedzki wynosił na koniec sierpnia 118 statków o 262.000 ton.

/Reuter 15.IX.52/

Rząd Stanów Zjednoczonych wycofuje rządowe statki z eksploatacji

Na skutek znacznego spadku masy ładunkowej oraz faktu unieruchomienia wielu statków prywatnych właścicieli nie mogących znaleźć zatrudnienia, rządowa Maritime Commission postanowiła w krótkim terminie wycofać z eksploatacji 242 statków rządowych /dry cargo/ i unieruchomić je ponownie w rządowej flocie rezerwowej liczącej obecnie 1.854 statki z okresu wojny. Od chwili inwazji na Koreę rząd uruchomił z tej floty 700 frachtowców.

Z Australii donoszą, że liczba statków na wejściu do portów australijskich zmniejszyła się w ostatnich 5-ciu miesiącach o 70%. Spadek masy ładunkowej na wyjściu z portów wyniósł w tym samym okresie przeszło 20%.

We Włoszech unieruchomiony tonaż szacowany jest na 100.000 ton.

/The Financial Times 16.IX.52/

Wysoki stan zamówień w stocznich skandynawskich

Według informacji podanych przez Scandinavian Shipping Gazette w początkach września w stocznich skandynawskich /nie licząc Finlandji/ pozostawało w budowie w dn.

1. VII. br. 138 statków o łącznym tonażu 584.450 ton brutto /wyłączając jednostki poniżej 100 ton/. Niezależnie od powyższego stocznie posiadają portfel zamówień na dalsze 307 statków o łącznym tonażu 2.555.180 ton.

W szwedzkich stoczniach pozostawało w budowie na początku lipca b.r. 47 motorowców /321.670 ton/ w tym 22 tankowców /242.250 ton/ oraz 11 parowców /14.400 ton/. Ponadto stocznie szwedzkie posiadały w tym okresie skonkretyzowane zamówienia na 165 motorowców /1.526.130 ton/ w tym na 94 tankowce /1.161.070 ton/ oraz na 17 parowców /235.270 ton/ z czego na tankowce przypadało 14 statków o tonażu 217.620 ton.

Stocznie norweskie budowały w tym okresie 33 statków motorowych /105.660 ton/ w tym 9 tankowców /51.490 ton/ posiadając jednocześnie zamówienia na 65 motorowców /471.360 ton/ w tym na 42 tankowce /390.900 ton/ i 9 parowców /20.400 ton/.

W Danii pozostawało w budowie również 33 statków /122.470 ton/ z czego 11 drewnianych /1.950/ i 6 tankowców /58.900 ton/. Ogółem zamówienia sięgały cyfry 51 motorowców o tonażu 302.020 ton z czego 13 statków - 142.620 ton stanowiły tankowce.

/Scandinavian Shipping Gazette/
No 18

Brytyjskie samoloty na eksport.

Brytyjski przemysł lotniczy posiada obecnie trzy kategorie odbiorców zagranicznych - pisał w początkach września The Economist - a mianowicie: pasażerskie linie lotnicze, lotnictwo wojskowe krajów Paktu Atlantyckiego, oraz zamówienia rządowe na samoloty wojskowe innych krajów zamorskich.

Trzy główne firmy: Bristol, Vickers i de Havilland starają się obecnie aby zwiększyć eksport maszyn pasażerskich i przystosowanych do przewozu towarów. Pierwsza z nich reklamuje swój "frachtowiec powietrzny" w cenie £.90.000 oraz turbo-smigłową nową "Brytanię" - samolot pasażerski do lotów długodystansowych n.p. Zexico City Nowy Jork bez lądowania - w cenie £.600.000. Samolot transportowy w/w f-my nie jest tak duży jak podobne typy produkcji amerykańskiej, może jednak służyć jednocześnie do przewozu jednego samochodu, żywych zwierząt, różnego rodzaju maszyn, nie licząc zwykłej drobnicy, co zwiększa jego atrakcyjność na rynku międzynarodowym.

"Britania" jest natomiast zupełnie nowym typem "powietrznego liniowca" ponad 100 miejsc pasażerskich, którego dostawa dla odbiorców zagranicznych przewidziana jest na 1956 r.

Dużym powodzeniem na rynku międzynarodowym cieszył się dotychczas samolot pasażerski "Viscount" f-my Vickers w cenie £.200.000 przystosowany do lotów średnio-dystansowych. Produkcja tego typu jest jednak obecnie ograniczona

w związku ze zwiększeniem produkcji bombowców przez Vickers'a i w budowie pozostaje jedynie 58 sztuk z przeznaczeniem na eksport. Ostatnio popyt na ten model zmniejszył się na skutek zbyt długich terminów dostaw.

Największą firmą produkującą samoloty cywilne w Anglii jest obecnie de Havilland posiadająca najlepszą organizację sprzedaży i eksportującą od dawna typy pasażerskie od 6 do 20 miejsc siedzących w cenie od £ 22.000 /"Dove"/ do £ 37.000 /"Heron"/ co przynosi jej ponoć znacznie więcej dochodu niż eksport reklamowanej odrzutowej "Comet y" w cenie £ 500.000. Zamówienia na tą ostatnią są nieliczne, a termin dostawy bardzo znaczny ponieważ de Havilland nie chce ryzykować większego przedstawienia się na produkcję tego modelu dopóki jego zalety nie zostaną potwierdzone przez dłuższy okres eksploatacji.

Eksport maszyn wojskowych natrafia w/g Economist na stosunkowo mniejsze trudności niż pasażerskich. W dalszym ciągu mają miejsce systematyczne dostawy Vampirów i Meteorów oraz aparatów ćwiczebnych na Bliski Wschód, do krajów Azjatyckich oraz do krajów Ameryki Południowej po cenie od £ 15.000 do £ 30.000 za sztukę. Rządy tych państw chętnie kupują przestarzałe już do pewnego stopnia typy myśliwców z ostatniej wojny.

W chwili obecnej Anglia nie dysponuje na eksport wojskowymi samolotami odrzutowymi z wyjątkiem Cansberry /bombowiec/ w cenie £ 100.000 których pewną ograniczoną ilość mógłby dostarczyć na eksport lotniczy przemysł brytyjski.

/The Economist 6.IX.52/

Terminy płatności we włoskim przemyśle maszynowym.

Z Mediolanu podają, że przeprowadzona niedawno przez włoską prasę gospodarczą ankieta w sprawie terminów zapłaty w przemyśle budowy maszyn i aparatów wykazała, że najdłuższe terminy udzielane są na obrabierki do drzewa /2-3 lata/ oraz na maszyny dla przemysłu olejarskiego i fermentacyjnego /rok - 2 lata/ zaś na maszyny do szycia, garbarskie i kaletnicze od 6 do 24 miesięcy. Przy obrabierkach i lodówkach terminy płatności wynoszą z reguły 6-18 miesięcy a przy aparatach radiowych 12-18 miesięcy.

Najkrótsze terminy 2-8 miesięcy stosowane są przy sprzęcie elektrycznym. Dla sprzętu gospodarstwa domowego obowiązują naogół terminy od 2 miesięcy do roku, zaś dla maszyn do prasowania materiałów syntetycznych - terminy półroczne.

/wg Neue Zürcher Zeitung 16.IX.52/

Międzynarodowa wystawa obrabiarek w Londynie

Jako komentarz do odbywającej się w Londynie międzynarodowej wystawy obrabiarek /17.IX - 4.X/ Financial Times zamieścił szereg wypowiedzi czołowych przedstawicieli brytyjskiej Machine Tool Trades Association oraz dyrektorów niektórych większych firm brytyjskich. Wypowiedzi te zgodne są w stwierdzeniu, że ostatnie dwa lata stały się dla angielskiego przemysłu obrabiarek okresem wzmożonej walki o rynki zagraniczne, o zdobycie których starały się również usilnie przemysł obrabiarkowy Niemiec zachodnich, Włoch, Francji, Belgii, Szwecji i Szwajcarii.

Prawie w każdym wypadku podkreślano także, że pozyskanie dla przemysłu brytyjskiego w szerszym stopniu rynku kanadyjskiego a nawet częściowo USA można uważać jako sukces w ostatnich dwóch latach, natomiast godną ubolewaniem jest utrata w znacznej mierze tradycyjnego rynku zbytu dla obrabiarek angielskich jakim była dotąd Francja. Wszystkie wyżej wymienione wypowiedzi zwracają uwagę na istnienie bardzo poważnych możliwości zbytu maszyn na rynkach południowo amerykańskich, w Hiszpanii oraz w Indiach i Pakistanie, oraz na fakt dalszego rozwijania się pomyślnej koniunktury dla producentów obrabiarek tak w Anglii jak i w innych krajach.

Charakterystycznym jednak i wymownym zjawiskiem we wszystkich tych komentarzach jest całkowity brak uwag w odniesieniu możliwości zbytu obrabiarek w krajach demokracji ludowej, szkolwiek między wierszami można dopatrzeć się sztucznego narzucenia poszczególnym autorom nie pełnego omówienia sytuacji rynkowej i perspektyw eksportowych. W jednej z wypowiedzi autor n.p. stwierdza, że "nawet bez krajów demokracji ludowej możliwości zbytu dla producentów obrabiarek w Anglii są bardzo znaczne".

/Redakcja WHZ na podstawie Financial Times a z 17.IX.52/

Spadek produkcji samochodów w USA

W pierwszych ośmiu miesiącach b.r. produkcja samochodów osobowych w Stanach Zjednoczonych była o 34% mniejsza niż w tym samym czasie roku ubiegłego wynosząc 2.595 tys. sztuk. Najsilniej obniżyła się produkcja f-my Kaiser-Frazer - o 44% oraz Studebaker o 40,5%. Spadek produkcji samochodów ciężarowych wyniósł w tym samym czasie 28,5% wynosząc 400.000 sztuk.

/ wg BIKI 16.IX.52/

Produkcja import i eksport traktorów we Francji.

W pierwszym półroczu b.r. produkcja traktorów we Francji kształtowała się na znacznie wyższym poziomie niż

w roku ub. wynosząc 13.098 sztuk wobec 6.640 sztuk w okresie analogicznym w 1951 r. Wzrosła również produkcja motokultywatorów, a mianowicie odpowiednio z 1.963 sztuk na 2.457 sztuk. Zwiększenie produkcji umożliwione zostało wzrostem popytu ze strony farmerów francuskich, którzy zakupili w pierwszych dwu kwartałach dwukrotnie większą ilość traktorów w porównaniu z rokiem ubiegłym. Eksport traktorów francuskich uległ nieznacznej obniżce wynosząc w okresie omawianym 2.335 sztuk wobec 2.771 sztuk o rok wcześniej. Spadek eksportu motokultywatorów był jeszcze silniejszy - a.m. odpowiednio z 222 sztuk na 50.

W pierwszej połowie b.r. Francja importowała 3.651 traktorów i 266 motokultywatorów w porównaniu z 3.624 sztuk i 199 sztuk w pierwszych dwóch kwartałach roku ubiegłego.

/ wg BIKI 20.IX.52/

